

Kallelse

Kyrkofullmäktige – Gävle församling

DATUM FÖR MÖTET	TID
2025-11-11	14.30

PLATS

Sackeussalen, Björsjö kyrka

Anmäl förhinder till: anna-karin.lidberg@svenskakyrkan.se eller 026-17 05 80

Kyrkofullmäktige inbjuds till lunchandakt i Björsjö kyrka kl. 13. Gruppsammanträden kl. 13.30-14.30.

Lokaler för gruppsammanträden bokas efter överenskommelse med respektive nomineringsgrupp.

Ärenden

1. Sammanträdet öppnas
2. Val av protokollsjusterare samt tid och plats för justering
3. Fastställande av dagordning

Information

4. Nya ledamöter i kyrkofullmäktige F 2025-0010
5. Nya ersättare i kyrkofullmäktige F 2025-0010

Beslutsärenden

6. Handlingsplan för att uppnå målsatt kapital F 2025-0075
7. Avgifter Service- och begravningsverksamheten 2026 F 2025-0001
8. Taxor och avgifter inom församlingsverksamheten 2026 F 2025-0001
9. Renovering Heliga Trefaldighets kyrka F 2025-0011
10. Budget och Verksamhet 2026 F 2025-0001
11. Motioner

**Svenska
kyrkan**

Gävle
församling

Informationsärenden

12. Rapporter

- a. Kyrkoråd
- b. Valnämnd

Gävle 2025-10-21

Lars Öberg
ordförande

Anna-Karin Lidberg
sekreterare

**Svenska
kyrkan**

Gävle
församling

**Kyrkofullmäktige 2025-11-11
Ärende 1, 2**

Ärende 1, 2

Mötets öppnande

Upprop och justering

Handling:

* Uppropslista

* Placering

Kyrkofullmäktige Gävle församling – uppställningslista

Ledamöter

Arbetarepartiet - Socialdemokraterna

- 1 Roberth Krantz
- 2 Marie Rogsberg
- 3 David Berggren
- 4 Lena Ålander
- 5 Kjell Johansson
- 6 Eva Löfqvist
- 7 Ulf Bengtsson
- 8 Sara Astner
- 9 Matilda Sundquist Boox
- 10 Lars Öberg
- 11 Lea Lindberg
- 12 Daniel Olsson
- 13 Yasmine Haenflein
- 14 Peter Widebäck

Borgerligt alternativ

- 1 Eva Marja Andersson
- 2 Kerstin Brannerydh

Centerpartiet

- 1 Elisabeth Carlson Cederholm
- 2 Jenny Engberg

Kristdemokrater i Svenska kyrkan

- 1 Martina Kyngäs

Miljöpartister i Svenska kyrkan De Gröna

- 1 Ann Katrin Myles

Partipolitiskt obundna i Svenska kyrkan

- 1 Boel Johansson
- 2 Meta Måhl
- 3 Curt-Ingvar Hamrén
- 4 Inga Hillbom
- 5 Erik Tiveskog
- 6 Helen Nordin
- 7 Gordon Bjurbo
- 8 Elenor Kallberg
- 9 Karin Lindgren
- 10 Gudrun Raccuia
- 11 Mats Rikard Andersson

Sverigedemokraterna

- 1 Anna Sundberg
- 2 Marcus Lagerroos
- 3 Åsa Norling

Övriga med yttranderätt

Kh Fredrik Hesselgren (KO 3 kap § 20)

Förslag till justerare: Utses vid sammanträdet

Tid för justering: 18 november kl. 16.30, Kyrkans Hus

Ersättare

Arbetarepartiet - Socialdemokraterna

- 1 Erica Embretsen
- 2 Tord Wallén
- 3 Peter Bergström
- 4 Ann-Sofie Daniels
- 5 Claes-Håkans Jansson
- 6 Kjersti Hanssen
- 7 Eva Ålander

Borgerligt alternativ

- 1 Carolina Fredsdotter-Nilsson
- 2 Thomas Hedin

Centerpartiet

- 1 Urban Sjölander
- 2 Mattias Björlestrand

Kristdemokrater i Svenska kyrkan

- 1 Rosalie Carlén
- 2 --

Miljöpartister i Svenska kyrkan De Gröna

--

Partipolitiskt obundna i Svenskakyrkan

- 1 Galina Moroz
- 2 Agne Eklund
- 3 Minoo Niazzadeh
- 4 Ewa Svensson
- 5 Ruth Edfeldt
- 6 --

Sverigedemokraterna

- 1 Agneta Stjernström
- 2 Madelen Eklund

Ersättare/Åhörare				Utrustning: Talarstol, bärbar mikrofon, projektor, Whiteboard		Ersättare/Åhörare			
SD Åsa Norling	SD Marcus Lagerroos	SD Anna Sundberg	KD Martina Kyngås			S Peter Widebäck	C Elisabeth Carlsson Cederholm	BA Eva Marja Andersson	BA Kerstin Brannerydh
POSK Mats Rikard Andersson	POSK Gudrun Raccuia	POSK Karin Lindgren	MPSK Ann Katrin Myles			S Matilda Sundquist Boox	S Lea Lindberg	S Daniel Olsson	S Yasmine Haenflein
POSK Gordon Bjurbo	POSK Elenor Kallberg	POSK Helen Nordin	POSK Erik Tiveskog			S Kjell Johansson	S Eva Löfqvist	S Ulf Bengtsson	S Sara Astner
POSK Inga Hillbom	POSK Curt-Ingvar Hamrén	POSK Meta Máhl	POSK Boel Johansson		Kh Fredrik Hesselgren	S Roberth Krantz	S Marie Rogsberg	S David Berggren	S Lena Ålander
Sekreterare				Lars Öberg, ordförande	Jenny Engberg, vice ordförande				

**Svenska
kyrkan**

Gävle
församling

**Kyrkofullmäktige 2025-11-11
Ärende 4**

Ärende 4

Ny ledamot har registrerats i kyrkofullmäktige i Gävle församling:

Peter Widebäck (S)

**Svenska
kyrkan**

Gävle
församling

**Kyrkofullmäktige 2025-11-11
Ärende 5**

Ärende 5

Ny ersättare har registrerats i kyrkofullmäktige i Gävle församling:

Eva Älander

**Svenska
kyrkan**

Gävle
församling

**Kyrkofullmäktige 2025-11-11
Ärende 6**

Ärende 6

Handlingsplan för att uppnå målsatt kapital
Dnr F 2025-0075

Förslag till beslut

Kyrkofullmäktige beslutar

att godkänna handlingsplanen för att uppnå målsatt kapital

att resultatet av arbetet med handlingsplanen ska redovisas årligen till fullmäktige

Handling:

- * Protokollsutdrag KR 16 oktober 2025 § 78 Handlingsplan för att uppnå målsatt kapital
- * Åtgärdsplan för att uppnå målsatt kapital

**Svenska
kyrkan**Gävle
församling**SAMMANTRÄDESPROTOKOLL**Sammanträdesdatum
2025-10-16**Kyrkorådet, Gävle församling**

§ 78

Handlingsplan för att uppnå målsatt kapital

F 2025-0075

Erik Johansson redogör för utarbetad handlingsplan för att uppnå det nya målsatta kapitalet på 418 Mkr som kyrkofullmäktige har fastställt för Gävle församling. Det egna kapitalet uppgår för närvarande till 278 mkr. Eftersom det egna kapitalet understiger det målsatta kapitalet måste en handlingsplan för att uppnå det målsatta kapitalet fastställas. Kyrkorådet diskuterar den presenterade åtgärdsplanen och hur de olika åtgärderna påverkar möjligheten att uppnå det målsatta kapitalet.

Kerstin Brannerydh, Rosalie Carlén, Ann Katrine Myles, David Berggren, Marie Rogsberg och Lena Ålander yttrar sig i frågan.

Beslut

Kyrkorådet föreslår Kyrkofullmäktige besluta

att godkänna handlingsplanen för att uppnå målsatt kapital

att resultatet av arbetet med handlingsplanen ska redovisas årligen till fullmäktige

Protokollsutdrag:

Gävle församling

**Svenska
kyrkan**

Gävle
församling

ÅTGÄRDSPLAN MÅLKAPITAL 2025

GÄVLE FÖRSAMLING

Bakgrund

Enligt kyrkoordningen ska kyrkofullmäktige fastställa ett långsiktigt mål för storleken på det egna kapitalet uttryckt i kronor, så kallat målkapital. Kyrkorådet ansvarar för att arbeta med frågan och lämna ett förslag till kyrkofullmäktige. Mål och målluppfyllelse skall redovisas i årsredovisningen och granskas av revisorerna. Om eget kapital understiger målkapital, ska fullmäktige fastställa ett åtgärdsprogram för hur och när målet ska nås. Om eget kapital överstiger målkapital kan församlingen, efter beslut i fullmäktige, använda utrymmet till att utjämna resultat över åren. Syftet med bestämmelserna om målkapital är att säkerställa en långsiktig ekonomisk planering med god ekonomisk hushållning som utgångspunkt. Det egna kapitalet ska vara så stort att det säkerställer en långsiktig finansiering. Bestämmelserna beslutades av kyrkomötet 2006 och ersatte då de tidigare bestämmelserna om budgetbalanskrav. Omprövning av målkapital bör göras en gång per mandatperiod.

I det fall eget kapital understiger antaget målkapital skall åtgärdsprogram fastställas årligen och budget skall läggas med ett positivt resultat, om ej synnerliga skäl för annat föreligger.

Under 20 maj 2025 antog Kyrkofullmäktige en ny nivå av målkapital motsvarande 418 Mkr, en nivå som är gällande tills vidare men ska omprövas senast efter fyra år. Vid senaste årsbokslutet uppgick då det egna kapitalet till 278 Mkr.

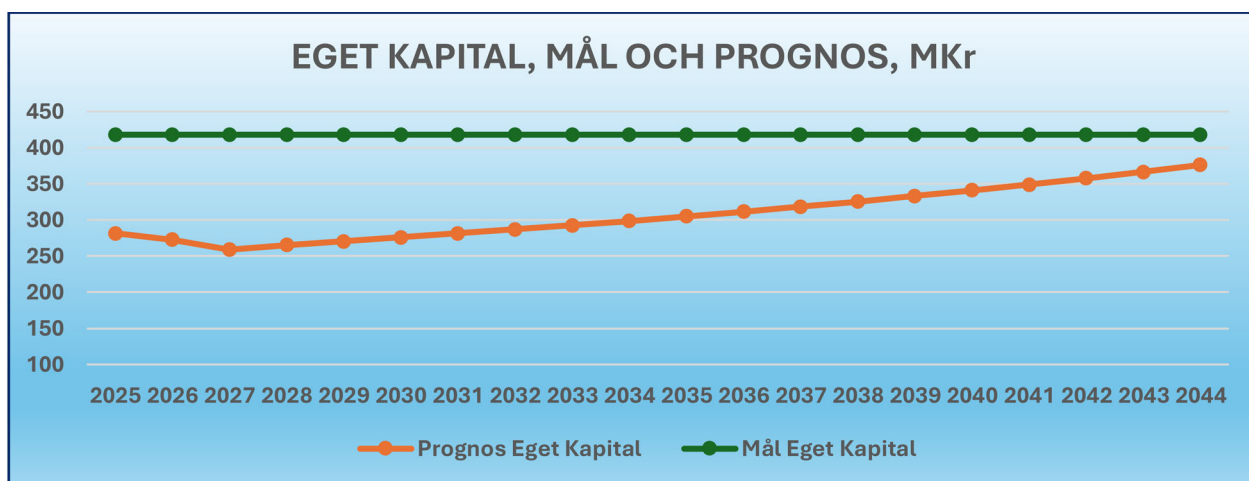
Kyrkofullmäktige uppdrog till Kyrkorådet att presentera en plan och ett åtgärdsprogram för hur den nya nivån av målkapital skall nås i samband med budgetberedningen 2025.

Påverkande faktorer och nuläge

Församlingen genomför och planerar att genomföra flera större investerings- och underhållsprojekt. Dessa för med sig ett större kapitalbehov och minskar möjligheten att nå målsatt kapital inom de närmaste åren. Å andra sidan görs många av dessa projekt delvis för att effektivisera energiförbrukning och därmed minska våra kostnader på sikt. Sett över tid genererar resterande del av verksamheten ett visst kontinuerligt positivt tillflöde av kapital. Detta gör att vi ser att vi på lång sikt ser att vi minskar gapet till det målsatta kapitalet. Utifrån gjord prognos och det vi nu känner till om framtiden kommer vi dock ej att nå vårt målsatta kapital inom 20 års tid.

Enligt aktuell budget och prognos ser vi att budgeterat resultat under åren 2026 och 2027 riskerar att bli negativt. Detta föranleder behovet av att åberopa särskilda skäl. Sådana särskilda skäl skulle kunna ha grund i att orsaken till det budgeterade negativa resultatet är en effekt av större fastighetsinvesteringar, investeringar som till viss del motiveras av att de leder till lägre energi- och uppvärmningskostnader framöver. Exempelvis beräknas energiförbrukningen efter att planerade investeringar genomförts, i Bomhus Kyrka årligen minska med 66 MWh eller 66% och i Heliga Trefaldighets kyrka med 143 MWh eller 65%. Detta uppskattas i kronor till ett värde av 86 Kkr. respektive 187 Kkr., utifrån en antagen totalkostnad om 1,30 kr per kWh.

Ytterligare sådana skäl skulle kunna vara det att planerade investeringar i Heliga Trefaldighets kyrka även syftar till att flytta delar av nuvarande verksamhets. Och kontorslokaler till kyrkan. På det sättet skulle församlingens hyres- och driftskostnader för fastigheter kunna reduceras avsevärt.

Möjligheter att påverka, Åtgärdsplan

Det relativt stora avståndet mellan Eget kapital och Målsatt kapital leder till behovet av en åtgärdsplan för att tillse att vi når det målsatta kapitalet tidigare än vad nuvarande prognos visar.

En sådan åtgärdsplan bör innehålla en kontinuerlig uppföljning av och försiktighet med att ådra sig kostnader som inte med lätthet går att reducera på kort tid. Inom dessa trögrörliga kostnader ser vi främst personalkostnader och fastighetskostnader som särskilt relevanta att följa, då de utgör en stor del av våra totala kostnader.

Vad gäller personal bör vi iaktta en försiktighet och noggrant analysera och prioritera behoven såväl vid nyanställningar som vid ersättningar vid frånvaro och vakanser.

När det kommer till fastighetskostnader bör vi kontinuerligt och noggrant analysera våra framtida lokalbehov och vara aktsamma med att inte hamna i långvarigt höga lokalkostnader. Vi bör även sträva efter att effektivisera förbrukningen av energi i samband med exempelvis uppvärmning och belysning. Steg inom detta område har redan tagits, i och med att vi lämnar våra hyrda lokaler i Teknikparken under första halvan av 2026, påbörjat energieffektiviseringsåtgärder i Heliga Trefaldighets Kyrka och Bomhus Kyrka och dessutom igångsatt processen med att avyttra tre fastigheter.

Även om verksamheten följs upp redan idag, ser vi att ytterligare steg i att nå en än mer effektiv och tydlig planering och uppföljning av verksamheten kan ha en god effekt på det egna kapitalet. Här ser vi att upprättandet av en rad mål och nyckeltal kan vara till god hjälp för att styra och prioritera verksamhetens resurser utifrån dess planering och uppsatta mål. Genom införandet av detta finns även möjligheten att sätta och nå generella mål för verksamheten om exempelvis kostnadsbesparingar eller frysta kostnadsnivåer trots att inflationen påverkar kostnader uppåt.

Med mer målinriktad uppföljning och prioritering av våra kostnader över lag ser vi att det finns möjligheter att reducera den tid det tar att nå målsatt kapital. Därtill finns även möjligheten att omvärdera det målsatta kapitalet efter 2028. Då vi i nuläget inte ser några större behov av att genomföra större investerings- eller underhållsprojekt under de närmsta åren efter 2028, kan det då finnas möjlighet att sänka nivån för det målsatta kapitalet.

Åtgärder att vidta

1. Genomför försäljning av Strömsbro församlingshus
Efter ombyggnation av Strömsbro kyrka bedöms behovet av lokaler för verksamhet och personal i området Strömsbro kunna tillgodoses av Strömsbro kyrka varför församlingshuset kan avyttras.
2. Genomför försäljning av Tomaskyrkan
Användandet av Tomaskyrkan är lågt sett till de stora ytorna. De lokaler som församlingen kan behöva för verksamhet i Sörbyområdet går att tillgodose på annat sätt varför kyrkan kan avyttras.
3. Genomför försäljning av Hemlingby kyrka
Användandet av Hemlingby kyrka är lågt, inte minst sedan förskolan avvecklats. Verksamheten är mycket låg i det aktuella området.
4. Genomför renovering och ombyggnad av Heliga Trefaldighets kyrka i syfte att minska energikostnader för uppvärmning samt öka nyttjandegraden av lokalytan för att därigenom frigöra andra förhyrda lokaler som kan lämnas.
5. Genomför byte av värmesystem i Bomhus kyrka i syfte att minska driftkostnaderna.
6. Uppdatera lokalförsörjningsplanen i syfte att hitta ytterligare åtgärder som kan minska driftkostnader, öka nyttjandegraden eller hitta vägar att öka intäkter från lokalerna.
7. Gör en noggrann översyn av församlingens verksamhet i syfte att säkerställa att rätt saker görs och görs på det mest resurseffektiva sättet.
8. Genomför en genomlysning av personalorganisationen i syfte att försöka hitta tjänster som kan dras in och därigenom minska personalkostnaden.
9. Vid vakanser genomför en noggrann och återhållsam prövning av återbesättning av tjänster.
10. Se över och hitta former för att effektivisera arbetssätt så att minskat antal tjänster inte behöver leda till minskad verksamhet i motsvarande grad.
11. Tillse att alla åtgärder som kan ge bidrag i form av Kyrkoantikvariskersättning (KAE), Kyrkounderhållsbidrag (KUB) eller andra bidrag så som energibidrag söks när så är möjligt.

Sammanfattning

Vi har idag en betydande skillnad mellan aktuellt Eget kapital och målet för det samma. Även om vi, under nuvarande förutsättningar, ser att vi på lång sikt kommer att närma oss målet, kommer vi inte att nå det under den kommande fyraårsperioden.

Detta föranleder ett ökat krav på försiktighet och prioritering med kostnader, framför allt vid initierandet av trögrörliga sådana. Verksamhetens arbete bör på ett än tydligare sätt än idag målsättas och följas upp, exempelvis genom införandet av prioriterade nyckeltal, för att på ett enklare sätt kunna styra och justera våra resurser.

Vidare bör påbörjade effektiviseringsåtgärder kring fastighetskostnader fortsätta och resultaten därav fortsätta att följas upp.

**Svenska
kyrkan**

Gävle
församling

**Kyrkofullmäktige 2025-11-11
Ärende 7**

Ärende 7

Avgifter service- och begravningsverksamheten 2026

Dnr F 2025-0001

Förslag till beslut

Kyrkofullmäktige beslutar

att fastställa avgifter inom service- och begravningsverksamheten för 2026.

Handling:

* Protokollsutdrag KR 16 oktober 2025 § 74 Avgifter service- och begravningsverksamheten 2026

* Avgifter service- och begravningsverksamheten 2026 – förslag

**Svenska
kyrkan**

Gävle
församling

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum
2025-10-16

Kyrkorådet, Gävle församling

§ 74

Avgifter Service- och begravningsverksamheten 2026

F 2025-0001

Roger Bergel informerar om förslag till avgifter i service- och begravningsverksamheten för 2026. Avgifterna har i snitt skrivits upp med 3 % (jmf 5 % 2025).

Lena Ålander yttrar sig i ärendet.

Beslut

Kyrkorådet föreslår Kyrkofullmäktige besluta
att fastställa Avgifter Service- och begravningsverksamheten 2026.

Protokollsutdrag:

Gävle församling

SERVICEVERKSAMHET

Anläggningsarbeten, kostnad per tillfälle

Anläggande av planteringsyta vid nyupplåtelse av grav	0 kr
Anläggande av planteringsyta	475 kr
Anläggande av planteringsyta i samband med beställning av gravskötsel lägst Nivå II	0 kr
Borttagande av planteringsyta	475 kr
Iordningställande av gravplats efter vanvård	710 kr
Iordningställande av gravplats efter vanvård i samband med tecknande av nytt gravskötselavtal lägst Nivå II	0 kr
Övriga beställningsarbeten	Offert
Kostnad för utförda serviceåtgärder på grav i samband med återupplåtelse	faktisk kostnad

Gravstenstvätt, kostnad per tillfälle

Gravstenstvätt, livsten max 0,99 kvm (ej kapital och/eller pelare)	735 kr
Gravstenstvätt, livsten max 0,99 kvm, (ej kapital och/eller pelare) med gravram	950 kr
Gravstenstvätt, övriga	Offert

Gravljus, kostnad per tillfälle

Utplacering av gravljus vid högtid	100 kr
Extra ljus vid samma tillfälle	57 kr

Gravljus, försäljning i samband med allhelgonahelgen

Gravljus, små utan lock	16 kr
Gravljus, små med lock	26 kr

Grundskötsel, Nivå I, kostnad per år

Gräsgrav: Klippning av gräsyta inkl. puts runt gravanordning samt vårstädning, riktning av gravanordning på grund av sättningar.	440 kr
Grusgrav: Ogräsrensning och krattning av grusyta samt vårstädning, riktning av gravanordning på grund av sättningar. <i>I Nivå I ingår ej mönsterkrattning.</i>	700 kr
Inhägnad gravplats i gräsyta: Klippning av gräsyta inkl. puts runt gravanordning samt vårstädning, riktning av gravanordning på grund av sättningar.	790 kr

Grundskötsel, Nivå II, kostnad per år

Skötsel av urngrav	800 kr
Skötsel av kistgrav med gräsyta eller gravplats i grus , inkl mönsterkrattning	1 165 kr
Skötsel av inhägnad gravplats i gräsyta	1 310 kr

Plantering, kostnad per år

Vårplantering avgiften avser kostnad per planta minsta antal att beställa, 5 st	29 kr
Sommarplantering avgiften avser kostnad per planta minsta antal att beställa, 5 st	71 kr
Höstplantering avgiften avser kostnad per planta minsta antal att beställa, 2 st	58 kr

Perennpaket, kostnad per år

Perennpaket inklusive skötsel av urngrav	1 160 kr
Perennpaket inklusive skötsel av kistgrav med gräsyta eller gravplats i grus , inkl mönsterkrattning	1 520 kr
Perennpaket inklusive skötsel av inhägnad gravplats i gräsyta	1 670 kr

Begränsad gravrätt, skötsel enligt 7 kap 8 § begravningslagen, *engångskostnad*

Gräsgrav	5 500 kr
avgift per år utöver befintlig gravrätt vid gravsättning	220 kr
Grusgrav:	8 750 kr
avgift per år utöver befintlig gravrätt vid gravsättning	350 kr
Inhägnad gravplats i gräsyta:	9 875 kr
avgift per år utöver befintlig gravrätt vid gravsättning	395 kr

Begränsad gravrätt, kulturhistoriskt intressanta gravar, skötsel enligt 7 kap 8 § begravningslagen, *engångskostnad*

Gräsgrav	5 500 kr
avgift per år utöver befintlig gravrätt vid gravsättning	220 kr
Grusgrav:	8 750 kr
avgift per år utöver befintlig gravrätt vid gravsättning	350 kr
Inhägnad gravplats i gräsyta:	9 875 kr
avgift per år utöver befintlig gravrätt vid gravsättning	395 kr

Gravanordning, *engångskostnad*

Borttagande av livsten max 0,99 kvm (ej kapital och/eller pelare), inkl tillhörande sockel	1 635 kr
Borttagande av livsten max 1,99 kvm, (ej kapital och/eller pelare), inkl tillhörande sockel	3 270 kr
Borttagande övriga större gravanordningar, ej gravramar	Offert

Transport av urna, *engångskostnad*

Försändelse av urna med specialbud till annan begravningshuvudman, inrikes	2 900 kr
--	----------

Övriga kostnader serviceverksamheten

Kostnad per påbörjad timme för offererade tjänster	460 kr
Administrationskostnad årlig avräkning av avräkningsavtal	75 kr

ASKGRAVPLATSER *engångskostnad*

Askgravplats "Allmän urnlund" Skogskyrkogården

Avgift för skötsel under 25 år	2 750 kr
avgift per år utöver befintlig upplåtelsetid vid ny gravsättning, exkl	110 kr

Askgravplats SK01 AP 0241 Skogskyrkogården

Avgift för skötsel, inklusive gravsten, under 25 år	2 750 kr
avgift per år utöver befintlig upplåtelsetid vid ny gravsättning	110 kr

Askgravplats SK01 AP 0242 Skogskyrkogården

Avgift för skötsel, inklusive gravsten. under 25 år	2 750 kr
avgift per år utöver befintlig upplåtelsetid vid ny gravsättning	110 kr

Askgravplats GK03 AP 0316 Gamla kyrkogården

Avgift för skötsel, inklusive namnplatta, under 25 år	2 750 kr
avgift per år utöver befintlig upplåtelsetid vid ny gravsättning, exkl namnplatta	110 kr

Askgravplats GK05 AP 0297 Gamla kyrkogården

Avgift för skötsel, inklusive namnplatta, under 25 år	2 750 kr
avgift per år utöver befintlig upplåtelsetid vid ny gravsättning, exkl namnplatta	110 kr

I förekommande fall kostnad för tillverkning av namnplatta

Namnplatta	1 500 kr
------------	----------

BEGRAVNINGSVERKSAMHET

Kremation

Avtalskremationer	0 kr
Enstaka och i förväg överenskommen kremation åt annan begravningshuvudman inom Svenska kyrkan	0 kr
Kremationer på längre uppdrag åt annan huvudman inom Svenska kyrkan, eller samtliga kremationer på uppdrag av huvudman utanför Svenska kyrkan.	4 200 kr
Ej folkbokförda	4 200 kr

Gravanordning

Skifferplatta vid nyupplåtelse av grav i GU12 och GU13	1 800 kr
--	----------

Vid dödsfallet ej folkbokförda

Gravsättning av avliden kistgravplats* (1,2 m x 2,4 m)	36 540 kr
Gravsättning av avliden i kistgravplats* större än 1,2 m x 2,4 m	507 kr/m ²
Gravsättning av avliden urngravplats*/askgravplats**	10 150 kr
Gravsättning av avliden minneslund/askgravlund***/kolumbarium****	6 090 kr
*skötsel av gravplatsen ingår ej ** skötsel och namnplatta eller liknande ingår ej ***namnplatta eller liknande ingår ej i kostnaden.	
Särskild lokal för visning av stoft	425 kr
Begravningsakt i krematoriekapell	750 kr
Transporter reglerade i begravningslagen	faktisk kostnad

Ceremoniplatsen

Ceremoniplatsen är avsedd för ceremonier såsom begravningsakter, vigslar, dop/namngivning eller motsvarande.

Kostnad i samband med begravningsceremoni, inkl vaktmästare	0 kr
Kostnad i samband med vigsel eller dop/namngivning, inkl vaktmästare	2 500 kr

ASKGRAVLUNDAR *engångskostnad*

Askgravlund Bomhus kyrkogård BAL1 0001

Bomhus kyrkogård, BAL1, Namnplatta, (*prisnivå 1*) 1 990 kr

Askgravlund Gamla kyrkogården GK13 AL 0007

Gamla kyrkogården, GK13 AL 0007, Namnplatta, (*prisnivå 2*) 2 990 kr

Askgravlund Gamla kyrkogården GK05 AL 0303

Gamla kyrkogården, GK05 AL 0303+, Namnplatta, (*prisnivå 2*) 2 990 kr

Askgravlund Skogskyrkogården SK01 AL 0384

Skogskyrkogården, SK01 AL 0384, Namnplatta, (*prisnivå 3*) 3 990 kr

SKOGSKOLUMBARIET *engångskostnad*

Vid upplåtelse 9 280 kr
avgift för gravanordning inklusive graving, 1 nyckeltagg och skötsel i 25 år

Vid förlängning av gravrätt i samband med gravsättning 5 850 kr
avgift för graving samt förlängning av gravrätt och skötsel i 25 år

Vid förnyad upplåtelse av gravrätt utan samband med gravsättning 3 300 kr
avgift för skötsel i 15 år

Extra nyckeltagg 200 kr

Specialgravyr på glas 1 500 kr

Bakgrundsbeskrivningar

Kostnader för gravsättning i askgravlund

I och med att antalet återbrukade gravplatser kommer att öka nu när arbetet med kulturmiljöerna på våra begravningsplatser tar fart, behövs en enkel prissättningsmodell tas fram för askgravlunder. Kostnaden ska baseras på den faktiska kostnaden för namnplatta samt del av kostnaden för anordning att fästa namnplatta på. Tillika ska kostnaden för anordning eller anläggande av plats för utsmyckning ingå i kostnaden. Den totala kostnaden erläggs i förtid och gäller för brukande i 25 år. För att prissättningen ska bli hanterbar och lätt att ta till sig som anhörig, förespråkas tre olika prisnivåer i stället för helt olika priser för varje enskild askgravlund. Dessa prisnivåer ger också en indikation om kostnadstak för iordningställande av askgravlunder.

Prisnivåer för askgravlunder, engångskostnad

Prisnivå 1	1 990 kr
Prisnivå 2	2 990 kr
Prisnivå 3	3 990 kr

**Svenska
kyrkan**

Gävle
församling

**Kyrkofullmäktige 2025-11-11
Ärende 8**

Ärende 8

Taxor och avgifter inom församlingsverksamheten 2026

Dnr F 2025-0001

Förslag till beslut

Kyrkofullmäktige beslutar

att fastställa Taxor och avgifter inom församlingsverksamheten 2026

Handling:

* Protokollsutdrag KR 16 oktober 2025 § 75 Taxor och avgifter inom församlingsverksamheten 2026

* Taxor och avgifter inom församlingsverksamheten 2026

**Svenska
kyrkan**

Gävle
församling

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum
2025-10-16

Kyrkorådet, Gävle församling

§ 75

Taxor och avgifter inom församlingsverksamheten 2026

F 2025-0001

Förslag till Taxor och avgifter inom församlingsverksamheten 2026 föreligger.
Förslaget är oförändrat sedan 2025.

Beslut

Kyrkorådet föreslår Kyrkofullmäktige besluta
att fastställa Taxor och avgifter inom församlingsverksamheten 2026

Protokollsutdrag:

Gävle församling

DOKUMENT			SIDA
Taxor och avgifter 2026			1 (2)
UPPRÄTTAT AV	DATUM	DOKUMENTBETECKNING	
Annica Ekengren	2025-09-18	F 2025–0001	Förslag

Avgifter 2026

1. AVGIFTER I FÖRSAMLINGSVERKSAMHET

Kaffe i samband med huvudgudstjänst

Ingen avgift

Servering för barn och ungdomar i samband med församlingsverksamhet

Ingen avgift

Servering för vuxna i samband med församlingsverksamhet

Självkostnadspris +/- 20 %

Taizéresor för ungdomar

Ingen avgift

För anmäld deltagare som uteblir, utan uppvisande av läkarintyg, faktureras en avgift om 2 000 kr

Taizéresor för vuxna

Självkostnadspris för resa och uppehålle

Församlingsresor för vuxna

Bör vara självkostnadspris (+/- 20 %) men får subventioneras med maximalt 50 % av självkostnadspris

Kopiering i samband med utlämnande av begärd handling **5 kronor/kopierad sida**

Processionsbärning vid begravningsgudstjänst i Svenska kyrkans ordning där avskedstagandet äger rum på kyrkogården

Ingen avgift

Begravning av icke kyrkotillhöriga

Begravning i kyrka, fyra gånger clearing beloppet för kyrka, inklusive vaktmästare, samt präst och musiker.

Begravning i kapell, fyra gånger clearing beloppet för präst och musiker.

Svenska kyrkan

Anmärkning avseende avgifter:

Självkostnadspris i samband med servering och församlingsresor fastställs av biträdande kyrkoherde för varje typ av servering och varje resa.

”Ingen avgift” innebär att kostnaderna helt finansieras genom kyrkoavgiften.

Processionsbärning vid begravningsgudstjänst i Svenska kyrkans ordning där avskedstagandet äger rum på kyrkogården är en integrerad del av gudstjänsten. Några avgifter får därför inte tas ut.

Ärende 9

Renovering Heliga Trefaldighets kyrka
Dnr F 2025-0011

Förslag till beslut

Kyrkofullmäktige beslutar

att godkänna kyrkorådets beslut om att gå vidare med genomförande av den andra etappen av renovering och ombyggnation av Heliga Trefaldighets kyrka.

att medge att kyrkorådet får uppta lån motsvarande ytterligare 200 000 000 kr under perioden 2026–2027.

Handling:

- * Protokollsutdrag KR 30 oktober 2025 § 88 Renovering Heliga Trefaldighets kyrka
- * Renovering Heliga Trefaldighets kyrka
- * Sammanfattning av invändiga arbeten. Länk till dokumentet hittar du i mailet.
- * Underlag Antikvarie
- * Underlag utemiljö
- * Underlag gällande miljöhus
- * Underlag gällande staket

SAMMANTRÄDESPROTOKOLLSammanträdesdatum
2025-10-30**Kyrkorådet, Gävle församling**

§ 88

Renovering av Heliga Trefaldighets kyrka

F 2025-0011

Ordföranden redogör för länsstyrelsens ställningstaganden avseende fönsteråtgärder i Heliga Trefaldighets kyrka. Kyrkorådet diskuterar frågan.

Beslut

Kyrkorådet föreslår kyrkofullmäktige besluta

att godkänna kyrkorådets beslut om att gå vidare med genomförande av den andra etappen av renovering och ombyggnation av Heliga Trefaldighets kyrka.

att medge att kyrkorådet får uppta lån motsvarande ytterligare 200 000 000 kr under perioden 2026–2027.

Kyrkorådet beslutar

att genomföra den andra etappen av renovering av Heliga Trefaldighets kyrka i enlighet med styrgruppens förslag, se bilagor, under förutsättning att tillstånd erhålls från Länsstyrelsen gällande fönsteråtgärder i enlighet med lämnat förhandsbesked.

att teckna avtal med Kyrkans Byggmästarbolag Stockholm AB (KBMB) för genomförande av arbetena.

att kostnaden för arbetena i både den första- och den andra etappen får uppgå till maximalt 250 000 000 kr inkluderat underhåll, investeringar och moms efter avdrag för

Kyrkoantikvarisk ersättning och Kyrkounderhållsbidrag.

att arbetet finansieras genom att uppta lån i Nordea om ytterligare 200 000 000 kr i enlighet med Nordeas lämnade offert. Lånen upptas i omgångar då likviditeten behövs och närmare beslut om när lånen ska upptas och till vilka villkor beslutas av Kyrkorådets ordförande och Kyrkoherden.

att de lån som avser investeringar i begravningsverksamheten ska upptas som separata lån där räntekostnaden belastar begravningsverksamheten

att de lån som avser finansiering av underhållsåtgärder, cirka 50 000 000 kr, ska amorteras på 10 år.

att de lån som avser finansiering av investeringar, cirka 200 000 000 kr, ska amorteras på 25 år.

att förklara beslutet omedelbart justerat.

Protokollsutdrag:

Enhetschef Verksamhetsstöd

Enhetschef Ekonomi och finans

Gävle församling

DOKUMENT			SIDA
Heliga Trefaldighets kyrka, invändig och utvändig renovering, genomförande			1 (3)
UPPRÄTTAT AV	DATUM	DOKUMENTBETECKNING	
	2025-10-20	F-2025-0011	

Heliga Trefaldighets kyrka, invändig och utvändig renovering, genomförande

Heliga Trefaldighets kyrka står inför en omfattande renovering och ombyggnation/anpassning. Den senaste större renoveringen då bland annat den nya orgelläktaren byggdes skedde på 1970-talet. Byggnaden är i stort behov av tekniska åtgärder för att säkerställa att byggnaden kan stå kvar under lång tid. Parallellt med detta har det också undersökts om det i samband med renoveringen går att göra anpassningar av byggnaden för att öka användbarheten/flexibiliteten och på det sättet öka nyttjandegraden av byggnaden och ytorna. Den första etappen av renoveringen påbörjades under 2025 och avsåg då fasadarbeten och vissa förberedande åtgärder utvändigt för den kommande andra etappen.

Genomförande av etapp 2; invändig och utvändig renovering

Den första etappen har sedan tidigare påbörjats med tak och fasadarbeten samt vissa förberedande arbeten för renoveringens andra etapp. En av orsakerna för uppdelning i två etapper har varit att den tekniska statusen på tak och fasad inte har gjort det möjligt att vänta ytterligare utan de arbetena måste påbörjas. Parallellt har tillståndsprocessen med de tillstånd som krävs för de invändiga renoverings- och ombyggnationsåtgärderna pågått såväl med länsstyrelsen som med kommunen. Det finns fortfarande tillstånd som församlingen inväntar gällande såväl den invändiga renoveringen som frågan om marken kring kyrkan inklusive uppförande av ett staket och skapandet av en askgravlund. Länsstyrelsen har lämnat förhandsbesked om sin syn dels på frågan om marken kring kyrkan inklusive staket och askgravlund, dels frågan om att få göra isolerings och förändringsarbeten av fönstren.

Vad gäller frågan om den omgivande marken så konstaterar länsstyrelsen att man i huvudsak kommer att lämna tillstånd i enlighet med de ansökningar som har gjorts. Det kan komma att finnas mindre synpunkter på markens utformning och staketets utformning/placering men det bedöms inte vara synpunkter som påverkar projektets genomförande.

Vad gäller frågan om fönster så har församlingen ansökt dels om att få genomföra isolerings-/energieffektiviseringsåtgärder, dels att ersätta det färgade innerglaset med klarglas. Detta dels i syfte att återställa kyrkan till det utförande som gälls under stor del av kyrkans existens dels om att få in mer dagsljus både i kyrkorummet och i den nya tillbyggda rummen. I det senare fallet är det av användningsbarhetsskäl, inte minst på övervåningen, nödvändigt att dels få in dagsljus dels kunna skapa en utblick från de ytor som ska användas som arbetsplatser. För att dessa ska kunna fungera långsiktigt och stadigvarande som arbetsplatser krävs både dagsljus och utblick. Det kan konstateras av länsstyrelsens förhandsbesked att man är villigt att godkänna någon form av isolerings-/energieffektiviseringsåtgärder på fönstren men man vill se och pröva en annan lösning än de som föreslagits i tillståndsansökan. Under projekteringstiden har man tittat på och utrett ett antal alternativa åtgärder så det bedöms helt möjligt att få fram en lösning på frågan på ett sätt som länsstyrelsen kan godkänna. Vad gäller att byta ut det

färgade glaset i fönstren så kan länsstyrelsen tänka sig att lämna tillstånd för de två fönster som finns i den västrafasaden, på varsin sida av själva tornbyggnaden. Det skulle, menar länsstyrelsen, vara möjligt dels för att det är en egen del av fasaden, dels för att dessa fönster i sin helhet kommer att vara placerade inne i de nya rummen. De fönster som finns i det övriga kyrkorummet och koret menar länsstyrelsen ska ha kvar det färgade glaset för att bibehålla det utseende kyrkan och kyrkorummet haft under lång tid och som människor är vana att se och uppfatta kyrkan och kyrkorummet. Formella tillstånd har inte lämnats och tillstånden kommer när de lämnas att vara överklagningsbara. Bedömningen är att med det besked som länsstyrelsen lämnat i fönsterfrågan finns förutsättningar för att kunna genomföra uppförandet av de nya rummen i kyrkan och uppnå funktionalitet. Även om det hade varit ännu bättre om flera av fönstren hade tillåtits förses med klarglas.

Finansiering

Hela projektet att renovera Heliga Trefaldighets kyrka bedöms kosta 250 mnkr varav cirka 80 procent bedöms utgöra investeringar och cirka 20 procent utgör underhåll. Den första etappen, som redan är i genomförande, har bedömts till en kostnad om 50 mnkr efter erhållen Kyrkoantikvarisk ersättning, KAE, och Kyrkunderhållsbidrag, KUB. Den första etappen är finansierad genom upptagande av lån på 50 mnkr. Den kommande etappen bedöms kosta 200 mnkr. efter avdrag för erhållen KAE och KUB och kommer också att finansieras genom upptagande av lån.

Församlingen har undersökt villkor och förutsättningar för att erhålla lån för de planerade åtgärderna. Det har gjorts förfrågningar till Danske Bank, SEB, Swedbank och Nordea gällande att få låna pengar till projektet. Endast Nordea har visat intresse att låna ut pengar och de har lämnat ett lånelöfte för hela beloppet om 250 mnkr. De har lämnat en offert som betyder att vi utöver STIBOR får betala ett räntetillägg motsvarande 0,85%. Nordea har också presenterat olika tjänster som syftar till att skapa ett ränteskydd/en ränteförsäkring som gör att församlingen minskar sin riskexponering mot rörelser på räntemarknaden. Lån på ytterligare 200 mnkr kommer att behöva upptas under 2026 och 2027 motsvarande den takt som betalplan som gäller för projektet. Kyrkorådet har i budgetprocessen räknat med att de lån som avser finansiering av underhållsåtgärder, cirka 50 mnkr, ska ha en amorteringstid på 10 år medan de lån som avser finansiering av investeringar, cirka 200 mnkr, ska amorteras på 25 år. Det föreslås att kyrkorådets ordförande och kyrkoherden närmare får besluta exakt om när lånen ska upptas, med vilket belopp och med vilken bindningstid med utgångspunkt i förutsättningarna ovan. Det finns och kommer att finnas en möjlighet för församlingen att ha en fortsatt dialog med långgivaren om villkor och amorteringstider över tid. De investeringar som görs i själva kyrkogården och som avser investeringar inom begravningsverksamheten föreslås upptas som separata lån för att kunna placera den faktiska räntekostnaden inom begravningsverksamheten och inte som en internränta. Investeringarna inom begravningsverksamheten som ryms inom den totala kostnadsramen på 250 mnkr uppgår till cirka 22 mnkr.

Entreprenadform

Den första etappen av renoveringen utförs av Kyrkans Byggmästarbolag Stockholm AB (KBMB) som är ett dotterbolag till Kyrkans fastighetssamverkan Stockholm AB (KFS). Gävle församling är delägare i KFS och därmed indirekt ägare också av KBMB. Avsikten är att även den kommande etappen av renoveringen ska utföras av KBMB.

Förslag till beslut:

- att** föreslå kyrkofullmäktige besluta
 - att** godkänna kyrkorådets beslut om att gå vidare med genomförande av den andra etappen av renovering och ombyggnation av Heliga Trefaldighets kyrka.
 - att** medge att kyrkorådet får uppta lån motsvarande ytterligare 200 000 000 kr under perioden 2026–2027.
- att** genomföra den andra etappen av renovering av Heliga Trefaldighets kyrka i enlighet med styrgruppens förslag, se bilagor, under förutsättning att tillstånd erhålls från Länsstyrelsen gällande fönsteråtgärder i enlighet med lämnat förhandsbesked.
- att** teckna avtal med Kyrkans Byggmästarbolag Stockholm AB (KBMB) för genomförande av arbetena.
- att** kostnaden för arbetena i både den första- och den andra etappen får uppgå till maximalt 250 000 000 kr inkluderat underhåll, investeringar och moms efter avdrag för Kyrkoantikvarisk ersättning och Kyrkounderhållsbidrag.
- att** arbetet finansieras genom att uppta lån i Nordea om ytterligare 200 000 000 kr i enlighet med Nordeas lämnade offert. Lånen upptas i omgångar då likviditeten behövs och närmare beslut om när lånen ska upptas och till vilka villkor beslutas av Kyrkorådets ordförande och Kyrkoherden.
- att** de lån som avser investeringar i begravningsverksamheten ska upptas som separata lån där räntekostnaden belastar begravningsverksamheten.
- att** de lån som avser finansiering av underhållsåtgärder, cirka 50 000 000 kr, ska amorteras på 10 år.
- att** de lån som avser finansiering av investeringar, cirka 200 000 000 kr, ska amorteras på 25 år.
- att** förklara beslutet omedelbart justerat.

Bilagor:

1. Sammanfattning av invändiga arbeten
2. Underlag Antikvarie
3. Underlag utemiljö
4. Underlag gällande miljöhus
5. Underlag gällande staket

Bakgrunden

Bygget av Heliga Trefaldighets kyrka, med början på 1630-talet och invigningen vid mitten av 1650-talet, sammanfaller med den mest expansiva perioden i Sveriges historia – stormaktstiden. Gävle hade med sitt strategiska läge och sin skyddade hamn länge haft en framskjuten roll inom den svenska sjöfarten. Befolkningen växte och välståndet hos stadens köpmän ökade under hela 1500-talet till följd av utrikeshandeln. År 1590 var hamnen näst störst i landet och under 1600-talets första årtionden var Gävle en av de största handelsstäderna i Sverige. När köpmännen förbjöds att bedriva utrikeshandel på 1630-talet vändes dock framgångarna till motgångar. Följden blev att tillväxten avtog och välståndet minskade. Trots detta var Gävleborna fast beslutna att uppföra en ny kyrka. Och man ville bygga något att vara stolt över, en kyrka som kunde mäta sig med de främsta av samtidens kyrkobyggen.

Gävle i slutet av 1600-talet enligt Suecia Antiqua. Mycket av staden är tillrättalagt i propagandasyfte, något som är tydligt i rådhuset till höger, antalet hus och slottets storlek i förhållande till sin omgivning. Men kyrkan tycks stämma förhållandevis väl i jämförelse med andra källor.

Den besvärliga platsen

Platsen för kyrkan var given. Här fanns resterna av den medeltida kyrka som brunnit år 1605 och troligtvis fick de gamla murarna fungera som grund för det nya kyrkorummets pelare. Planen var att bygga ett torn men marken visade sig opålitlig och det blev därför inte högre än två våningar. Det skulle dröja mer än 100 år innan man vågade sig på att bygga det torn som finns idag. Och den opålitliga marken kom att gäcka kyrkan ytterligare 150 år innan problemet fick sin slutliga lösning. Men innan dess hade en ständigt återkommande oro för ras och oräkneliga förstärkningsarbeten gjort församlingen så uppgiven att man samlade pengar för att bygga en ny kyrka på en helt annan plats. Vid mitten av 1930-talet lyckades man dock att stävja sättningarna genom påling och kyrkan står nu stadigt på en grund av stål och betong.

Heliga Trefaldighets kyrka år 1825 enligt ett samtida brandförsäkringsprotokoll.

Det rika innehållet

Heliga Trefaldighet är ett för Sverige mycket fint exempel på den tidiga protestantismens kyrkorum. Här stod Gud allena och det talade ordet i centrum, fritt från katolicismens många altare och helgonbilder. De stora fönstren och de vita väggarna skapar ett ljust kyrkorum väsensskilt från sina medeltida föregångare och valven vittnar om både arkitektonisk medvetenhet och stora ekonomiska uppoffringar. I blickfånget finns altaret och predikstolen som vackert snidade träarbeten, utförda av ek med betydande inslag av guld. På väggarna hänger förnäma gravvapen, på golvet ligger hela och resterna av fler än 100 gravhällar och i taket hänger malmkronor donerade av förmögna Gävlebor.

Även om 1600-talet alltjämt dominerar intrycket av kyrkan finns det tillägg från senare tider som är tydliga i kyrkorummet: södra sidoskeppets valv och korskranket från 1700-talet, fönstren och läktarna vid övre sakristian från 1870- och 80-talen, de stjärnbeströdda valven i koret från tidigt 1900-tal och bänkkvarteren från 1930-talet. De allra tydligaste tilläggen är dock orgelläktaren med orgeln samt kororgeln från den senaste stora renoveringen 1970–71. De utformades, till skillnad från de övriga, som självständiga och tidstypiska uttryck för modernismens arkitekturideal.

T.v.: Det andra valvet i mittskeppet från koret sett är det mest utvecklade.

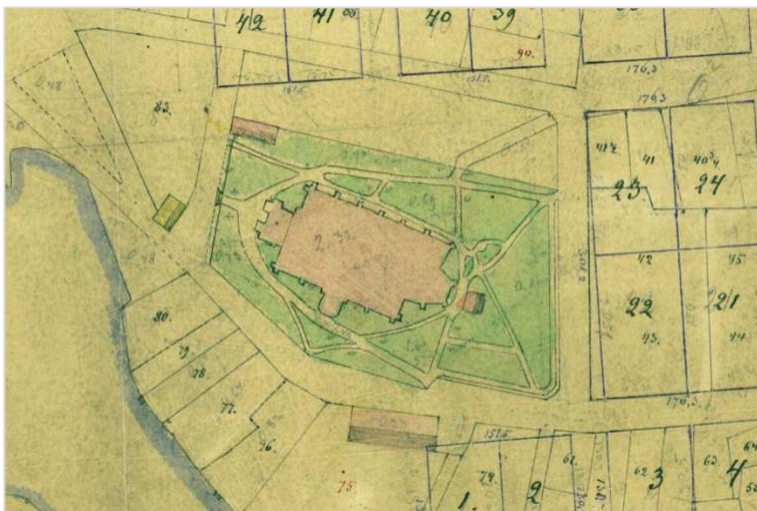
T.h.: Predikstolen är skuren i ek och tillhör originalinventarierna. Den svarta färgen tillkom dock först under slutet av 1800-talet.

Kyrkogården

Kyrkogårdens utseende har sitt ursprung i 1800-talet och det många betydelsefulla händelser som då inträffade. Den första av dem var beslutet att anlägga en ny kyrkogård utanför stadsgränsen för att motverka de ohälsosamma förhållanden som rådde kring kyrkan och stävja de epidemier som följde av 1808–09 års krig mot Ryssland. Kyrkan ägde redan en stor tomt och som ansvarig för Gävle gymnasium ägde man även granntomten i sydost. År 1816 flyttade gymnasiet till nya lokaler och på 1820-talet revs kyrkogårdsmuren. Några år senare revs

släkterna Varberg och Sehlbergs gravkor och år 1838 monterades den gamla gymnasiebyggnaden från 1600-talet ner och flyttades till Hemlingby. Med det hade man en väsentligt större tomt att disponera kring kyrkan än tjugo år tidigare.

År 1845 köptes lindar från Bergianska trädgården i Stockholm, gräsmattor anlades och nya slingrande gångar arrangerades på ett sätt som förde tankarna till engelska parker. Arbetet med parken kring kyrkan pågick samtidigt som anläggandet av stadsträdgården en bit längre västerut. Däremellan hade Kvarnparken redan skapats ett tjugotal år tidigare. På så vis blev de tre parkerna delar av ett grönt stråk som ledde från de täta stadskvarteren ända fram till den nya kyrkogården (gamla kyrkogården idag). På 1860-talet köpte staden dessutom mark av kyrkan för anläggandet av Boulognerskogen vilket resulterade i att Gävle numera har en av de största sammanhängande stadsparkerna i landet. Efter stadsbranden år 1869 reglerades kyrkogårdens storlek något genom en utökning norrut. Därefter har endast marginella förändringar skett.

Utsnitt ur regleringskartan över Gävle efter stadsbranden år 1869. Här syns den park som började anläggas kring kyrkan på 1840-talet. Förändringarna till idag är små.

Kulturhistoriska värden

En historisk tillbakablick visar att Heliga Trefaldighet har en självklar och framskjuten plats i Gävles historia men också i vår nationella historia. Den är ett mycket bra exempel på den unga protestantismens och det tidiga 1600-talets svenska kyrkobyggnadstradition. Och som sådan har den fått oförtjänt lite uppmärksamhet tidigare.

Planen och de många och varierade stjärnvalven utgör kyrkorummets mest betydande värden. Och tack vare 1930-talets renovering återfick Heliga Trefaldighet mycket av sin ursprungliga karaktär när både väggar och valv än en gång blev enhetligt vita. Samtidigt kom många av de överbyggda gravhällarna återigen i dagen. Tillsammans med altarpopsatsen, predikstolen, begravningsvapnen och ljuskronorna förstärktes 1600-talet som tongivande epok. Och de tillägg som finns kvar från 1700- och 1800-talet i form av valv, korskrank, psalmnummertavlor, ljuskronor och dragjärn med mera infogar sig i kyrkorummets karaktär utan att påverka helheten.

Kyrkogården är synnerligen välbevarad sedan dagens park anlades med början på 1840-talet. Många av träderna är fortfarande desamma och gräsytorerna och gångarna har bevarats. Parken har inte bara ett värde för kyrkan och dess inramning utan även som del av det mycket uppskattade parkstråket mellan stadskärnan och Gustafs bro.

Kulturhistoriska värdebärare i kyrkorummet

1600-talet

- Planlösningen
- Stjärnvalven i kor, mittskepp och delar av norra sidoskeppet
- Pelarna
- Predikstolen
- Altarupsatsen
- Gravhällar
- Epitafier och begravningsvapen
- Ljuskronor och ljusarmar

1700-talet

- Kryssvalven i södra sidoskeppet
- Dekorerad järndörr mellan koret och sakristian
- Korskranket
- Psalmnummertavlor
- Ljuskronor och ljusarmar

1800–1875

- Stjärnvalvet i norra sidoskeppets östligaste travé
- Dragjärnen
- Fönsterbågar av gjutjärn (ytterbågarna)

1888

- Altarupsatsens och predikstolens färgsättning i svart, blått och guld
- Läktarbarriärerna i nyrenässansstil vid övre sakristian
- Ljuskronor

1900–1907

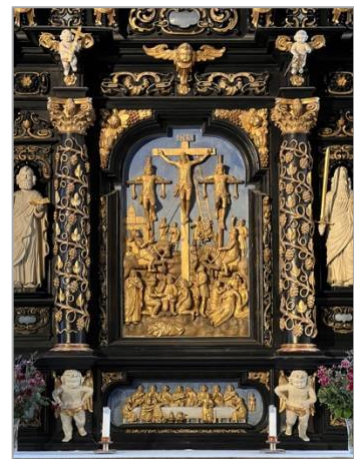
-

1936–1938

- Den vita färgsättningen av väggar och valv i långhuset
- Golv av röd kalksten i gångarna
- Bänkkvarteren

1970–1971

- Altarets podium av röd kalksten

Solitärer med kulturhistoriskt värde:

– 1600-talet

- Dopfunten

1600-talet

- Minnestavla från kyrkans byggande på triumfbågen

1700-talet

- Skulpterad pardörr med överstycke i gustaviansk stil mellan långhuset och västra vapenhuset

1800–1875

-

1888

- Fönsterbågar av trä prydda med svarvade halvkolonnetter och blyinfattade rutor av färgat glas (innerbågar)

1900–1907

- Målad dekor i korvalven, korbågen och de båda västligaste arkadbågarna

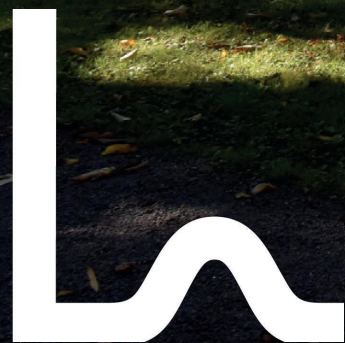
1936–1938

- Etsade glasfönster av Vicke Lindstrand i det före detta dopkapellet
- Panelade dörrar vid övre sakristians läktare
- Fast inredning i form av skrudskåp m.m. samt trappa med skulpterat balusterräcke av ek i sakristian
- Kassetindelat tak i västra vapenhuset
- Minnestavla från kyrkans renovering på triumfbågen

1970–1971

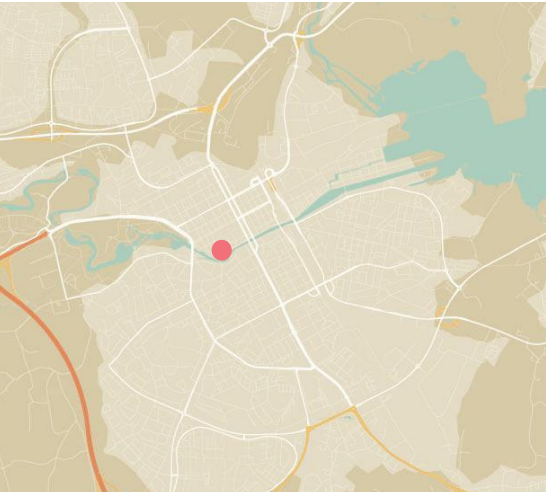
- Orgelläktaren med barriär av mörkbetsad plywood
- Läktarorgeln med vitlaserad fasad ritad av Rolf Bergh
- Ljuskronor och vägglampetter av mässing och kristall

ASKGRAVLUND
UPPRUSTNING AV KYRKOGRÅRD
Heliga Trefaldighets kyrka, Gävle

Förslagshandling 2025-05-07

Orienteringsbild centrala Gävle med markering för Heliga Trefaldighets kyrka

Befintliga förhållanden

Heliga Trefaldighets kyrka och kyrkogård ligger invid Gävleån i västra delen av stadens centrum. Här har funnits kyrka och kyrkogård sedan medeltiden. Dagens kyrka invigdes 1654. Kyrkogården hade sin tidiga utbredning närmast kring kyrkan och utvidgningar har skett åt norr och öster. När staden i början av 1800-talet anordnade en ny begravningsplats avtog gravsättningarna här. Vidare under 1800-talet fick kyrkogården en mer parkmässig prägel. Bland annat revs bogårdsmuren, sattes en avgränsning med pollare och kättingar upp och planterades en trädkrans och andra träd.

Idag är pollaravgränsningen borttagen och trädkransen utgör därmed omgärdning. Kyrkogården kantas av gaturum, Drottninggatan i norr är ett högt frekventerat gång- och cykelstråk mellan citykärnan och de västra stadsdelerna samt det gröna Bolougnerstråkdet utmed ån. Även Kaplansgatan i öster med gång-cykelväg närmast kyrkogården är högt trafikerad. I väster och söder möter lugnare gaturum med småskalig trähusbebyggelse och grönska utmed ån.

Kyrkogården har en enkel uppbyggnad med stora lövträd, gräsmattor och gångar. Karaktären är grön och lummig. Gångarna ansluter till omgivande gatustråk och i grus sånar som på entrégångarna till kyrkan som har en beläggning av Gävlesandsten. Kring kyrkan löper en fris av storgatsten. Kyrkogårdens användning som begravningsplats förmedlas idag framförallt av det framträdande Brändströmska gravkoret öster om kyrkan, de två större gravhällarna på platsen för Garbergs och Sehlbergs gravkor och tre äldre hällar invid kyrkans sydfasad.

Kyrkogården har länge nyttjats som park och som sådan har den en viktig funktion som grön lunga i stadskärnan. Idag finns dock stora problem med ovarsamma beteenden och att platsen upplevs som otrygg både dag- och nattetid. Lugnet och tryggheten samt respekten för platsen som kyrkogård är svårt att upprätthålla. Rent fysiskt så har miljön ett vård- och underhållsbehov. Trappan i väster, sandstensgångarna och gatstensfrisen uppvisar sättningar, skyltar, belysning och möblering har en splittrad och enkel karaktär som harmonierar mindre väl med kyrka och kyrkogård.

Västra ingången, från Skomakaregatan

Norra ingången, från Kyrkogatan

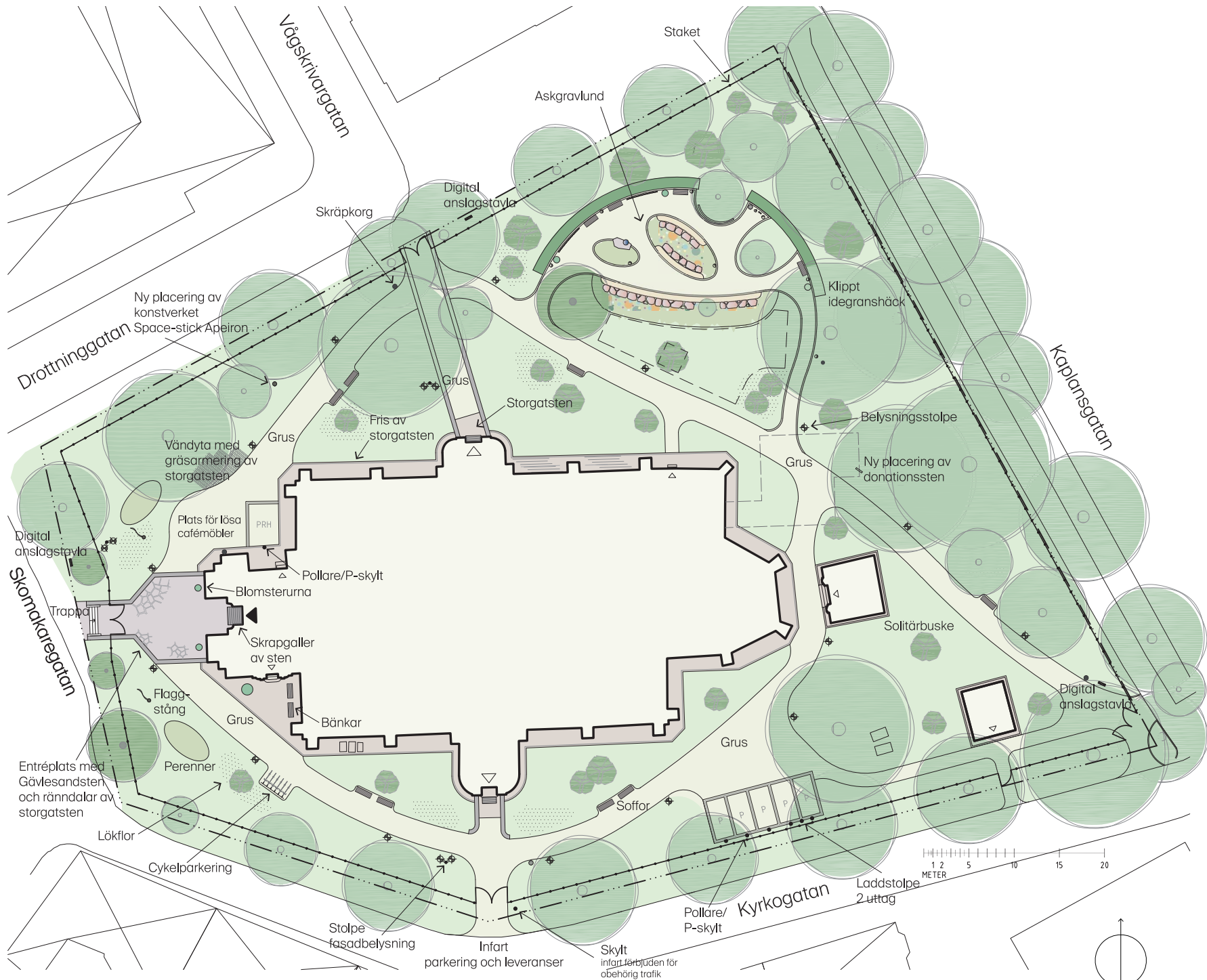

Södra delen, mot Kyrkogatan

Norra delen, mot Drottninggatan

ASKGRAVLUND, UPPRUSTNING AV KYRKOGRÅRD
Heliga Trefaldighets kyrka, Gävle
Förslagshandling 2025-05-07

Illustrationsplan

SKALA 1:400 (A3)

Bakgrund

Gävle församling genomför för närvarande en större renovering av Heliga Trefaldighets kyrka interiört och exteriört. I samband med den har frågan om hur miljön kring kyrkan upplevs och fungerar samt hur den kan utvecklas aktualiserats.

Sammanfattningsvis har stommen av stora grönskande lövträd flera upplevelsekvantiteter och tillför en lummig grönska i stadsrummet. I övrigt bedöms miljön som sliten, utarmad och otrygg. Otryggheten är påtaglig då flera incidenter har inträffat och många människor är rädda för att besöka och vistas på platsen, även dagtid. Att förbättra miljön bedöms som mycket angeläget av församlingen och man ser även stora värden i att återföra gravsättningar på kyrkogården.

Församlingen har därför låtit ta fram förslag på hur miljön kring kyrkan kan förbättras och utvecklas. Förslaget består dels av åtgärder enligt denna förslagshandling utarbetad av Landskapsgruppen, dels uppsättande av ett staket kring kyrkogården, utarbetat Jakob Wiklander/FWW Arkitekter, enligt separat tillståndshandling.

Övergripande beskrivning och syfte

Förslaget inbegriper en genomgripande upprustning och viss förnyelse av gångar, ytor och belysning, fler sittplatser, nya planteringar med träd, buskar och perenner, omgärdande staket samt en askgravlund med konstnärlig utsmyckning.

Förslaget skall ses som en helhet vars delar samverkar och det sammantagna syftet är att höja platsens värdighet, erbjuda gravsättningar i ett efterfrågat gravskick, öka lugnet och tryggheten samt välkomna fler besökare i en väl omhändertagen och grönskande miljö.

Beskrivning

Kyrkans huvudingång markeras tydligare med en utökad entréplats som ger utrymme för möten och samling. Platsen beläggs med Gävlesandsten. Trappan i väster ersätts med en ny av röd granit i en placering som bättre korresponderar och förstärker axeln mot kyrkans port.

Miljöns lummiga karaktär förstärks och ges ökad detaljering och årstidsvariation genom att fritt placerade solitärbuskar och lökflor tillförs. Perennplanteringar som ger extra blomsterfärgning placeras vid entréplatsen och i askgravlundens.

De båda lönnarna vid ingången i väster har av arborist bedömts ha flera brister och skador (enligt inventering 2021-06-09, Dani Mladoniczky @ TrädLiv AB). Rekommendationen var att fälla dem och ersätta dem). Biotopskyddsdispens för nedtagningen är sökt i mars 2025 (Dnr 2335-2025). Kommande grävarbeten för trappa och grindparti innebär ytterligare en försämring av skadebilden. Lönnarna föreslås därför tas ned och ersättas av två mer glest placerade mindre träd av arten Rysslönn (*Acer tataricum*). På så sätt öppnas även anblicken mot kyrkobyggnaden upp från väster.

Grusgångarnas dragning finjusteras för konsekventare gångbredder och distinktare gränser mot angränsande gräsytor. Gången samt ingången i norr utgår. Norr om kyrkans ingång vidgas grusytan något och ger förbättrat utrymme för lösa cafémöbler vid kyrkkaffe et c. Grusgångarnas överbyggnader renoveras och förses med nya slitlager lika som idag (packat stenmjöl med topp av kross 2-4 mm, kulör lika befintligt). Askgravlundens nya gångar får samma beläggning. Sandstensbeläggningen på gångarna norr och söder om kyrkan är i mycket dålig kondition med många spruckna hållar. Att behålla sandstensbeläggningen bedöms inte som rimlig, dels kan ny sandsten för att ersätta den skadade inte uppbringas, dels kommer skadebilden att upprepas genom belastningen av de begravningsbilar och mindre lastbilar som trafikerar gångarna. Gångarna föreslås istället beläggas med grus och kantas av rännalsfriser av storgatsten. Större hela hållar återanvänds till beläggningen på entréplatsen.

Frisen av storgatsten utmed kyrkans fasader läggs om och breddas något. Ytan får därigenom även en lugnare kontur.

Kyrkogården ges en sammanhållen möblering med belysningsstolpar, soffor, skyltar, blomsterurnor och skräpkorgar i gedigna tidlösa modeller som harmonierar med kyrkomiljön. De lackas i enhetlig varm mörkgrå kulör. Antalet soffor utökas för att ge ökade vistelsemöjligheter och fler valmöjligheter beträffande sol/skugga och utblickar.

Kring kyrkogården sätts ett järnstaket med tillhörande grindpartier upp.

En samlad personalparkering anordnas i söder som ersättning för dagens förfulande platser bakom kyrkans kor. Grusytorna bakom kyrkan och kring Brändströmska gravkoret ersätts med gräs för en lugnare och grönnare inramning närmast kyrkobyggnaden. Parkering för rörelsehindrade anordnas norr om kyrkan ingång. P-platserna markeras med gatstensrader.

Motiv

En kyrkogårdsmiljö är på många sätt en tillgång i stadsväven. Dess lugn och rofylldhet ger möjlighet till andrum och kontemplation. Platser med den här typen av kvalitéer saknas i centrala Gävle. Genom att rusta upp hela kyrkogården, tillföra fler sittplatser och en mer varierad grönska tillförs upplevelsevärden och intrycket blir mer värdat och inbjudande. Detta lockar fler besökare, vilket även ökar tryggheten. Avsikten är att även framgent bjuda in till rekreation och en parkmässig användning av kyrkogårdsmiljön. Den föreslagna utformningen syftar till att möjliggöra för de sörjande och platsens övriga besökare att samutnyttja miljön på ett balanserat sätt.

Gravskicket Askgravlund efterfrågas allt mer. Det har en kollektiv karaktär som ger möjlighet till ett stort antal gravsättningar. På så sätt kan platsen komma många till del. En centralt belägen kyrkogård underlättar besöket vid graven för många. Det är ett värde att kunna erbjuda gravplats nära där människor bor och rör sig. Att använda befintlig gravmark möjliggör också bättre markhushållning, exempelvis skulle naturmark på stadens övriga kyrkogårdar kunna bevaras i högre grad och behovet av utbyggnader minska. Den konstnärliga utsmyckningen stärker platsens identitet samt tillför detaljering och skönhetsvärden som kommer alla besökare till del.

På kyrkogården vilar äldre tiders Gävlebor. Minnet av dem kan förmedlas på ett mer respektfullt sätt om platsen fortsätter användas som kyrkogård och får en mer stilla karaktär. Att återföra gravsättningar vidmakthåller platsens långa kontinuitet som kyrkogård.

En av kyrkogårdsmiljöns viktigaste funktioner är att möjliggöra sorg och kontemplation. Att rama in kyrkogården med ett staket styr flödena i hur besökare rör sig och markerar övergången till en mer fredad miljö. Staketet är på så sätt en förutsättning för att skapa den för sörjande och gravbesökare helt nödvändiga tryggheten och rofylldheten. Dessa egenskaper är också betydelsefulla kvalitéer för besökare i allmänhet. Staketet ger en tydlig inramning och stärker även platsens karaktär som kyrkomiljö och kyrkogård.

Det föreslagna borttagandet av gången i norr syftar dels till att ge askgravlundens en lugnare omgivning och att ge lunden en mer samlad gestaltning, dels till att minska antalet grindöppningar och undvika olyckstillbud med trafikanter på cykelbanan utanför. Det ger också mer utrymme för inramande solitära buskar.

De valda markmaterialen grus, sandsten och storgatsten är valda för att bibehålla platsens lugna karaktär och knyta an till prägeln av kyrklig miljö. Även valet av vegetation, belysning, möbler och utrustning har denna intention. Träden är i stort inhemska och de solitära buskarna vanligt förekommande i park- och kyrkogårdsmiljöer under 1800- och tidigt 1900-tal. Staket, utrustning, möbler och belysning är av enkel men gedigen karaktär. Modellerna och utformningen är vald för att ge ett tidlöst intryck och att inte dra uppmärksamheten till sig på bekostnad av upplevelsen av kyrkobyggnaden och helhetsmiljön. Deras enhetliga mörka varmgrå kulör ger ett mjukt möte med omgivande grönska och kyrkobyggnadens färger. Kulören har en mörkhet som förknippas med utrustningsdetaljer i äldre miljöer men har mindre kontrastverkan och drar inte till sig blickarna så som svarta detaljer gör.

Kyrkogårdar i Stockholms innerstad - en jämförelse

I sammanhanget kan det vara intressant att belysa hur kyrkogårdar i Stockholms innerstad utvecklats under de senaste två hundra åren beträffande omgärddningar och gravsättningar. Efter Norra Begravningsplatsens tillkomst 1827 slutade församlingarna att upplåta nya gravar och kyrkogårdarna omformades för att kunna nyttjas som parker. De återstående gamla kyrkogårdsmurarna revs då på flera kyrkogårdar. Vissa ersattes av lägre och mer genomsläppliga omgärddningar i form av järnstaket och andra lämnades öppna. Öppenheten medförde emellertid problem i form av nattligt busliv bland gravarna och andra olämpliga verksamheter. Kring 1930 försågs därför St. Klaras, Hedvig Eleonoras och Adolf Fredriks kyrkogårdar med järnstaket, de båda förstnämnda läsbara nattetid. På Hedvig Eleonora kyrkogård återställdes en tid därefter undanställda gravvårdar på sina ursprungliga platser. Åtgärderna skall ses i ljuset av församlingarnas strävan att återta kyrkogårdarna som begravningsplatser. Idag har alla kyrkogårdar förutom delar av Johannes kyrkogård omgärdande murar och staket.

Kremationernas genomslag en bit in på 1900-talet öppnade nya möjligheter för gravsättningar i äldre gravområden och på flera kyrkogårdar planerade församlingarna urnlundar. Det väckte kraftigt motstånd från olika aktörer men 1944 kom den första till stånd på Adolf Fredriks kyrkogård och 1947 ytterligare en på Katarina kyrkogård. De blev mycket uppskattade och efter dem har det även anordnats urngravområden på Johannes och Maria Magdalena kyrkogårdar. I slutet av 1900-talet tillkom minneslundar och in på 2000-talet askgravplatser och askgravlundar på kyrkogårdarna för att möta behoven av nya gravskick och vidmakthålla kyrkogårdskaraktären. Idag används kyrkogårdarna i hög grad även som parker och som sådana är de betydelsefulla gröna rum i stadsväven. Dödens närvaro ger dem särskilda kvalitéer som bjuder in till stillhet och kontemplation.

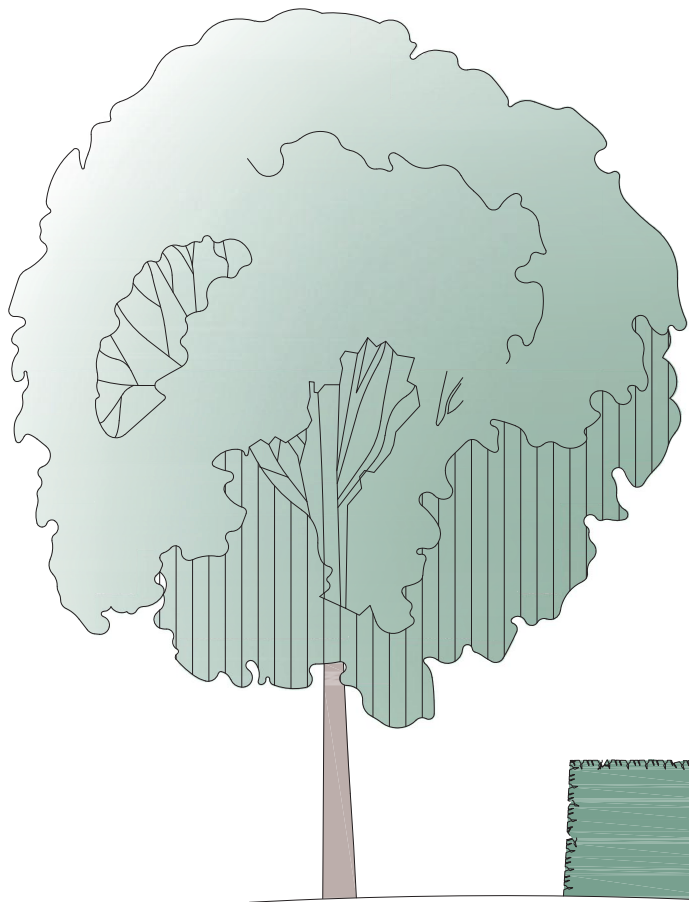
Beskrivning

I kyrkogårdens nordöstra del anordnas en askgravlund. Gravskicket medger ett stort antal gravsättningar vilket innebär att platsen kan komma många till del. Lunden ges en mjuk linjeföring som ansluter till kyrkogårdens övergripande karaktär. Den ramar in av bågformade idegranshäckar som skärmar av mot trafikstråken utanför kyrkogården. Innanför häckarna placeras en sydvänd meditations- och smyckningsplats som riktar sig in mot jordningsytan och den övriga kyrkogården.

Bronsplaketter med de avlidnas namn fästs på hällar lagda i mjuka böjder. Hällarna består av kliven Gävlesandsten tillvaratagen från Staffans kyrka. De ges en mjuk inramning av perenner med inslag städsegröna växter som ger tillförlitlighet för årstidsvariationer och en ombonad känsla.

Centralt på meditationsplatsen placeras en vattenskulptur. Den ger ett rogivande fokus och bjuder in till kontemplation samt höjer platsens och kyrkogårdens värdighet.

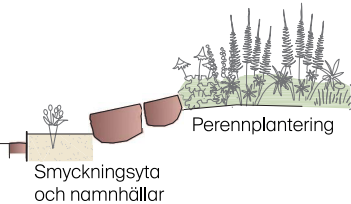

Sektion 1:50

Klippt idegranshäck,
höjd 1,2 m

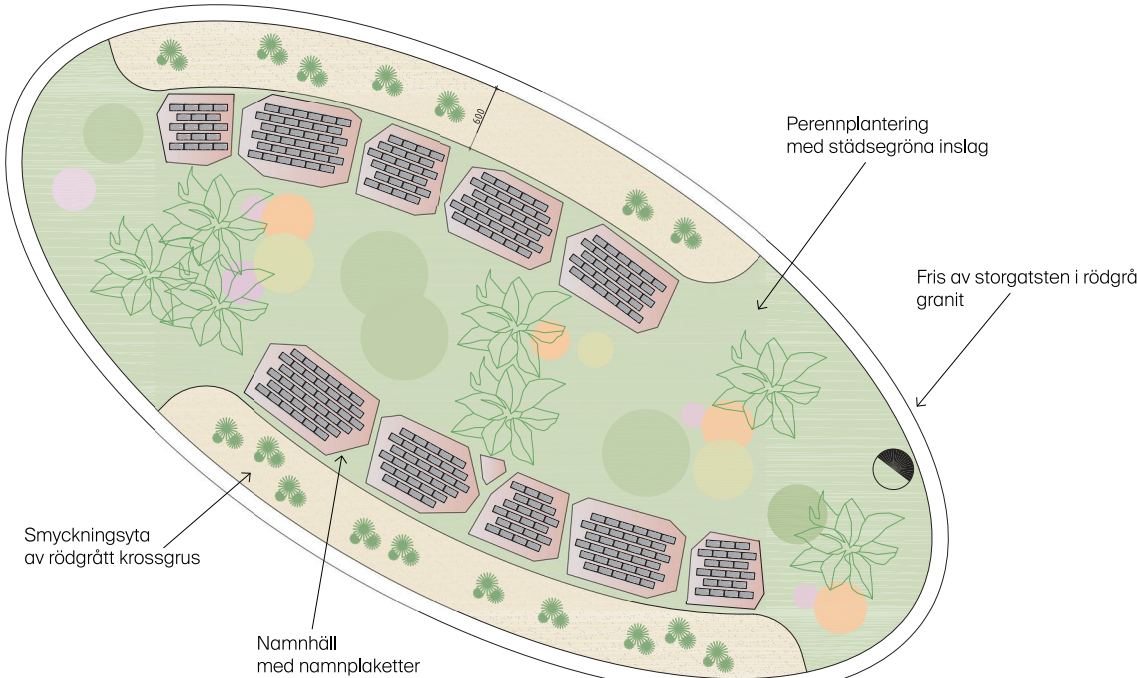

Soffa

Smyckningsyta
och namnhällar

Perennplantering

Perennplantering
med städsegröna inslag

Fris av storgatsten i rödgrå
granit

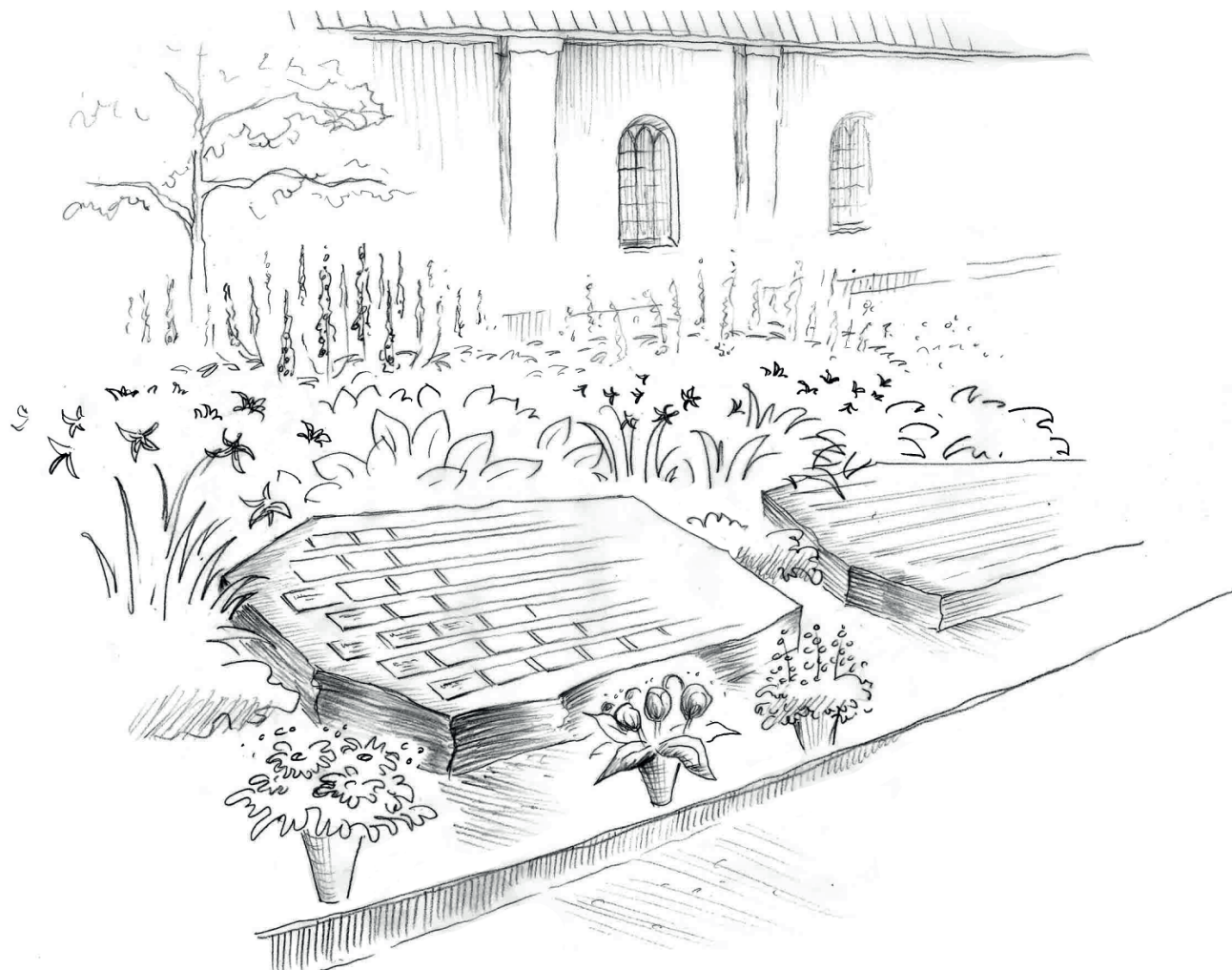
Smyckningsyta
av rödgrått krossgrus

Namnhäll
med namnplaketter

Plan 1:50

Namnhällar

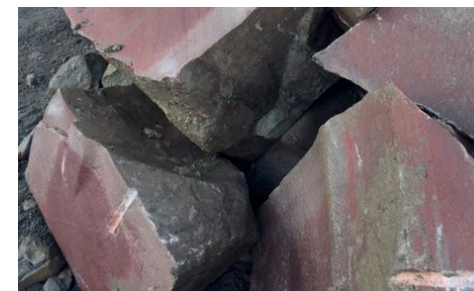
Hällarna består av kluvna block av Gävle-sandsten. Plaketter av brons med de avlidnas namn sätts i band på hällarna. Totalt plats för ca 1000 namn.

Namnhällar och smyckningsyta i askgravlunden

Namnplaketter i brons, plats för två namn per plakett för de som önskar.

Hällar av Gävlesandsten.

Smyckningsyta inramad med corténstål och fris av gatsten.

Vattenkonst i askgravlunden

Utsmyckningen består av ett stort, rått stenblock av Gävlesandsten på vilket det vilar en vacker skål i brons. Runt skålen sticker det upp en eller flera, grönskande grenar. Under de varma årstiderna innehåller skålen vatten i någon form, t ex en mindre fontän med porlande vatten. Om man önskar mera rörelse kan vattnet rinna över kanten och fyllas på i all oändlighet.

Bronsskålen patineras i en vacker blågrön patina. Skålen "omfamnas" av den grönskande grenen som kan patineras brun med gröna blad. På grenen finns det plats för fjärilar, trollsländor, fåglar et c, de kan dessutom placeras på skålens kant och på själva stenblocket. Tanken är att bjuda besökarna på en skulptur som inrymmer både rofylldhet och livfullhet.

Skissen ovan visar möjligheterna och kommer att bearbetas vidare. Skulpturen kommer att pryda sin plats även på vintern när vattnet stängs av. // Konstnär Annie Winblad Jakubowski.

Referensbilder - Bronsskulpturer formgivna av Annie Winblad Jakubowski. Den övre med målning och brun patinering.

Lökflor som omger vattenspelet.

Porlande vatten.

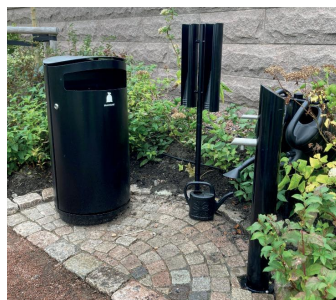
Utrustning

Soffa Lyon, Byarums bruk.
Bänkar i samma serie.

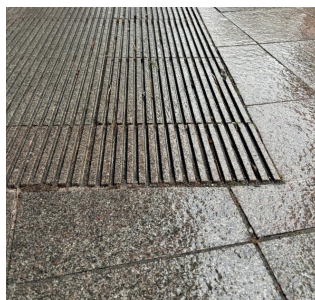
Växtkärl Blom, Byarums bruk.

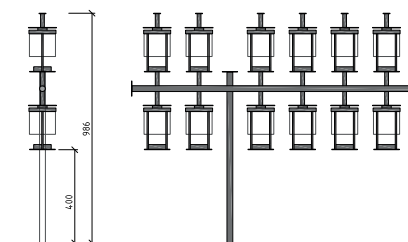
Vattenpost och vashöllare Hyby samt
skräpkorg Urbio, Dahlrum.

Utrustning Lackeras i enhetlig
mörkgrå kulör, RAL 7022.

Skräpgaller av rödgrå naturstenen
integreras i entrétorgets markbeläggning.

Väderskyddad ljusbärare i askgravlunden.
Pulverlackerat stål.

Digital
anslagstavla.

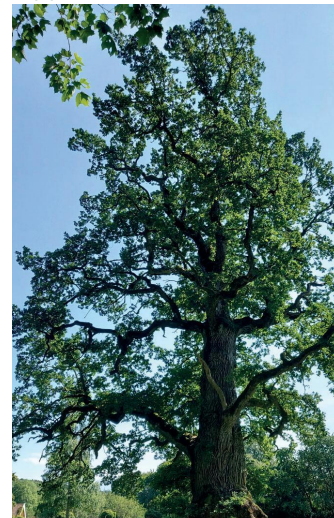

Princip P-skylt
på stolpe/pollare.
H. stolpe ca 1 m.

Cykelställ, Hitsa.

Träd

Skogsek

Lind

Rysk lönn

Skogseken vid askgravlunden samt lindens i trädkransen i väster redovisas i denna handling som information och delar i helheten. De har beviljats tillstånd enligt tidigare länsstyrelsebeslut.

Klippt häck

Idegran

Hängsyren

Blodolvon

Benved

Solitärbuskar

Perenner

Naturinspirerad komposition av perenner och prydnadsgräs i toner av orange och purpur med vackra vintersilhuetter.

Lökar

Blommande vårlökar i gräsmatta.

Belysning

Beskrivning

Längs huvudstråken placeras belysningsstolpar, modell Oppi från Ateljé Lyktan med stolphöjd 4 m. De ger ett varmt avbländat nedåtriktat ljus och när de är tända syns lykthuset med en mild luminans.

Askgravlunden ges en enhetlig belysning med ljuspunkthöjd ca 0,9 m över mark, i form av belysningspollare modell Tall från Ateljé Lyktan. Även dessa ger ett avbländat, nedåtriktat och varmt ljus.

Kyrkans torn belyses från tre master, 6-8 m höga och försedda med nätta spotlights modell Kona från Erco.

Samtliga armaturer och stolpar lackeras i mörkgrå RAL 7022, lika som övriga möbler och utrustning.

Motiv

Kyrkogårdsmiljöns belysning är medvetet konventionell och syftar till att skapa en trygg miljö att röra sig i och samtidigt ge en avpassad ljusbild som utan egna åtbörder understödjer upplevelsen och läsbarheten av kyrkobyggnaden och den lummiga kyrkogårdsmiljön.

Modellerna är valda för att vara gedigna och med goda ljuskvaliteter men också för att de har ett anspråkslöst och tidlöst uttryck som inte sticker ut formmässigt. Den lägre ljuspunkthöjden i askgravlunden ger miljön där en mer ombonad karaktär som inte heller förtar de anhörigas smyckning med levande ljus.

Stolp- och pollararmaturerna är rundstrålände vilket förutom belysning av gångytor även ger ljus på omgivande trädstammar och lövverk. Ljuset når i viss mån även kyrkobyggnadens väggar som då kan skönjas på ett avstämt sätt.

Ljusmasterna med belysning riktad mot kyrkans torn syftar till att framhäva kyrkobyggnadens arkitektoniska kvalitéer och betydelse som historiskt landmärke i stadsbilden kyrkobyggnadens arkitektoniska kvalitéer och betydelse som historiskt landmärke i stadsbilden. De tre masterna täcker in tornets alla sidor och ljusbilden är varmvit med god färgåtergivning. Nivåerna är avstämda för att ge en harmonisk helhet tillsammans med den mer accentuerade belysningen av tornets övre delar från spotlights fästa direkt på tornet.

Stolpbelysning
Ateljé Lyktan, Oppi

Pollarbelysning
Ateljé Lyktan, Tall

Spotlights för fasadbelysning, monterade på stolpe
Aerco, Kona 120 mm

FÖRKLARINGAR

Alla mått redovisas i millimeter, förutom höjder som visas i meter (RH2000).

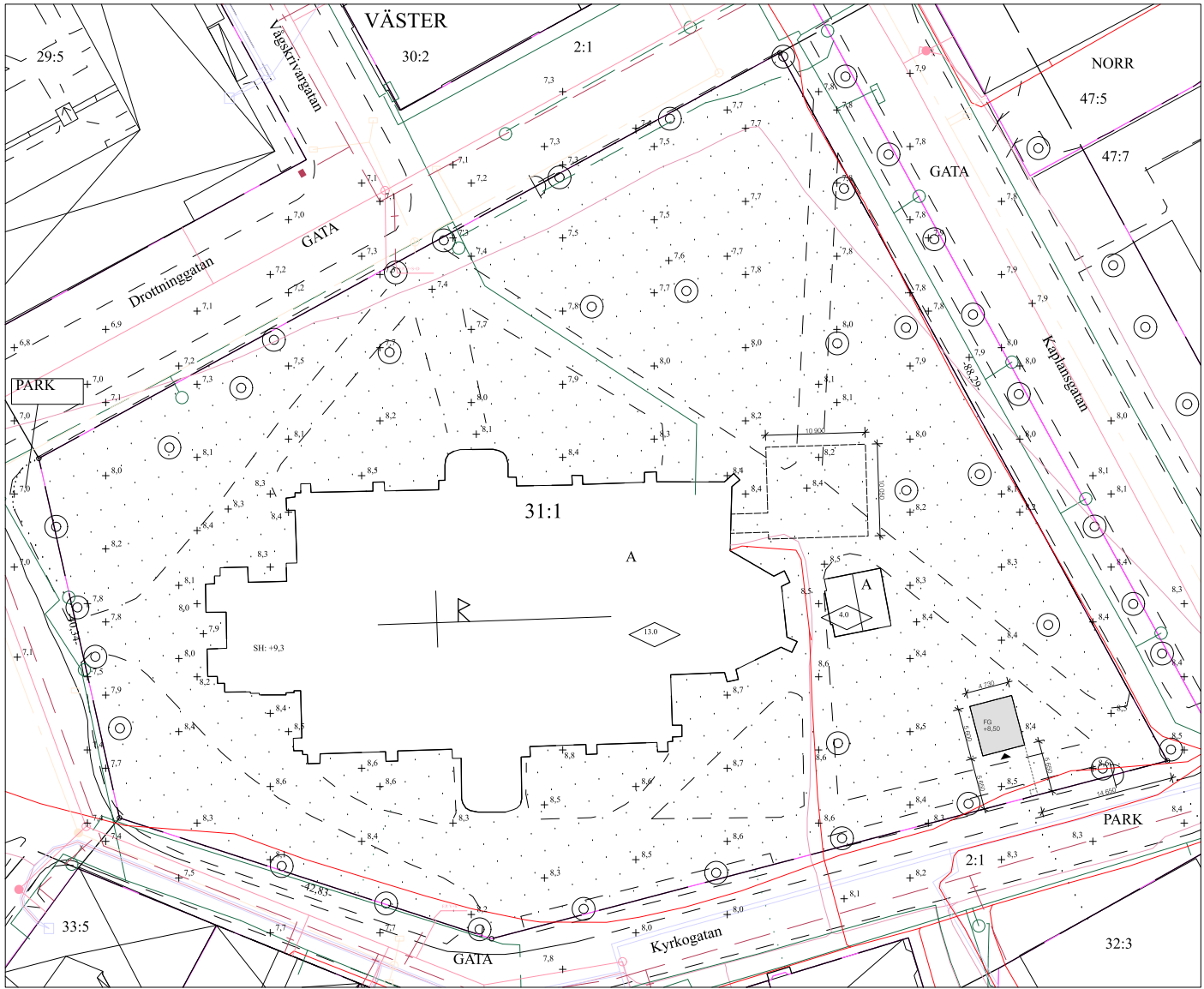
För kommunens förklaringar, se Nyggradsplan BOB-2023-934

HÄNVISNINGAR

A-01.1-001 Situationsplan på Nybyggnadsplan
A-01.2-001 Marksektioner A-A
A-01.2-002 Marksektioner B-B

A-40.1-090 Källarplan
A-40.1-093 Källarplan, del 3
A-40.2-020 Sektion BB och NN

A-45.4-600 Miljöhus planer, sektioner och fasad
Nyggradsplan BOB-2023-934

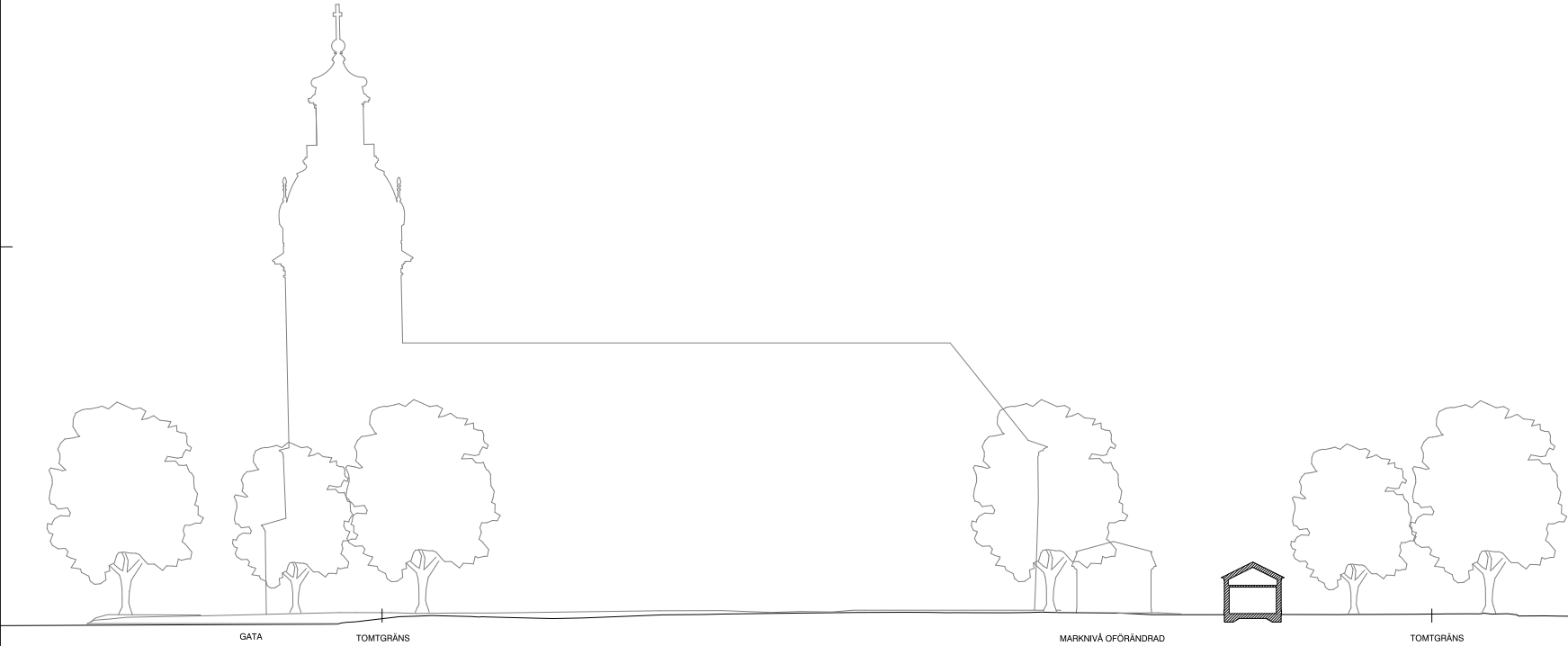
BET	ART	ANDRINGSÄGARE	DATUM	BET
		BYGGLOVSHANDLING		
		Heliga Trefaldighets kyrka		
		PROJEKTLEDARE		
		Kyrkans Fastighetsområden Stockholm AB		
		A. FWM arkitektkontor AB		
		K. Tjerns Sverige AB		
		V. Skovs Sverige AB		
		E. Energo Installationsteknik AB		
		B. Brandersson AB		
		UPPDRAGSLEDARE		
		03603		
		DATUM		
		2024-07-19		
		PROJEKTLEDARE		
		Jakob Wiklander		
		Situationsplan på Nybyggnadsplan		
		SKALA A1		
		1:250		
		MÄTTARE		
		A-01.1-001		
		BET		
		-		

FÖRKLARINGAR

A1a mått i millimeter, förutom höjder som anges i meter.

HÄNVISNINGAR

A-01.1-001 Situationsplan på Nyggnadskarta
A-01.4-000 Planer, sektion och fasader
A-01.2-002 Marksektion B-B

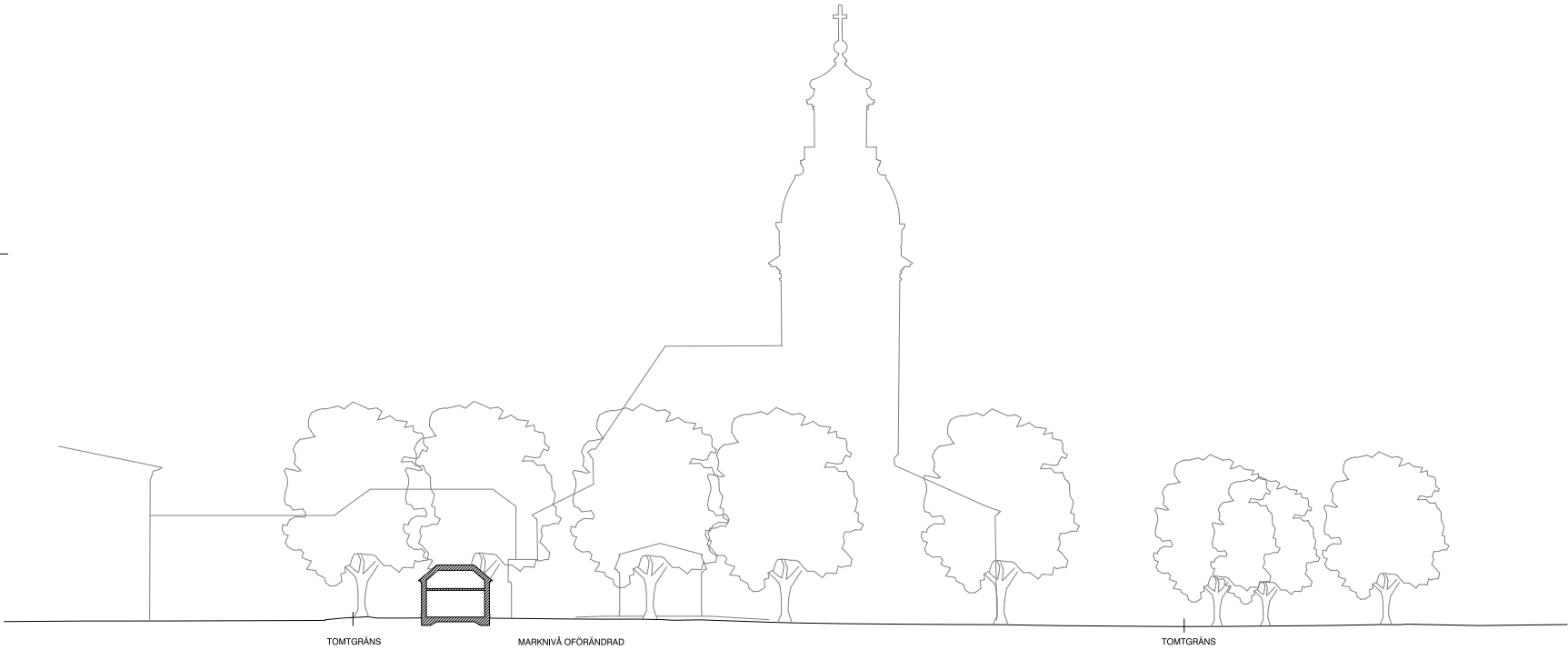
BET	ANT	ÄNDRING AVSEER	DATUM	Styp
Bygglövshandling				
Heliga Trefaldighets kyrka				
PROJEKT-LEDDEN				
Kyrkans FastighetsSamverkan Stockholm AB				
A. FWW arkitektkontor AB				
K. Tyné Sverige AB				
Y. Stenroos Sverige AB				
E. Energo Installationskonst AB				
B. Brändkonsult AB				
UPPDRAG NR				
03603				
REFID AV				
AW				
HÄNDLAGGARE				
Jakob Wiklander				
DATUM				
2024-09-19				
ANSVARIG				
Jakob Wiklander				
Nybyggnad Miljöhus Marksektion A-A				
SKALA A1				
1:200				
NUMMER				
A-01.2-001				
BET				
-				

FÖRKLARINGAR

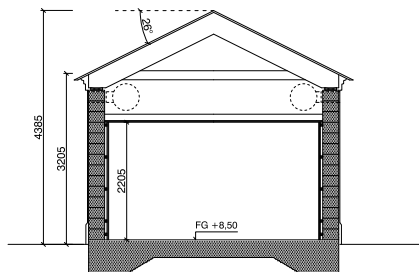
A1a mått i millimeter, förutom höjder som anges i meter.

HÄNVISNINGAR

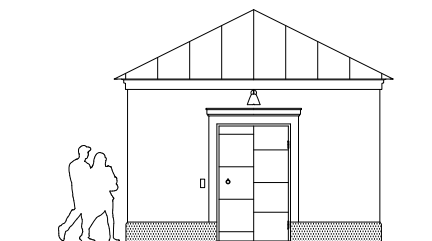
A-01.1-001 Situationsplan på Nyggnadskartan
A-01.1-002 Planer, sektion och fasader
A-01.2-001 Marksektion A-A

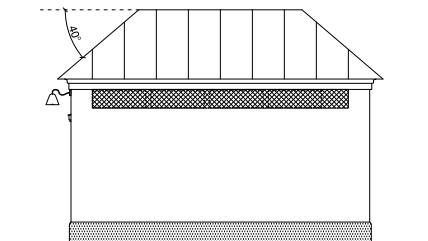
BET	ANT	ÄNDRING AVSEER	DATUM	Styp
Bygglövshandling				
Heliga Trefaldighets kyrka				
Projekterad av: Nyrans FastighetsSamarbeten Stockholm AB				
A. FWW arkitektkontor AB				
K. Tjärns Sverige AB				
V. Stenroos Sverige AB				
E. Energo Installationskonst AB				
B. Brändfors AB				
UPPDRAG NR: 03603				
REDAV: J.W.				
HANDLAGARE: Jakob Wiklander				
DATUM: 20240919				
ANSVARIG: Jakob Wiklander				
Nybyggnad Mjöhus Marksektion B-B				
SKALA A1: 1:200				
NUMMER: A-01.2-002				
BET: -				

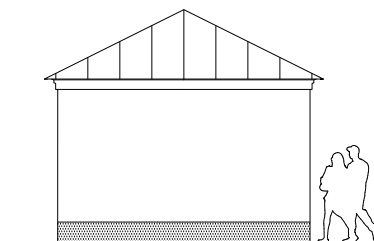
SEKTION A-A

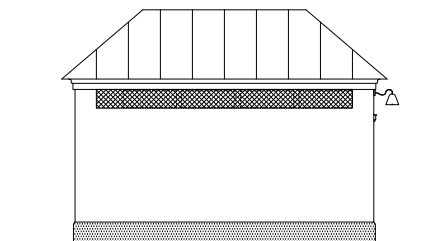
FASAD SYD

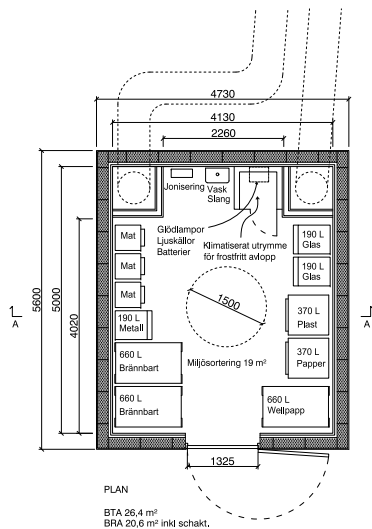
FASAD ÖST

FASAD NORR

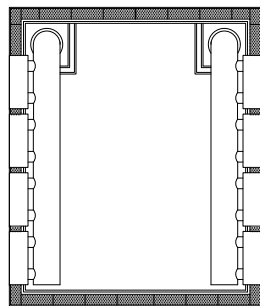

FASAD VÄST

PLAN

BTA 26,4 m²
BRA 20,6 m² inkl schakt.

PLAN, PRINCIP VENTILATION

FÖRKLARINGAR

Alla mått är i millimeter, förutom höjder som anges i meter.

FÖRESKRIFTER

GRUNDLÄGGNING:

Platta på mark.

STOMME:

Muras med lättbetongblock.

EXTERIÖR:

Putsas utvändigt i kulör lika kyrkan. Tak i patinerad koppar.
Putsad sockel i kulör lika kyrkan. Galler för ventilation i lackad stålplåt, kulör lik fasad. Ståldörr kläs med plåt och målas svart.

BRAND:

Byggnad skyddas till EI 60.

HÄNVISNINGAR

A-01.1-001 Situationsplan på Nyggnadskarta

A-01.2-001 Marksektion A-A

A-01.2-002 Marksektion B-B

BET	ANT	ÄNDRING AVSEER	DATUM	Sign.
Bygglövshandling				
Heliga Trefaldighets kyrka				
PROJEKT-LEDADE: Kyrkans FastighetsSamverkan Stockholm AB				
A. FWW arkitektkontor AB				
K. Tjärns Sverige AB				
V. Stenroos Sverige AB				
E. Energo Installationskonst AB				
B. Brändkonsult AB				
UPPFÖRNING NR: 03603				
REFAD AV: A/W				
HANDLAGGARE: Jakob Wiklander				
DATUM: 20240919				
ANSVARIG: Jakob Wiklander				
Nybyggd Miljöhus. Planer, sektion och fasad.				
SKALA A1: 1:50	NUMMER: A-45.4-600	BET: -		

Illustration sydfasad
Vy från Lilla Vattugränd tittande norrut

Illustration västfasad
Vy stående vid kyrkans södra vapenhus tittande österut

Illustration norrfasad
Vy stående på tomten nordöstra del tittande söderut

Illustration västfasad
Vy från Kaplängsgatan tittande österut

FÖRKLARINGAR

Alla mått redovisas i millimeter, förutom höjder som visas i meter (RH2000).

FÖRESKRIFTER

För föreskrifter fasad- och takmaterial, se A-45.4-600 Miljöhus planer, sektioner och fasad

HÄNVISNINGAR

A-01.1-001 Situationsplan på Nybyggnadsplan
A-45.4-600 Miljöhus planer, sektioner och fasad
A-47.7-502 Foton från platsen

BET	ART	ANFÖRIG AUGUSTI	DATUM	Sign.
Informationshandling				
Heliga Trefaldighets kyrka				
Kyrkans Fastighetsområden Stockholm AB				
A. FWW arkitektkontor AB				
K. Tjörns Sverige AB				
V. Skovsby Sverige AB				
E. Energo Investitionskontor AB				
B. Brändskulptur AB				
L. Land Arkitektur AB				
UPPDRAG NR 03603				
TITEL AV JW				
HANDLAGARE Jakob Wiklander				
DATUM 2024-09-19				
ANSVARIG Jakob Wiklander				
Illustrationer miljöhus				
SKALA A1	MÄTTET	A-47.7-501	BET	-

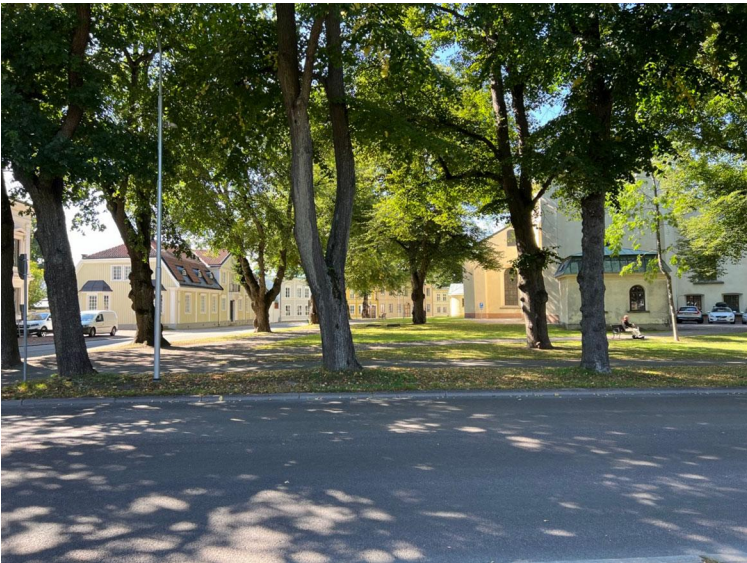
Vy från Libås Vattugränd tittande norrut

Vy stående vid kyrkans södra vapenhus tittande österut

Vy stående på tomten nordöstra del tittande söderut

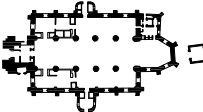
Vy från Kaplansgatan tittande österut

FÖRKLARINGAR

Alla mått redovisas i millimeter, förutom höjder som visas i meter (RH2000).

HÄNVISNINGAR

A-01.1-001 Situationsplan på Nybyggnadskartan
A-45.4-600 Miljöhus planer, sektioner och fasad
A-47.7-501 Illustrationer miljöhus

BET	ART	ÄNDRING AUGUSTI	DATUM	Bjg.
Informationshandling				
Heliga Trefaldighets kyrka				
 N ⊕				
				
PROJEKT UTSÄLL				
Kyrkans Färdighetskommunikation Stockholm AB				
A. FWW projektcenter AB				
K. Tjerner Sverige AB				
V. Skovrup Sverige AB				
E. Energi Investitionskontroll AB				
B. Brändskulptur AB				
L. Land Arkitektur AB				
UPPDRAGS NR				
03603				
TITEL AV				
JW				
HANDLAGARE				
Jakob Wiklander				
DATUM				
2024-09-19				
ANSVARIG				
Jakob Wiklander				
Foton från platsen				
SKALA A1				
NUMMER				
A-47.7-502				
BET				
-				

Heliga Trefaldighets kyrka i Gävle

Underlag för tillståndsansökan avseende uppförande av staket

Upprättat av Jakob Wiklander, arkitekt, FWW arkitektkontor

Sammanfattning

Gävle församling genomför en större renovering av Heliga Trefaldighets kyrka, samt en restaurering av dess exteriör. I samband med detta har man för avsikt att återuppta begravningsverksamheten på kyrkogården som omger kyrkan genom att anlägga en askgravlund. Begravningssskicket har blivit populärt i Sverige på senare år, allra främst i städer, eftersom det ger möjlighet att gravsätta sina nära på kyrkogårdar där det annars kan vara svårt att få plats. Gravsattnin-gar har skett på platsen lika länge som staden funnits. Att återuppta begravningsverksamheten understryker platsens historiska betydelse och kontinuitet, samt skänker värdighet och erinran av Gävlebor från äldre tider som är gravsatta i kyrkans direkta närhet.

Kyrkogårdsmiljön är idag sliten och upplevs som otrygg av personal och förbipasserande. Handlingar kopplade till missbruk sker öppet på platsen. Miljön saknar också en tydlig gräns mot omgivningen, som delvis blivit kraftigt förändrad under efterkrigstiden. En förbättrad miljö ses som avgörande för den kyrkliga verksamheten och för att förvalta de kulturhistoriska värden som kyrkan besitter.

Monica Sandberg från Landskapsgruppen har ritat ett förslag på utformning av askgravlunden, samt ett förslag på upprustning av tomten runt kyrkan, som är i uppenbart behov av underhåll. Askgrav-lunden och landskapsförslaget finns beskrivet i en separat handling.

I samband med att man återupptar gravsattnin-gar och anlägger askgravslunden så önskar församlingen att återigen omgärda platsen. Genom ett staket skulle önskad verksamhet hållas borta eller åtminstone minska, och det skulle skapas ett lugn och en värdighet kring askgravlunden och kyrkobyggnaden.

Ett staket kring kyrkogården ger den trygghet och rofylldhet som är helt nödvändig för sörjande och gravbesökare. Detta är också viktiga kvalitéer för besökare i allmänhet. Staketet ger en tydlig inramning och stärker därigenom platsens karaktär som kyrkomiljö.

Historia och bakgrund

Historiska källor berättar att det har legat en kyrka på platsen sedan stadens tillkomst som tillskrivs 1300–/1400-tal. Med stor sannolikhet omgavs kyrkan av en kyrkogård redan då.

På kartor från tidigt 1600-tal kan vi utläsa att en kyrkogård som omges av en bogårdsmur med vad som förefaller vara en huvudöppning mot sydöst, och en öppning mot norr. Stigluckorna blir fler till antalet och byggdes om under årens lopp. I takt med att staden växer så ökar trycket på kyrkogården, som successivt utökas mot norr och öster. Se historiska stadsplaner som bilagor i detta dokument.

Kyrkogården var omgärdad av en bogårdsmur, så långt bak som historiska stadsplaner visar. Den utökades i takt med att trycket på be-gravningsplatsen ökade. Den revs på 1820-talet och ersattes av järnkedjor, och efter det med häckar. Litografi från ca 1820 ur Sveriges kyrkor.

I början av 1800-talet ökar dödstalen så mycket att det blir nöd-vändigt att anlägga en ny kyrkogård utanför stadens gränser. "Nya kyrkogården", som idag kallas "Gamla kyrkogården", invigs 1808 och är till en början avsedd som interimskyrkogård för att hantera de många gravsattnin-garna som följer krigsåren vid denna tid. Gävle var genomfartsort för soldater som skulle till fronten i Ryssland, och i väntan på avfärd så var sjukdomar vanliga. I och med anläggandet av den nya kyrkogården så upphör gravsattnin-garna på Heliga Tre-faldighets kyrkogård. Det saknas något formellt beslut om att överge begravningsplatsen, och därmed betraktar församlingen fortfarande platsen som kyrkogård.

Bogårdsmuren rivs på 1820-talet. Efter att ha varit muromgärdad kyrkogård sedan åtminstone tidigt 1600-tal så ges platsen en mer parkmässig gestaltning enligt 1800-talets ideal. Lindar köps in från Bergianska trädgården i Stockholm och kyrkogården ramas in av järnkedjor. Dessa ersätts senare av häckar som löper mellan träden. Det är oklart när häckarna togs bort. Under 1930-talet fanns planer

på att återskapa bogårdsmuren i samband med grundförstärkningen och den mycket omfattande renovering av kyrkan som då skedde.

Idag saknar platsen en gestaltad avslutning mot den omgivande sta-den. Mot Kyrkogatan fanns tidigare en trottoar som har skottats över. På de flesta sidorna möter gräset direkt mot betongplattor eller asfalt utan markerad kant, vilket skapar en otydlighet om vad som är allmän gatumark och vad som tillhör platsen kring kyrkan. Kyrkans centrumsnära läge precis intill Drottninggatan har både fört-jänster och utmaningar. Kyrkan har historiskt alltid legat centralt i staden och har tydlig karaktär av en stadskyrka. Dock medför läget och den otydliga övergången till gatumiljön önskade aktiviteter i form av missbruk och relaterad försäljning, samt att delar av platsen används som offentlig toalett. Den kan till och med dagtid upplevas som otrygg, inte bara för kyrkans besökare och personal, utan även för förbipasserande. I denna utsatta miljö blir kyrkans kulturhistoriska värden svårslästa, då det eftersatta underhållet och otrygghetsfaktor-er dominerar intrycket på platsen.

Referens utveckling Stockholms kyrkogårdar från 1800-talet till idag

I sammanhanget kan det vara intressant att belysa hur kyrkogårdar i Stockholms innerstad utvecklats under de senaste tvåhundra åren beträffande omgärdningar och gravsättningar. Efter Norra Begravningsplatsens tillkomst 1827 slutade församlingarna att upplåta nya gravar, och kyrkogårdarna omformades för att kunna nyttjas som parker. De återstående gamla kyrkogårdsmurarna revs då på flera kyrkogårdar. Vissa ersattes av lägre och mer genomsiktliga omgärdningar i form av järnstaket och andra lämnades öppna. Öppenheten medförde emellertid problem i form av nattligt busliv bland gravarna och andra olämpliga verksamheter. Kring 1930 försågs därför S:t Clara, Hedvig Eleonoras och Adolf Fredriks kyrkogårdar med järnstaket, de båda förstnämnda låsbara nattetid. På Hedvig Eleonora kyrkogård återställdes en tid därefter undanställda gravvårdar på sina ursprungliga platser. Åtgärderna skall ses i ljuset av församlingarnas strävan att återta kyrkogårdarna som begravningsplatser. Idag har alla kyrkogårdar förutom delar av Johannes kyrkogård omgärdande murar och staket.

Samtida referensprojekt: Heliga Trefaldighetskyrkan i Kristianstad

Det finns ett referensprojekt med liknande åtgärder i Heliga Trefaldighetskyrkan i Kristianstad. Även denna byggnad är från 1600-talet, och ligger mitt i staden, precis intill centralstationen. Platsen var hårt utsatt för narkotikarelaterad verksamhet och missbruk. I likhet med församlingen i Gävle ville man återuppta gravsättningar och anlade en askgravlund. För att få bukt med ordningsproblemen så uppförde man ett ca 160 cm högt smidesstaket med grindar som låses nattetid. Resultatet har blivit en plats som i stort sett fredats från tidigare kriminell och förstörande verksamhet. Man kan anta att det är askgravlundens i kombination med staketet som har givit en god effekt.

Tomten i Kristianstad hade under föregående decennier påverkats av omgivande stadsplanering, och vid tiden för planeringen av staketet så fanns ingen given strategi för hur det skulle placeras i förhållande till träd, tomtgräns och andra faktorer. Samma utveckling har skett i Gävle, där kyrkans fastighetsgräns inte motsvarar gräsets linje, som fortsätter någon meter ut på stadens mark, ibland mer, ibland mindre. Projektet har fört en dialog med staden för att undersöka möjligheten att uppföra ett staket i den upplevda gränsen, fast då på stadens mark genom arrende. Trots att staden initialt visade sig positiv till åtgärden och arrende så bedömer staden nu att staketet måste uppföras på kyrkans fastighet. Även om det mest naturliga hade varit att ställa staketet i gränsen mellan gräs och hårdgjord yta så finns det fördelar med ett indraget staket, vid till exempel snöröjning eller "vingelavstånd" mot en cykelbana. Referensen i Kristianstad visar också att en väl vald placering inte störs av att träd hamnar på olika sidor av staketet.

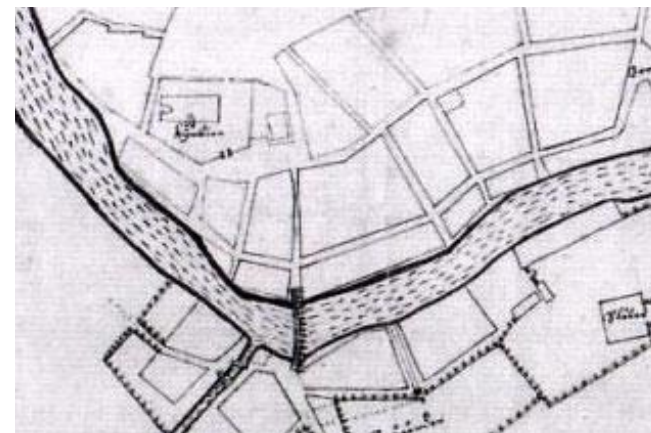
Se bilder och ritningar som bilagor i detta dokument.

Foto från 1931 då platsen omgärdades av häckar. Ur Sveriges kyrkor.

Foto från 1931. Ur Sveriges kyrkor.

Utdrag ur stadsplan från 1630.

Foton befintlig omgivande miljö

Från Kyrkogatan mot kyrkans sydöstra hörn

Från Drottninggatan mot tomtens östra del och Kaplansgatan

Från kyrkans nordöstra hörn mot hörnet Kaplansgatan-Drottninggatan

Från Kaplansgatan mot kyrkans östra sida och Brändströmska kapellet

Från tomtgräns i norr mot Drottninggatan österut och Kaplansgatan

Från kyrkans nordöstra hörn mot hörnet Kaplansgatan-Kyrkogatan

Från Drottninggatan mot kyrkans norra sida

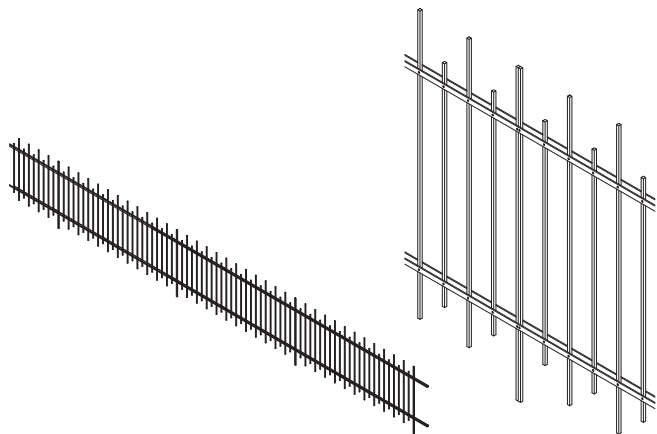
Från tomtgräns i öster mot Kaplansgatan norrut och Drottninggatan

Från tomtens nordöstra del mot Drottninggatan

Församlingens önskemål är att skapa en trygg plats för de som rör sig i stadskärnan och för sina besökare och personal, samt även att minska skadegörelsen på kyrkan. Det är därför avgörande att staketet utformas så att det utgör en avgränsning som inte är rent symbolisk. Man avser inte att skapa en helt ogenomtränglig barriär, men ett staket som man inte bara tar ett kliv över.

Utformningen är rent saklig för att lösa uppgiften med minimal inverkan på miljön. De vertikala spjalorna är fyrkantstjärn där med minsta möjliga dimensioner, men med tillräckligt mycket gods för att vara stabila över tid. De har en varierad höjd för att minska staketets upplevda höjd. Den varierade höjden gör också det omständligt att ta sig över. Spjalorna sitter så glest som möjligt, men utan att ett barn kan fastna med huvudet. Det är infäst i marken med markskruv för minimal visuell påverkan och minimal åverkan på den underliggande marken. Grindar har samma utformning som övriga staketet, och saknar automatik eller elektriska delar, som ofta blir skrymmande. Staketet målas i svart kulör med oljefärg som med tiden kritis till en mörk varmgrå kulör, liknande den som finns i belysningsstolpar och sittmöbler. Utformning är medvetet nedtonad för att inte dra till sig uppmärksamhet på bekostnad av kyrkobyggnaden, men är fortfarande elegant och utförs med höga krav på kvalitet och hantverk.

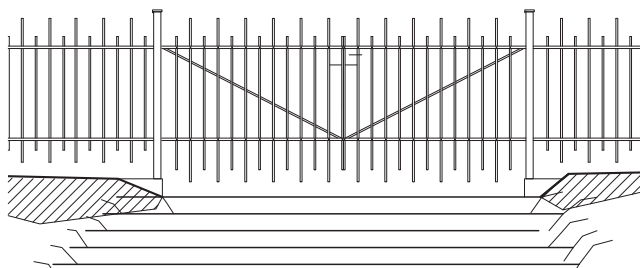
[illegible]

Sida 4 / 5

Staketets främsta syften är dels att förstärka platsens kyrkliga och världiga karaktär så som den också var under långa tider innan inslaget av otrygga element blev ett stort problem, dels att tillskapa den helgd och rofylldhet som de sörjande och gravbesökarna behöver. Det är svårt att föreställa sig en värdighet för de som besöker sina näras grav om de möts av olaglig handel och missbruk. Tanken är givetvis att kyrkogården ska kunna besökas av alla precis som idag. Genom att den blir en tryggare plats kan också antalet besökare förväntas öka, vilket pastoratet vill välkomna och bjuda in till. Staketet och ask-gravlunden kommer tillsammans med upprustningen av helhetsmiljön även att ge upphov till ett mer respektfullt beteende som får kyrkans kulturhistoriska värden att framstå tydligare.

BILAGOR

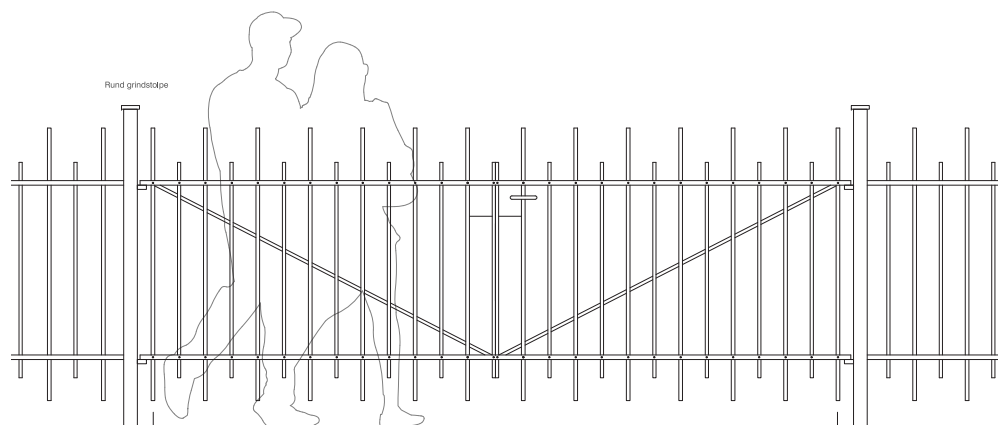
- Referensexempel kyrkogårdar i Stockholm, s. 6
- Referensexempel Heliga Trefaldighetskyrkan i Kristianstad, s. 7-9
- Kronologi kyrkans utemiljö, s. 10-11
- Historiska källor, stadsplaner, bilder mm, s. 12-15
- Relationshandling befintlig situationsplan, s. 16
- Föreslagen situationsplan inkl. utemiljö, s. 17
- Förslag staket/ritningar s. 18-26

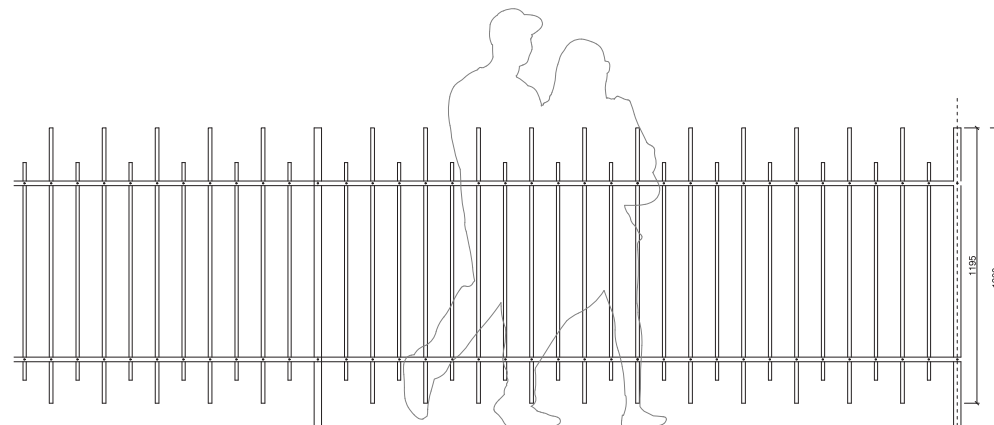
Grind ovan trappa mot huvudentré i väster.

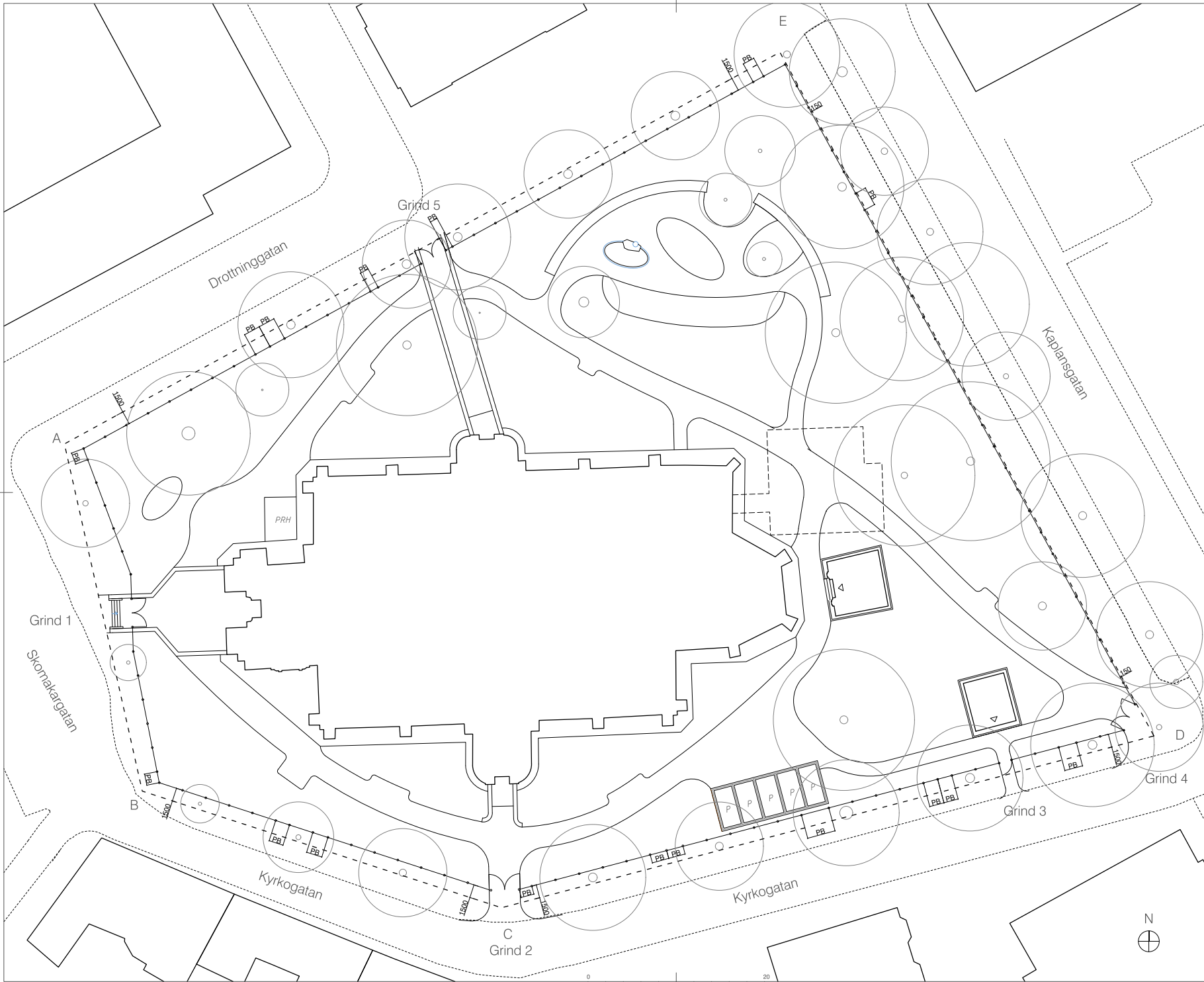
Enkelt fotomontage hur staketet skulle kunna te sig mot Kyrkogatan i söder.

Typuppställning grind.

Typuppställning staket. Högsta höjd 130 cm.

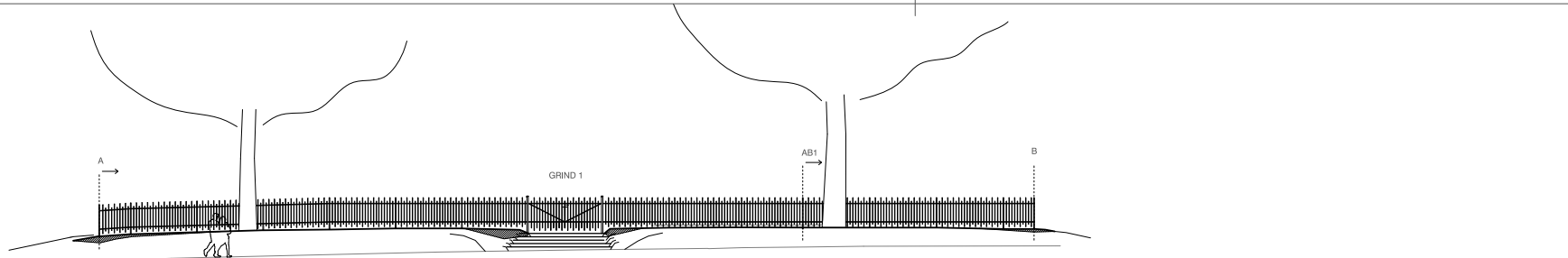
FÖRKLARINGAR
Alla mått är i millimeter, förutom höjder som anges i meter.

--- Tomtgräns
— Staket med placering av stolpar
PB=Passbit

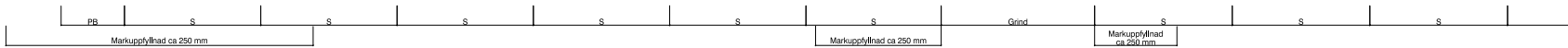
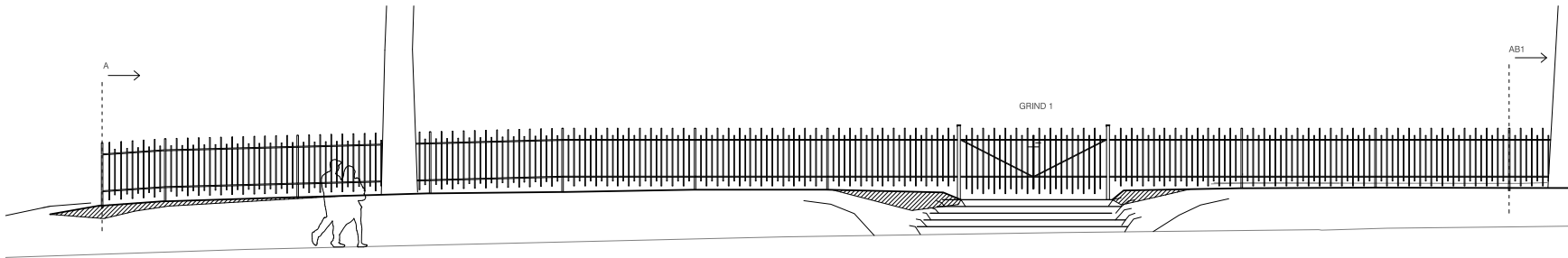
FÖRESKRIFTER
Mått i förhållande till tomtgräns är ungefärliga. Utsättning ska utföras av markentreprenad i samråd med tillverkare av staket och godkännas av beställare på plats.

HÄNVISNINGAR
A-45.4-700 Elevation från Skomakargatan
A-45.4-701 Elevation från Kyrkogatan del 1
A-45.4-702 Elevation från Kyrkogatan del 2
A-45.4-703 Elevation från Kaplansgatan
A-45.4-704 Elevation från Drottninggatan
A-45.4-705 Detaljer staket
A-45.4-706 Detaljer grindar
A-45.4-707 Axonometri

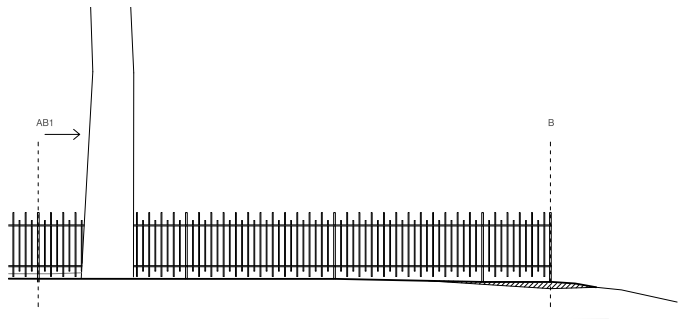
BET	ANT	ÄNDRING AVSEER	DATUM	Björ
Tillståndshandling				
Heliga Trefaldighets kyrka				
N				
IKFS Svenska kyrkan				
GÄVLE				
PROJEKT-LEDARE				
Kyrkans Fastighetsnämnden i Stockholm AB				
A. FFW Arkitektkontor AB				
K. Tynne Sverige AB				
V. Stenroos Sverige AB				
E. Exergo Installationskontor AB				
B. Brandström AB				
L. Landskapgruppen Öresund AB				
UPPFÖRNING				
03803				
REDAV AV				
AW				
HANDLÄGGARE				
Jakob Wiklander				
DATUM				
2025-04-17				
ANSVARIG				
Jakob Wiklander				
Nybyggnad staket Plan				
SKALA A1				
1:200				
MÅTT				
A-45.1-700				
BET				
-				

Överikt staket A-B
Skala 1:100

Sträckning A
Skala 1:50

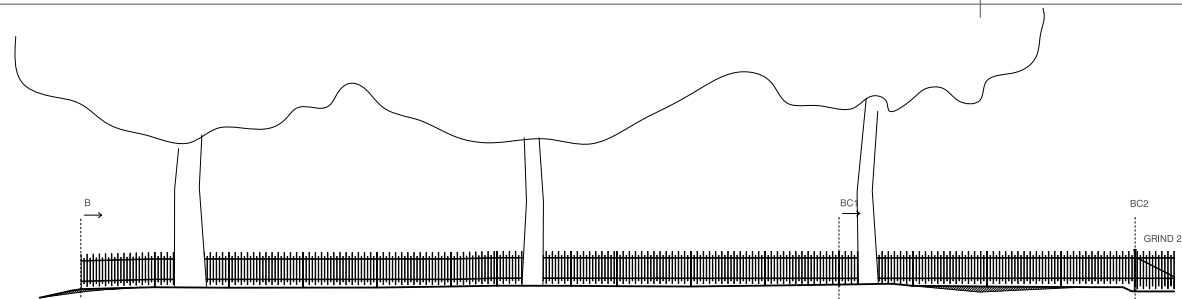
Sträckning AB1
Skala 1:50

Markuppfyllnad ca 150 mm

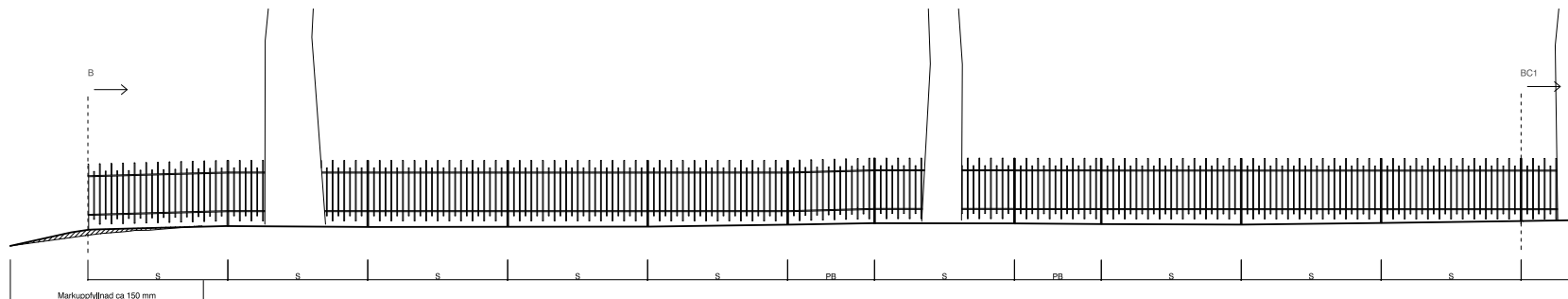

FÖRKLARINGAR
Alla mått är i millimeter, förutom höjder som anges i meter.
PB=Passbit
S=Staket
FÖRESKRIFTER
Se A-45.4-705
HÄNVISNINGAR
A-45.1-700 Situationsplan
A-45.4-701 Elevation från Kyrkogatan del 1
A-45.4-702 Elevation från Kyrkogatan del 2
A-45.4-703 Elevation från Kapargatan
A-45.4-704 Elevation från Drottninggatan
A-45.4-705 Detaljer staket
A-45.4-706 Detaljer grindar
A-45.4-707 Axonometri

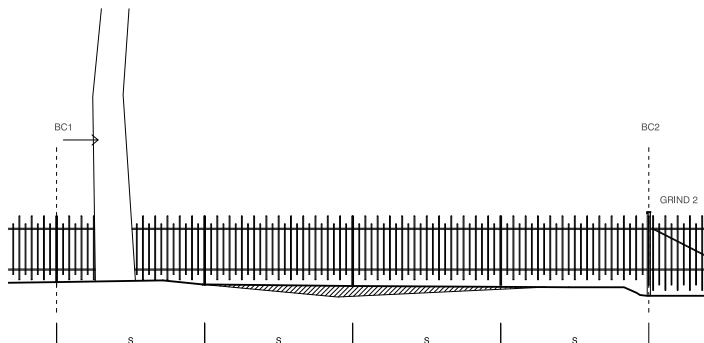
BET	ANT	ÄNDRING AVSER	DATUM	Bjg.
Tillståndshandling				
Heliga Trefaldighets kyrka				
KFS Svenska kyrkan Gävle				
Projekt: Kyrkans Fastighetsmarken Stockholm AB				
Lentor: A FWW arkitektkontor AB				
K Tynne Sverige AB				
Y Stenro Sverige AB				
E Exengo Installationskonst AB				
B Brandkonsult AB				
L Landskapsgruppen Örsund AB				
UPPFÖRNING: 03803				
REF: AV: A/W				
HANDLAGARE: Jakob Wiklander				
DATUM: 2025-04-17				
ANSVARIG: Jakob Wiklander				
Nybyggd staket Elevation från Skomakargatan				
SKALA A1 1:50, 1:100	NUMMER A-45.4-700			BET -

Oversikt staket B-C
Skala 1:100

Sträckning B
Skala 1:50

Sträckning BC1
Skala 1:50

FÖRKLARINGAR

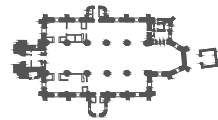
Alla mått är i millimeter, förutom höjder som anges i meter.
PB=Passbit
S=Staket

FÖRESKRIFTER

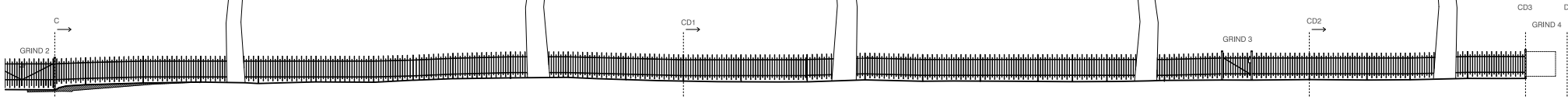
Se A-45.4-705

HÄNVISNINGAR

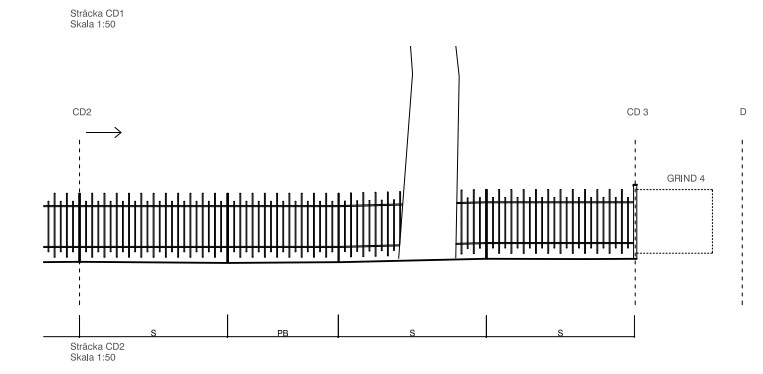
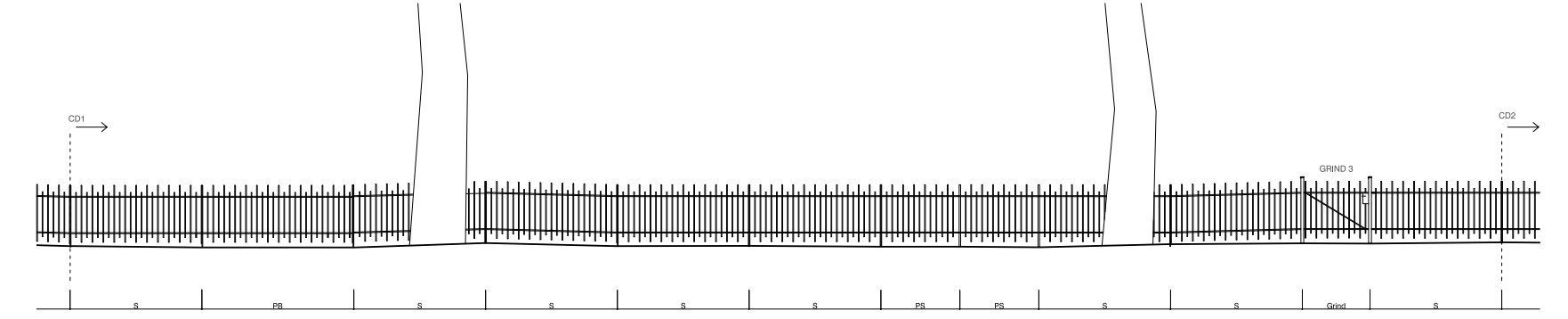
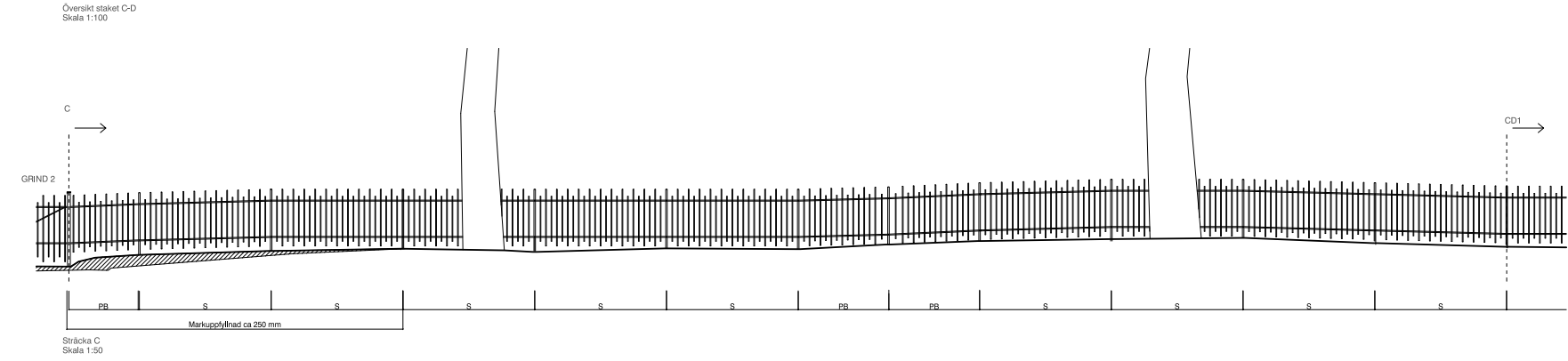
A-45.1-700 Situationsplan
A-45.4-700 Elevation från Kaplansgatan
A-45.4-702 Elevation från Kyrkogatan del 2
A-45.4-703 Elevation från Kaplansgatan
A-45.4-704 Elevation från Drottninggatan
A-45.4-705 Detaljer staket
A-45.4-706 Detaljer grindar
A-45.4-707 Axonometri

BET	ANT	ÄNDRING AVSEER	DATUM	Björn
Tillståndshandling				
Heliga Trefaldighets kyrka				
				
				
PROJEKT-LENDOR				
Kyrkans Fastighetsnämnden Stockholm AB				
A FWW arkitektkontor AB				
K Tynne Sverige AB				
Y Stenro Sverige AB				
E Exergo Installationskonst AB				
B Brandkonsult AB				
L Landskapsgruppen Öresund AB				
UPPFÖRNING				
03803				
ANVÄNDARE				
2025-04-22				
Nybyggnad staket i smide Elevation från Kyrkogatan				
SKALA A1				
1:50, 1:100				
MÖNSTER				
A-45.4-701				
BET				
-				

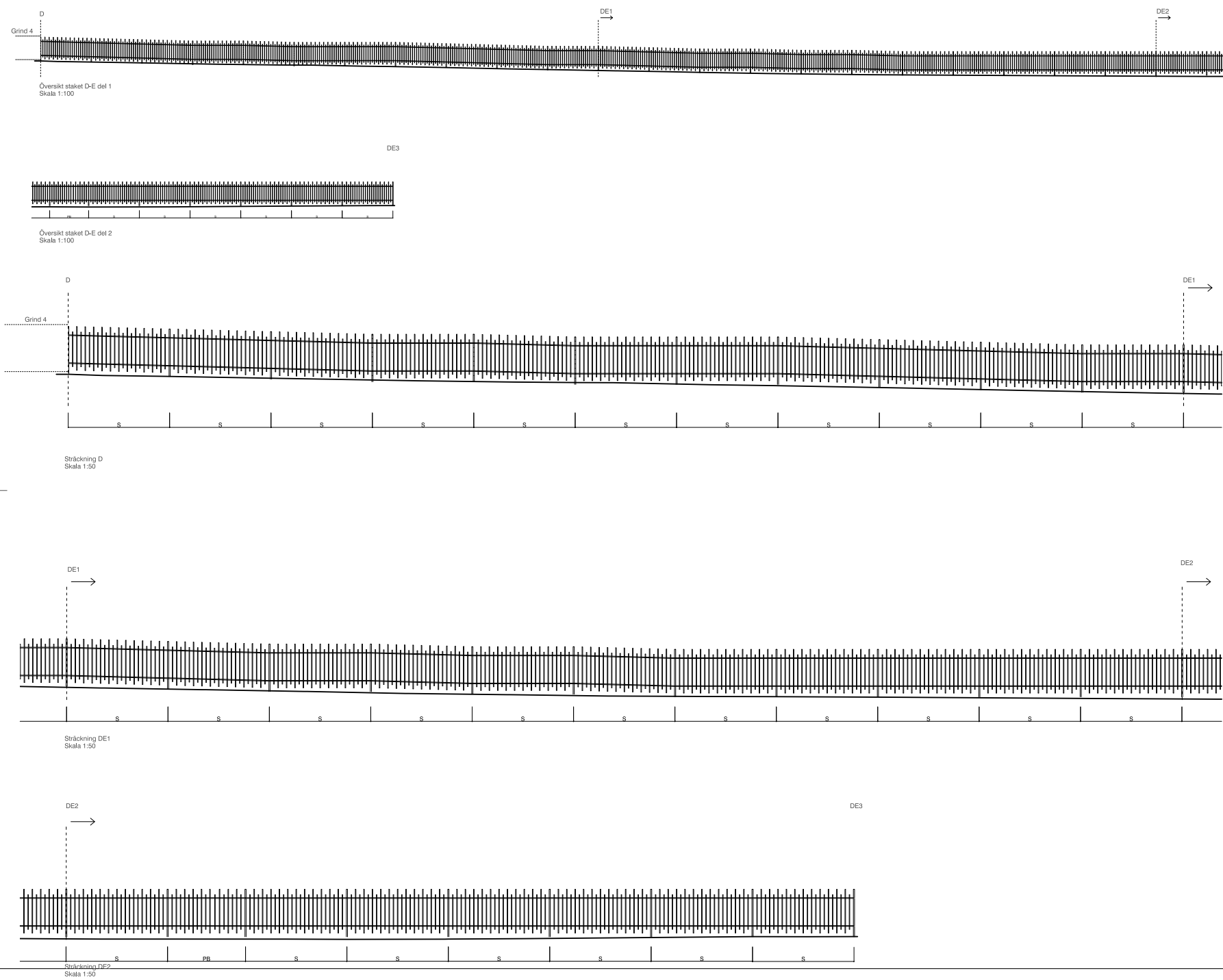
FÖRKLARINGAR
Alla mått är i millimeter, förutom höjder som anges i meter.
PB = Passbit
S = Staket
FÖRESKRIFTER
Se A-45.4-705

HÄNVISNINGAR
A-45.1-700 Situationsplan
A-45.4-700 Elevation från Kaplängsgatan
A-45.4-701 Elevation från Kyrogatan del 1
A-45.4-703 Elevation från Kaplängsgatan
A-45.4-704 Elevation från Drottninggatan
A-45.4-705 Detaljer staket
A-45.4-706 Detaljer grindar
A-45.4-707 Axonometri

BET	ANT	ÄNDRING AVSEER	DATUM	Sigs
Tillståndshandling				
Heliga Trefaldighets kyrka				
N ⊕				
PROJEKT-LEDADE: Kyrkans Fastighetsmarknad Stockholm AB				
A: FWW arkitektkontor AB				
K: Tyrens Sverige AB				
Y: Stenvis Sverige AB				
E: Exergo Installationskonstrukt AB				
B: Brandkonstrukt AB				
L: Landskapsgruppen Öresund AB				
UPPFÖRNING: SEFAD AV				
HANDLÄGGARE: Jakob Wiklander				
DATUM: 2022-04-22				
Nybyggd staket Elevation från Kyrogatan del 2				
SKALA A1: 1:50, 1:100				
MUMBER: A-45.4-702				
BET: -				

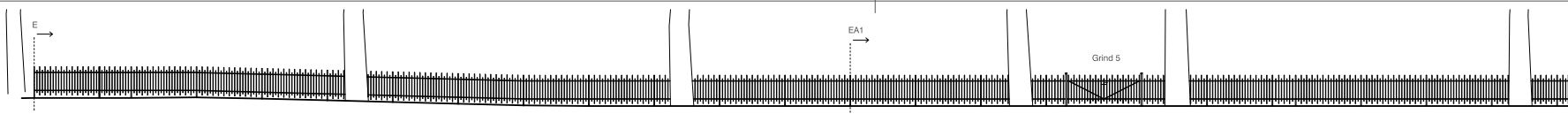

FÖRKLARINGAR
Alla mått är i millimeter, förutom höjder som anges i meter.
PB = Passbit
S = Staket

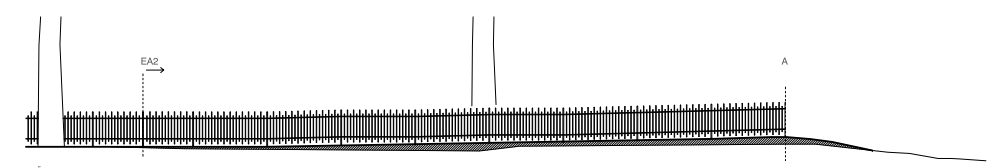
FÖRESKRIFTER
Se A-45.4-705

HÄNVISNINGAR
A-45.1-700 Situationsplan
A-45.4-700 Elevation från Kaplängsgatan
A-45.4-701 Elevation från Kyrkogatan del 1
A-45.4-702 Elevation från Kyrkogatan del 2
A-45.4-704 Elevation från Drottninggatan
A-45.4-705 Detaljer staket
A-45.4-706 Detaljer grindar
A-45.4-707 Axonometri

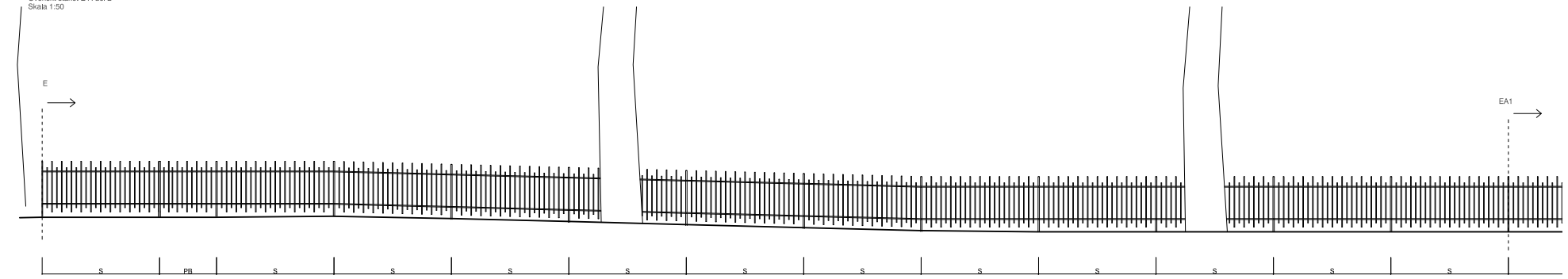
BET	ANT	ÄNDRING AVSER	DATUM	Bjg.
Tillståndshandling				
Heliga Trefaldighets kyrka				
KFS Svenska kyrkans fastighetsmyndighet GÄVLE				
PROJEKT-LENDRI: Kyrkans Fastighetsmyndighet Stockholm AB				
A FWW arkitektkontor AB				
K Tyrens Sverige AB				
Y Stenrovs Sverige AB				
E Exergo Installationskontor AB				
B Brandkonsult AB				
L Landskapsgruppen Östlund AB				
UPPFÖRNING: 030803				
SEFAD AV: AW				
HANDLAGGARE: Jakob Wiklander				
DATUM: 2025-05-22				
ANSVARIG: Jakob Wiklander				
Nybyggd staket Elevation från Kaplängsgatan				
SKALA A1: 1:50, 1:100	MUMMER: A-45.4-703	BET: -		

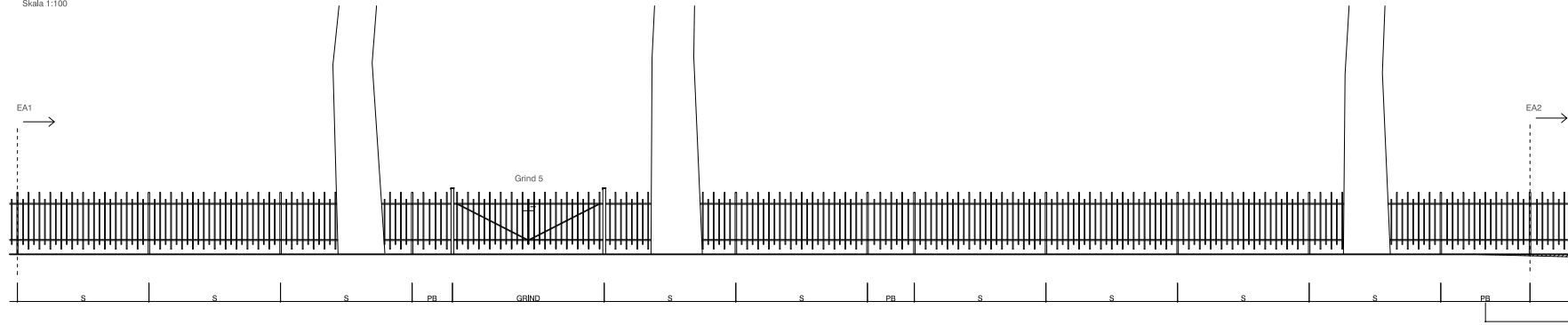
Översikt staket E-A del 1

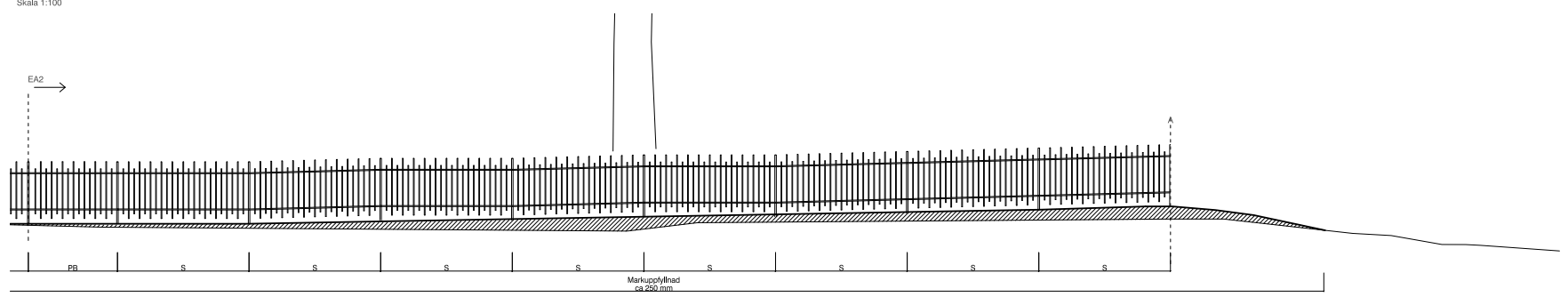
Översikt staket E-A del 2
Skala 1:50

Sträckning E
Skala 1:100

Sträckning EA1
Skala 1:100

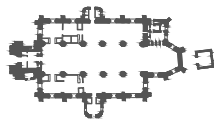

Sträckning AE2
Skala 1:100

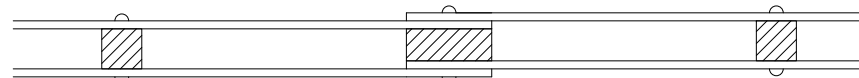
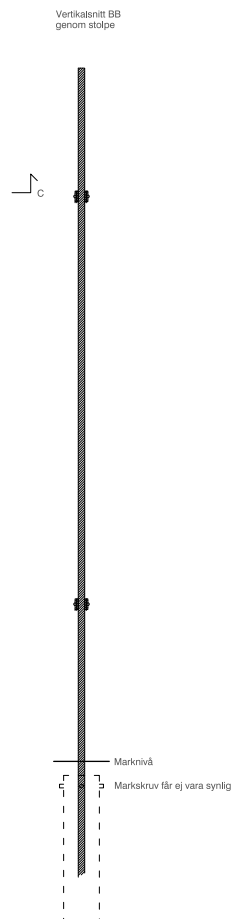
FÖRKLARINGAR
Alla mått är i millimeter, förutom höjder som anges i meter.
PB=Passbit
S=Staket

FÖRESKRIFTER
Se A-45.4-705

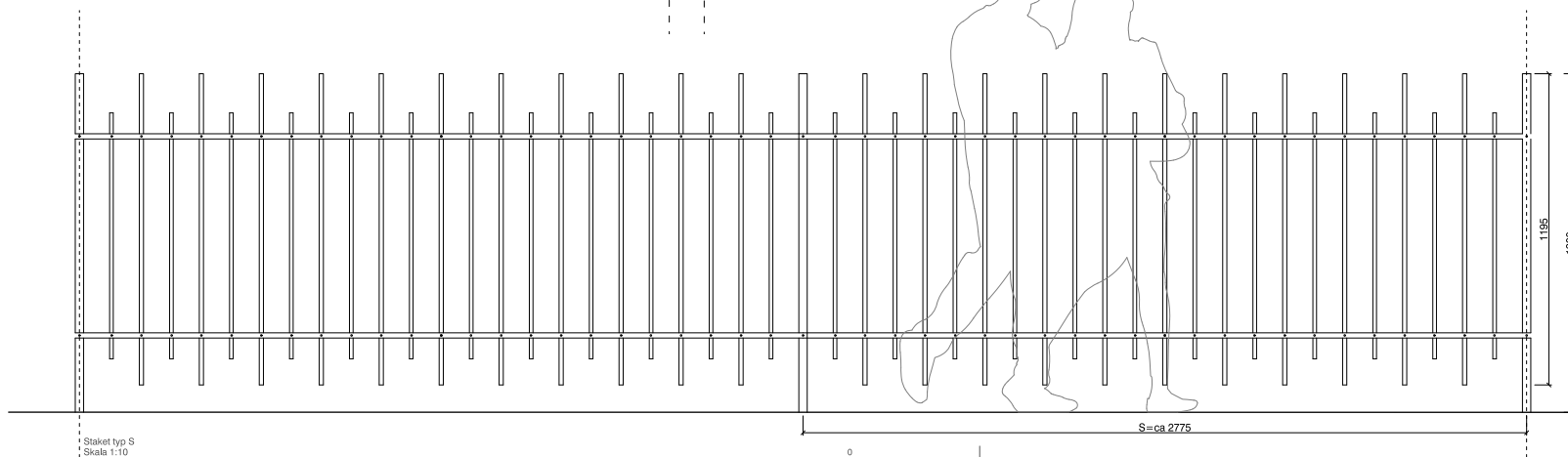
HÄNVISNINGAR
A-45.1-700 Situationsplan
A-45.4-700 Elevation från Kaplängsgatan
A-45.4-701 Elevation från Kyrkogatan del 1
A-45.4-702 Elevation från Kyrkogatan del 2
A-45.4-703 Elevation från Kaplängsgatan
A-45.4-705 Detaljer staket
A-45.4-706 Detaljer grindar
A-45.4-707 Axonomeri

BET	ANT	ANDRINGS AVSEER	DATUM	Bjg.
Tillståndshandling				
Heliga Trefaldighets kyrka				
				
				
PROJEKT-LEDADE: Kyrkans Fastighetsnämnden Stockholm AB				
A: FWW arkitektkontor AB				
K: Tynins Sverige AB				
Y: Stenins Sverige AB				
E: Exergi Installationskontor AB				
B: Brandkonsult AB				
L: Landskapsgruppen Östlund AB				
UPPDRAG NR: 03803		SEFAD AV: AW	HANDLADGÅRE: Jakob Wiklander	
DATUM: 2025-04-17		ANVÄNDARE: Jakob Wiklander		
Nybyggd staket Elevation från Drottninggatan				
SKALA A1: 1:50, 1:100		NUMMER: A-45.4-704		BET: -

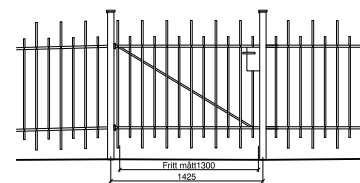
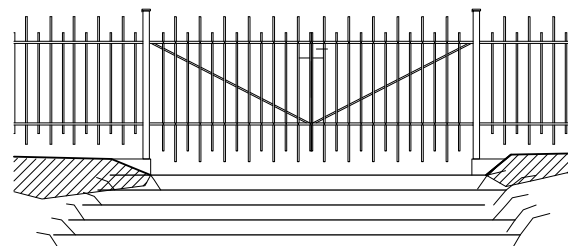
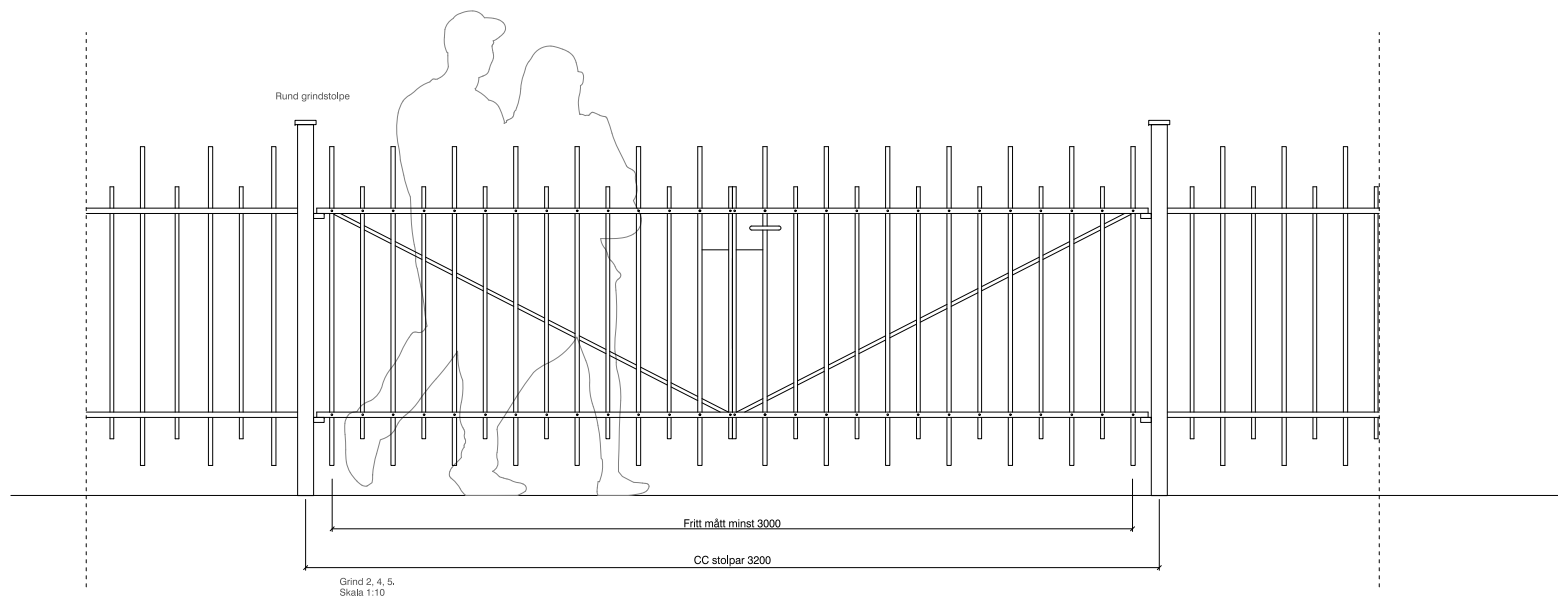

Skarv horisontella plattstål 1:1

- A-45.1-700 Situationsplan
- A-45.4-700 Elevation från Skomakargatan
- A-45.4-701 Elevation från Kyrkogatan del 1
- A-45.4-702 Elevation från Kyrkogatan del 2
- A-45.4-703 Elevation från Kaplansgatan
- A-45.4-704 Elevation från Drottninggatan
- A-45.4-706 Detaljer grindar
- A-45.4-707 Axonometri

BET	AVT	ANVÄNDNING	DATUM	ST
Tillståndshandling				
Heliga Trefaldighets kyrka				
				
 				
Kyrkans Fastighetsverksamhet Stockholm AB A FWW arkitektkontor AB K Tytlens Sverige AB V Sibotse Sverige AB E Energo Installationskontor AB B Brandskisslän AB L Landskapsgruppen Örsnäs AB				
UPPGIFTS NR 03603		RETO AV A/W	HANDLAGGARE Jakob Wiklander	
DATUM 2025-04-17		ANSVARIG Jakob Wiklander		
Nybyggd staket Detaljer				
SKALA 1 1:5, 1:10		NUMMER A-45-4-705		BET

FÖRKLARINGAR
Alla mått är i millimeter, förutom höjder som anges i meter.

FÖRESKRIFTER
Se A-45.4-705 Detaljer staket

HÄNVISNINGAR
A-45.1-700 Situationsplan
A-45.4-703 Elevation från Skomakargatan
A-45.4-701 Elevation från Kyrkogatan del 1
A-45.4-702 Elevation från Kyrkogatan del 2
A-45.4-703 Elevation från Kapellargatan
A-45.4-704 Elevation från Drottninggatan
A-45.4-705 Detaljer staket
A-45.4-707 Axonometri

BET	ART	ÄNDRING AVSEER	DATUM	Bjg.
Tillståndshandling				
Heliga Trefaldighets kyrka				
PROJEKT-LEDFÖR: K. Tynne Sverige AB Y. Stenroos Sverige AB E. Exergo Installationsteknik AB B. Brandkonsult AB L. Landskapsgruppen Öresund AB				
UPPFÖRNING: 03803 DATUM: 2025-04-17				
HÄNDLIGGÅRE: AW JAKOB WILKANDER				
Nybyggd staket Detaljer grindar				
SKALA A1 1:10, 1:25	NUMMER A-45.4-706			BET -

FÖRKLARINGAR

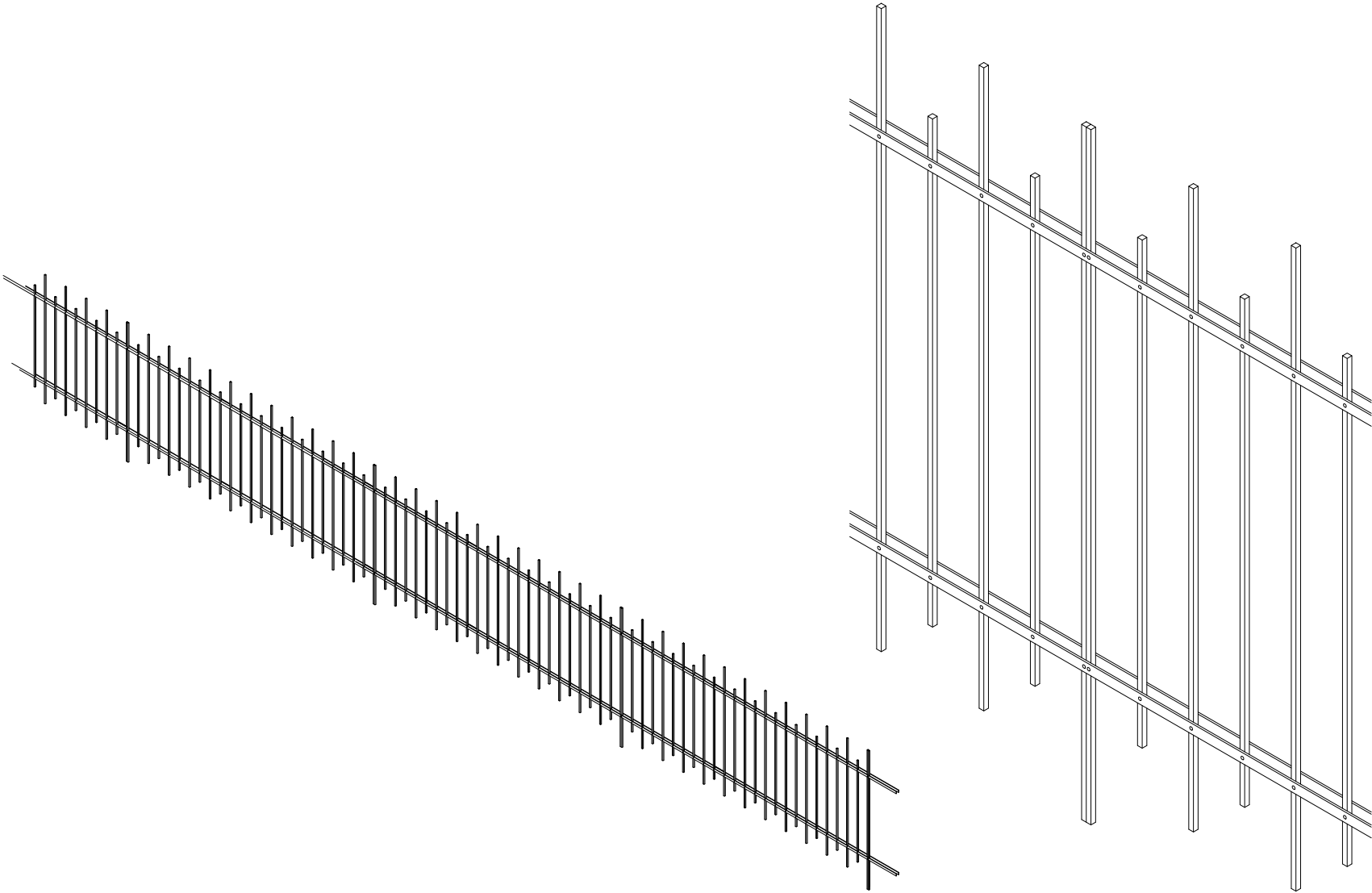
Alla mått är i millimeter, förutom höjder som anges i meter.

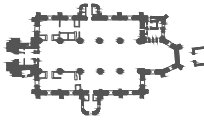
FÖRESKRIFTER

-

HÄNVISNINGAR

A-45.4-700 Elevation från Skomakargatan
A-45.4-701 Elevation från Kyrkogatan del 1
A-45.4-702 Elevation från Kyrkogatan del 2
A-45.4-703 Elevation från Kaplansgatan
A-45.4-704 Elevation från Drottninggatan
A-45.4-705 Detaljer staket
A-45.4-706 Detaljer grindar

BET	ANT	ÄNDRING AVSEER	DATUM	Bjg.
Tillståndshandling				
Heliga Trefaldighets kyrka				
				N ⊕
				
PROJEKT-LENDRIK				
Kyrkans FastighetsSamverkan Stockholm AB				
A FWW arkitektkontor AB				
K Tynnéi Sverige AB				
Y Stenroos Sverige AB				
E Exergo Installationskonstrukt AB				
B Brändkonstrukt AB				
UPPDRAG NR		SEFAD AV		HANDLAGGARE
03803		AW		Jakob Wiklander
DATUM		ÄNDRING		
2025-04-17		Jakob Wiklander		
Nybyggad staket. Avsnittet				
SKALA A1		NUMMER		BET
1:5, 1:10, 1:25		A-45.4-707		-

Ärende 10

Budget och Verksamhet 2026

Dnr F 2025-0001

Förslag till beslut

Kyrkofullmäktige beslutar

att fastställa följande verksamhetsmål för verksamhetsåret 2026

under 2026 genomföra minst 350 dop i Gävle församling

under 2026 konfirmera minst 30 % av de kyrkotillhöriga och kyrkobokförda i Gävle församling, i åldersgruppen 15 år

under 2026 få minst 100 personer, som är folkbokförda inom församlingen, att aktivt inträda som kyrkotillhöriga

att fastställa kyrkoavgiften för 2026 till 93 öre per skattekrona

att fastställa begravningsverksamhetens nettokostnader till 71 681 tkr

att i övrigt fastställa budget för 2026 i enlighet med förslag

att Kyrkorådet mellan respektive verksamhetsområde får omdisponera budgetmedel motsvarande maximalt 20 procent av verksamhetsområdets kostnadsvolym, med återrapportering till kyrkofullmäktige

att Kyrkorådet får besluta om tilläggsanslag ur budgeterat eller prognosticerat resultat, med återrapportering till Kyrkofullmäktige

att Kyrkorådet får besluta om tilläggsanslag avseende investeringar om maximalt 1 000 tkr, med återrapportering till Kyrkofullmäktige

Handling:

* Protokollsutdrag KR 251016 § 79 Budget och Verksamhet 2026

* Gävle församling Budget 2026 Plan 2027-2029 – Plan för verksamhet och ekonomi

* Investerings- och underhållsplan 2026-2029

* Barnkonsekvensanalys Budget 2026

**Svenska
kyrkan****Gävle
församling****SAMMANTRÄDESPROTOKOLL**Sammanträdesdatum
2025-10-16**Kyrkorådet, Gävle församling**

§ 79

Budget 2026

F 2025-0001

Erik Johansson redogör för utarbetat förslag till Budget 2026 och planperioden 2027-2029 samt för de antaganden som ligger till grund för budgetarbetet. Kyrkorådet diskuterar presenterat förslag till budget och planerade investeringar.

Barnkonsekvensanalys har genomförts.

Erik Tiveskog, Rosalie Carlén, Kerstin Brannerydh och Lena Ålander yttrar sig i ärendet.

Beslut

Kyrkorådet föreslår Kyrkofullmäktige besluta

att fastställa följande verksamhetsmål för verksamhetsåret 2026

under 2026 genomföra minst 350 dop i Gävle församling

under 2026 konfirmera minst 30 % av de kyrkotillhöriga och kyrkobokförda i Gävle församling, i åldersgruppen 15 år

under 2026 få minst 100 personer, som är folkbokförda inom församlingen, att aktivt inträda som kyrkotillhöriga

att fastställa kyrkoavgiften för 2026 till 93 öre per skattekrona

att fastställa begravningsverksamhetens nettokostnader till 71 681 tkr

att i övrigt fastställa budget för 2026 i enlighet med förslag

att Kyrkorådet mellan respektive verksamhetsområde får omdisponera budgetmedel motsvarande maximalt 20 procent av verksamhetsområdets kostnadsvolym, med återrapportering till kyrkofullmäktige

att Kyrkorådet får besluta om tilläggsanslag ur budgeterat eller prognosticerat resultat, med återrapportering till Kyrkofullmäktige

att Kyrkorådet får besluta om tilläggsanslag avseende investeringar om maximalt 1 000 tkr, med återrapportering till Kyrkofullmäktige

Protokollsutdrag:

Gävle församling

Svenska
kyrkan

Gävle
församling

BUDGET 2026 PLAN 2027 - 2029

GÄVLE FÖRSAMLING

-Plan för verksamhet och ekonomi

Innehåll

OM GÄVLE FÖRSAMLING	3
VÄSENTLIGA INTÄKTER	3
Kyrkoavgift	3
Begravningsavgift	3
Prästlönetillgångar	4
Intäkter relaterade till förskoleverksamhet	4
VÄSENTLIGA KOSTNADER.....	4
Personal- och arvodeskostnader	4
Underhåll.....	5
Externa lån – amortering och ränta	5
ÖVRIG EKONOMI	6
Investeringar	6
Finansiella placeringar	6
Särredovisning av begravningsverksamheten	6
Serviceverksamheten	6
Målkapital.....	6
Budgeterat resultat	7
FRAMTID	7
Medlemsutveckling	7
Prognoser för åren 2027 - 2029	7
Budgetinriktning 2026 samt plan 2027 - 2029.....	8
Personalkostnader och löneutveckling.....	8
Fastigheter.....	8
UPPFYLLELSE AV MÅLKAPITAL	8
ÖVRIGT	9
Barnkonsekvensanalys.....	9
BUDGET OCH PLAN I SIFFROR	10

OM GÄVLE FÖRSAMLING

Svenska kyrkan organiseras lokalt i Gävle som en församling. Det är den primära enheten i Svenska kyrkan. Gävle församling tillhör Uppsala stift och Gästriklands kontrakt. Församlingens grundläggande uppgift är att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission. Syftet med församlingens uppgift är att människor ska komma till tro på Kristus och leva i tro, en kristen gemenskap skapas och fördjupas, Guds rike utbreddas och skapelsen återupprättas. Allt annat som församlingen utför är stöd för och en konsekvens av denna grundläggande uppgift. Alla, såväl anställda som ideellt engagerade medarbetare i församlingen, har uppdraget att medverka till att den grundläggande uppgiften blir utförd. Församlingen är enligt Begravningslagen huvudman för begravningsverksamheten inom Gävle församling.

VÄSENTLIGA INTÄKTER

Belopp inom parentes avser 2025 års budget.

Kyrkoavgift

Inför 2025 föreslås kyrkoavgiften ligga kvar på 93 öre per skattekrona. Detta leder till en beräknad intäkt motsvarande 107 744 tkr (106 255 tkr) före ekonomisk utjämning som beräknas till -8 746 tkr (-8 690 tkr). Kyrkoavgift efter utjämning uppgår följaktligen till 98 998 tkr (97 565 tkr).

Begravningsavgift

Under år 2026 erhåller församlingen kyrko- och begravningsavgift på basis av 2024 års taxering. Avgiften avser ett beräknat förskott för år 2026 samt slutavräkning för år 2024. Förändringar av avgiftsunderlaget för kyrko- och begravningsavgiften beror bland annat på löneutveckling i samhället, åldersstruktur och sysselsättningsgrad. Förändringar kan även bestå av regeländringar i skattesystemet gällande till exempel grundavdrag och pensionsregler. Det preliminära taxeringsutfallet baseras på Skatteverkets prognos av registrerat deklarationsmaterial i september 2024. Det slutliga taxeringsutfallet publicerar Skatteverket i november. Begravningsavgiften, som tas ut av alla invånare med beskattningsbar inkomst, grundas på budgeterad nettokostnad för begravningsverksamheten och den äskas hos och godkänns av Kammarkollegiet. För 2026 äskas en beräknad intäkt på 60 580 tkr (48 107 tkr). Beslut om avgift för budgetåret 2026 tas i slutet av november.

Prästlönetillgångar

Prästlönetillgångarna som är en stiftelseliknande förmögenhetsmassa, förvaltas av Uppsala stift. Utdelningarna beskattas för stiftet sedan 2010. Utdelning till Gävle församling år 2025 (avser 2024) gav 10 tkr (8 tkr). Utdelningen 2026 beräknas till samma belopp. Bidrag och fakturerade avgifter för förskolan uppgår till 2, 8 mkr (12 062 tkr) för 2025.

Intäkter relaterade till förskoleverksamhet

Bidrag och fakturerade avgifter för förskolan uppgick i budget 2025 till 2,90 mkr. För 2026 års budget finns inte sådana intäkter medräknade.

VÄSENTLIGA KOSTNADER

Församlingens kostnader består i budget 2025 till övervägande delen av kostnader relaterade till personal och underhåll.

Personal- och arvodeskostnader

I personalkostnaderna ingår personalomkostnader, sociala avgifter, avtalsenliga pensionsavgifter, löneskatter, avsättningar till Trygghetsfonden och medel avsatta till utbildning och personalfrämjande åtgärder.

Personalkostnaderna påverkas i budget av den avveckling av förskoleverksamheten som genomförts under 2025. Som en följd av detta minskar personalkostnaderna med 8,0 mkr i budget 2026.

Samtidigt utökas antalet budgeterade tjänster i aktuell budget, till stor del som en följd av planerade organisationsförändringar. Budgeten utökas med 3 enhetschefer, 0,5 musikertjänst, 0,75 prästtjänster, samt 1 kyrkvaktmästartjänst. Detta ger detta en ökad lönekostnad motsvarande 5,8 mkr.

Personalkostnaderna påverkas även av beräknade löneökningar enligt avtal motsvarande 3,0% eller 2,3 mkr.

Totala personal- och arvodeskostnader budgeteras till 82,6 mkr (80,6 mkr) och uppgår till 43% (49%) av de totala verksamhetskostnaderna.

Andelen administrativa heltidstjänster är i budget 27% (26%).

Underhåll

Kostnaderna för underhåll påverkas i budget av de stora fastighetsprojekt som ligger i aktuell Investerings- och underhållsplan. Dessutom ser vi att visst underhåll som planerats för 2025 inte kommer att genomföras under detta år utan skjuts framåt mot 2026. De totala underhållskostnaderna för 2026 budgeteras till 51,2 mkr, en ökning med 27,1 mkr från budget 2025. Av detta härrör 11,9 mkr (8,6 mkr) till underhåll inom begravningsverksamheten och 39,3 mkr (17,0 mkr) inom församlingsverksamheten.

De enskilt största posterna i underhållsbudgeten kan härledas till renovering av Heliga Trefaldighets Kyrka, 21,9 mkr, Bomhus kyrka, 12,0 mkr, samt Enneska gravkapellet, 2,5 mkr.

Se även bilaga Investerings- och Underhållsplan 2026 - 2029.

Externa lån – amortering och ränta

Krematoriet, Begravningsverksamheten

Lån upptaget 2007 enligt skuldebrev till ett belopp av 16 539 tkr. Utgående skuld 2024-12-31 var 4,7 mkr. Lånet löper med fast ränta motsvarande 4% till 2027-05-19. Lånet amorteras med 647 tkr per år.

Staffans kyrka, Gävle församling

Lån upptogs 2021 på 60 000 tkr. 2024-12-31 uppgick låneskulden till 50,6 mkr. Kredittiden är 1 år till en räntesats på 0,95 % + Stibor 3 månader. Återbetalningstiden är 20 år vilket ger en amortering på 3 000 tkr/år.

Heliga Trefaldighets kyrka, Gävle församling

I budget för 2025 beräknas ett lån upptas till ett belopp på 50 000 tkr. Lånevillkor antas vara desamma som lånen för Staffans kyrka, vilket ger en amortering på 3 333 tkr/år.

Med prognos framtagna av Riksbanken för styrräntan som grund, är räntebasen beräknad att uppgå till 2,87% + kreditmarginal 0,75% för 2025. För planperioden 2026 - 2028 har en bedömning gjorts av framtida räntenivåer, exklusive räntemarginal, vilken ger en genomsnittlig ränta om 2,45% 2026, 2,63% 2027, 2,7% 2028 och 2,9% 2028.

Ett belopp uppgående till 80 mkr har räntesäkrats till en genomsnittlig ränta (STIBOR) motsvarande 2,73% med successivt förfall på räntesäkringen mellan åren 2029 - 2031.

ÖVRIG EKONOMI

Investeringar

Under 2026 finns budgeterade investeringsutgifter till ett värde av totalt 115,5 mkr, exklusive Kyrkoantikvarisk ersättning, varav 17,1 mkr är budgeterat för begravningsverksamheten.

Återstående 98,4 mkr är relaterade till investeringar inom församlingen.

Se bilaga Investerings- och Underhållsplan 2026 för komplett förteckning av investeringar.

Finansiella placeringar

Finansiella placeringar består av noterade värdepapper per 2024-12-31 till ett bokfört värde av 99 323 tkr. Marknadsvärdet på dessa placeringar var 2025-09-30 107 223 tkr. Avkastning på denna portfölj sker främst genom värdeökning och ingår ej i budgeterat resultat.

Särredovisning av begravningsverksamheten

Begravningsavgiften får enbart användas till begravningsverksamhet. Kostnader och intäkter sär-redovisas; åtskiljs från församlingens övriga ekonomi. Över- eller underskott räknas av mot den äskade begravningsavgiften med ett års förskjutning och bokförs som församlingens fordran eller skuld mot begravningsverksamheten vid bokslutet i väntan på avräkning.

Serviceverksamheten

Församlingen säljer blommor, plantering och skötsel av gravar till allmänheten. Den delen av församlingens verksamhet kallas för serviceverksamhet och finansieras av gravskötselintäkter, den belastar inte kyrkoavgiften. Serviceverksamheten budgeteras 2025 med ett plusresultat på 989 tkr.

Målkapital

Församlingens målkapital – ett långsiktigt mål för det egna kapitalet – fastställdes av kyrkofullmäktige 2025 och uppgår till 418 mkr. Målkapitalet används som riktlinje för hur stor del av det egna kapitalet som kan användas till olika åtgärder. En plan för att nå målkapitalet upprättas separat.

Budgeterat resultat

Gävle församlings resultat inklusive begravningsverksamheten budgeteras till -8,5 mkr (3,5 mkr) för 2026. Begravningsverksamheten beräknas få täckning för budgeterade kostnader genom den gemensamma begravningsavgiften.

FRAMTID

Församlingen står inför omfattande underhåll och investeringar såväl inom församlingsverksamheten som inom begravningsverksamheten. Utifrån detta kan kyrkorådet föreslå ett antal anpassningar av verksamheten, personalkostnaderna och fastighetsinnehavet.

Medlemsutveckling

Per 31/12	2024	2023	2022	2021	2020
Tillhöriga, antal	39 909	40 488	40 894	41 465	42 443
Tillhöriga %	51,91	52,60	53,32	54,28	55,75

Före 1996 blev nyfödda med automatik medlemmar i Svenska kyrkan om en av föräldrarna var tillhörig. Idag blir endast den som döps i Svenska kyrkans ordning upptagen som medlem

Tendenserna i hela riket visar på en minskad kyrkotillhörighet på grund av den så kallade generationseffekten. Den innebär att det är färre unga som blir medlemmar än vad bortfallet av de äldre som i högre grad är kyrkotillhöriga.

Prognoser för åren 2027 - 2029

I prognoserna för åren framöver har kyrko- och begravningsavgiften tagits fram med hjälp Kyrkokansliets mall för avgiftssimulering och kostnaderna har beräknats enligt förväntad prisutveckling och löneutveckling. Vi ser här att prognosen pekar på ett negativt resultat fram till och med 2027, tyngt av större underhålls- och investeringsprojekt, för att sedan vända till positiva resultat för åren 2028 – 2029.

Budgetinriktning 2026 samt plan 2027 - 2029

Personalkostnader och löneutveckling

Personalkostnaderna är planerade efter personalstock i 2026 års budget samt vakanser som avses att ersättas. Löneutvecklingen är i dagsläget svår att skatta för åren 2026 - 2028 på grund av inflation och rådande osäkerhet i omvärldsläget. I detta dokument är den beräknad på 3 %.

Fastigheter

Budgeten bygger på underhålls- och investeringsutgifter för det fastighetsinnehav som Gävle församling i dagsläget innehar, reducerat med försäljning av Tomaskyrkan, Hemlingby Kyrka samt Strömsbro församlingshem.

UPPFYLLELSE AV MÅLKAPITAL

Fullmäktige antog 2025 ett mål för eget kapital om 418 Mkr. Eget kapital är enligt aktuell budget 273 Mkr vid utgången av 2026 och vi har således ej uppfyllt målkapitalet.

I och med detta omfattas församlingen av krav på en budget i balans till dess att målkapitalet uppnåtts. Det finns dock möjlighet att lägga en budget med ett negativt resultat om så kallade "Synnerliga skäl" kan åberopas. Bland åtgärder som kan anses vara grund för synnerliga skäl ser vi:

A) Energieffektivitetsåtgärder som

- Slår mycket hårt på resultatet under ett enskilt år
- Innebär tydliga ekonomiska besparingar kommande år
- Finansieras med externa krediter som amorteras på kort period

B) Åtgärder för minskande lokalkostnader som

- Återbetalar sig under en kortare tidsperiod
- Kan generera högre kostnader under enskilda år men syftar till att sänka församlingens långsiktiga lokalkostnader

Då församlingens resultat tyngs av externt finansierade såväl större investerings- som underhållsprojekt under det aktuella budgetåret som dessutom förväntas leda till såväl lägre energiförbrukning som lägre lokalkostnader, ser vi möjligheten att åberopa såväl grund A) och grund B) för antagandet av en budget med negativt resultat.

ÖVRIGT

Barnkonsekvensanalys

Området barn och unga är högst prioriterat i Gävle församling vilket ska genomsyra verksamhetsplanering och budgetarbete genom prioritering av resurser, såväl ekonomiska som personella och alla större beslut ska följas av en barnkonsekvensanalys. Barnkonsekvensanalys för budget 2025 finns med som bifogat dokument.

BUDGET OCH PLAN I SIFFROR

GÄVLE FÖRSAMLING, TOTALT

Resultatbudget 2026 med prognos för åren 2027-2029

	BOKSLUT 2024	BUDGET 2025	PROGNOS 2025	BUDGET 2026	PLAN 2027	PLAN 2028	PLAN 2029
Verksamhetens intäkter							
Kyrkoavgift	104 443	106 255	106 531	107 744	107 714	108 380	109 796 ¹⁾
Begravningsavgift	41 661	48 107	48 118	71 681	61 581	61 225	61 171
Ekonomisk utjämning	-8 987	-8 690	-8 693	-8 746	-8 906	-8 366	-7 839 ¹⁾
Utdelning från prästlönetillgångar	8	8	10	10	10	10	10
Erhållna gåvor	202	185	185	170	170	170	170
Erhållna bidrag	14 611	6 406	8 200	3 335	1 532	2 156	2 600
Nettoomsättning	8 092	7 341	9 877	7 002	8 000	8 000	8 000
Övriga verksamhetsintäkter	310	8 155	303	11 522	300	300	300 ³⁾
Summa verksamhetens intäkter	160 342	167 767	164 530	192 718	170 401	171 875	174 208
Verksamhetens kostnader							
Personalkostnader	-79 393	-80 592	-80 489	-82 633	-84 995	-87 473	-90 053
Kostnader för underhållsprojekt	-9 408	-24 050	-20 134	-59 688	-34 519	-8 505	-6 780
Övriga verksamhetskostnader	-45 999	-50 197	-51 500	-48 189	-49 688	-51 123	-52 657
Av- och nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar	-6 995	-8 170	-7 630	-7 828	-9 519	-10 587	-12 502
Summa verksamhetens kostnader	-141 794	-163 009	-159 753	-198 338	-178 721	-157 688	-161 992
Verksamhetens resultat	18 547	4 759	4 777	-5 620	-8 319	14 187	12 217
Resultat från finansiella anläggningstillgångar	954	0	470	0	0	0	0
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	2 769	1 500	1 043	1 550	1 250	1 250	1 250
Räntekostnader och liknande resultatposter	-2 679	-2 788	-3 283	-4 434	-6 900	-8 900	-8300 ⁴⁾
Summa resultat från finansiella investeringar	1 045	-1 288	-1 771	-2 884	-5 650	-7 650	-7 050
Årets resultat	19 592	3 471	3 007	-8 504	-13 969	6 537	5 167

1) För beräkning av kyrkoavgift och ekonomisk utjämning har septemberprognosen använts

2) Inkluderar reavinsterna från fastighetsförsäljningar

3) Inkluderar räntekostnader för lån relaterade till Staffanskyrkan, Heliga Trefaldighet samt investeringar inom Begravningsverksamhet.

Begravningsverksamheten bär räntekostnader för lån som kan hänföras dit.

BEGRAVNINGSVERKSAMHET

Resultatbudget 2026 med prognos för åren 2027-2029

	BOKSLUT 2024	BUDGET 2025	PROGNOS 2025	BUDGET 2026	PLAN 2027	PLAN 2028	PLAN 2029
Verksamhetens intäkter							
Begravningsavgift	45 961	48 107	48 118	71 681	61 581	61 225	61 171
Ekonomisk utjämning							
Utdelning från prästlönetillgångar							
Erhållna gåvor							
Erhållna bidrag							
Nettoomsättning							
Övriga intäkter	317	185	171	175	175	175	175
Summa verksamhetens intäkter	46 278	48 292	48 289	71 856	61 756	61 400	61 346
Verksamhetens kostnader							
Personalkostnader	-16 239	-18 255	-18 598	-22 870	-23 150	-23 845	-24 560
Kostnader för underhållsprojekt	-5 390	-7 510	-4 730	-21 927	-8 302	-3 455	-3 380
Övriga kostnader	-13 014	-14 403	-16 398	-16 166	-17 358	-17 879	-18 415
Av- och nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar	-2 990	-3 018	-2 539	-3 473	-4 513	-5 586	-6 659
Summa verksamhetens kostnader	-37 633	-43 186	-42 265	-64 436	-53 323	-50 764	-53 014
Verksamhetens resultat	8 645	5 106	6 024	7 420	8 433	10 636	8 333
Summa resultat från finansiella poster	-204	-188	-200	-210	-1 487	-3 837	-1 690
Årets resultat	8 441	4 918	5 824	7 210	6 946	6 799	6 643
Interna poster	-4 141	-4 918	-4 100	-7 210	-6 946	-6 799	-6 643
Årets resultat inklusive interna transaktioner	4 300	0	1 724	0	0	0	0

GÄVLE FÖRSAMLING

Resultatbudget 2026 med prognos för åren 2027-2029

EXKLUSIVE BEGRAVNINGSVERKSAMHET

	BOKSLUT 2024	BUDGET 2025	PROGNOS 2025	BUDGET 2026	PLAN 2027	PLAN 2028	PLAN 2029
Verksamhetens intäkter							
Kyrkoavgift	104 443	106 255	106 531	107 744	107 714	108 380	109 796
Begravningsavgift	0	0	0	0	0	0	0
Ekonomisk utjämning	-8 987	-8 690	-8 693	-8 746	-8 906	-8 366	-7 839
Utdelning från prästlönetillgångar	8	8	10	10	10	10	10
Erhållna gåvor	202	185	185	170	170	170	170
Erhållna bidrag	14 611	6 406	8 200	3 335	1 532	2 156	2 600
Nettoomsättning	7 860	7 156	9 877	7 002	8 000	8 000	8 000
Övriga verksamhetsintäkter	225	8 155	132	11 347	125	125	125
Summa verksamhetens intäkter	118 363	119 475	116 241	120 862	108 645	110 475	112 862
Verksamhetens kostnader							
Personalkostnader	-63 154	-62 337	-61 891	-59 763	-61 845	-63 628	-65 493
Kostnader för underhållsprojekt	-6 288	-19 919	-15 404	-37 761	-26 217	-5 050	-3 400
Övriga verksamhetskostnader	-30 714	-32 415	-35 102	-32 023	-32 330	-33 245	-34 242
Övriga verksamhetskostnader	0	0	0	0	0	0	0
Summa verksamhetens kostnader	-104 161	-119 823	-117 488	-133 902	-125 398	-106 924	-108 978
Verksamhetens resultat	14 203	-348	-1 247	-13 040	-16 753	3 550	3 884
Resultat från finansiella anläggningstillgångar	954	0	470	0	0	0	0
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	2 769	1 500	1 043	1 550	1 250	1 250	1 250
Räntekostnader och liknande resultatposter	-2 474	-2 600	-3 283	-4 224	-5 413	-5 063	-6 610
Summa resultat från finansiella poster	1 249	-1 100	-1 771	-2 674	-4 163	-3 813	-5 360
Årets resultat	15 452	-1 448	-3 017	-15 714	-20 916	-263	-1 476
Interna poster	4 141	4 918	4 100	7 210	6 946	6 799	6 643
Årets resultat inklusive interna transaktioner	19 593	3 470	1 083	-8 504	-13 970	6 536	5 167

GÄVLE FÖRSAMLING, TOTALT

Kassaflödesanalys, åren 2026-2029

	BOKSLUT 2024	BUDGET 2025	PROGNOS 2025	BUDGET 2026	PLAN 2027	PLAN 2028	PLAN 2029
Kassaflöde från den löpande verksamheten	54 570	5 315	18 968	33 971	17 137	8 284	5 677
Investeringsverksamheten samt större underhåll							
Större resultatförda underhåll	-45 374	-15 178	-20 134	-59 828	-33 519	-9 005	-8 030
Inköp materiella anläggningstillgångar	0	-73 600	-44 700	-105 596	-93 877	-70 422	11 800
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	72	12 150		12 150			
Köp av långfristiga värdepapper	-15 106	0	0	0	0	0	0
Köp andelar i värdepapper (reinvestering)	5 475		-312	-306	-312	-318	-324
Kassaflöde från investeringsverksamheten mm	-54 933	-76 628	-65 146	-153 580	-127 708	-79 745	3 446
Finansieringsverksamheten							
Upptagna lån		50 000	50 000	100 000	100 000	69 020	1)
Amortering av lån	-3 647	-3 647	-5 463	-8 233	-13 733	-16 483	-16 483
	-3 647	46 353	44 537	91 767	86 267	52 537	-16 483
Årets kassaflöde	-4 010	-24 960	-1 641	-27 842	-24 304	-18 924	-7 360
Likvida medel vid årets början	80 442	70 497	76 432	74 791	46 949	22 645	3 720
Likvida medel vid årets slut	76 432	45 537	74 791	46 949	22 645	3 720	-3 640
Värdepappersportfölj, marknadsvärde	104 885	109 964	109 000	112 270	115 638	119 107	122 680 2)
Likvida medel + Värdepapper	181 317	155 501	183 791	159 219	138 283	122 827	119 040

Not 1) Avser upplåning för Heliga Trefaldighet åren 2025-2027. Lånet under 2028 avser begravningsverksamheten och uppgår till 85% (i enlighet med KRED:s rekommendationer) av den totala investeringen.

Not 2) Värde på portfölj vid antagandet om årlig tillväxt 3%

GÄVLE FÖRSAMLING, TOTALT Balansbudget 2026 med prognos för åren 2027-2029

<i>Belopp i tkr</i>	BOKSLUT	BUDGET PROGNOS		BUDGET	PLAN	PLAN	PLAN
	2024	2025	2025	2026	2027	2028	2029
Årets resultat	19 592	3 471	3 007	-8 504	-13 969	6 537	5 167 ¹⁾
BALANSRÄKNING vid årets slut							
Tillgångar							
Materiella anläggningstillgångar, exkl. pågående inv.	181 956	253 529	249 500	262 237	432 957	474 599	508 818
Pågående investeringar	32 009	1 944	4 300	105 596	56 000	82 300	42 400
Finansiella placeringar	99 323	98 955	99 793	99 793	100 800	101 800	102 900
Kortsiktiga fordringar	3 415	2 500	150	3 150	4 592	12 879	11 704
Bank	76 432	45 537	74 791	46 949	22 645	3 720	-3 640
Summa Tillgångar	393 135	402 465	428 534	517 725	616 994	675 298	662 182
Eget kapital och skulder							
Eget kapital	278 336	277 384	281 343	272 839	258 869	265 406	270 573
Lån	51 272	101 672	100 417	192 184	278 451	330 988	314 505
Övriga långfristiga skulder	13 228	3 409	4 051	8 649	23 673	25 000	25 000 ²⁾
Kortfristiga skulder, exkl. lån	50 299	20 000	42 724	44 053	56 000	53 904	52 104
Summa Eget kapital och skulder	393 135	402 465	428 534	517 725	616 993	675 298	662 182

1) Anläggningstillgångar ökar med investeringar enligt plan och minskar med avskrivningar

2) Inkluderar kortfristiga skulder inom begravningsverksamheten samt ev. villkorade bidrag.

**Svenska
kyrkan**

Gävle
församling

INVESTERINGS- OCH UNDERHÅLLSPLAN

2026 - 2029

GÄVLE FÖRSAMLING

Med särredovisning för begravningsverksamheten

INVESTERINGS- OCH UNDERHÅLLSPÄN GÄVLE FÖRSÄMLING, 2026-2029.

Investerings-och underhållskostnader 2026-2029 i tkr	KAE/KUB	Totalt utgift 2026-2029 i tkr	Totalt underhåll 2026-2029 tkr	Totalt investering 2026-2029 tkr	Underhåll 2026	Investering 2026	KAE/KUB 2026	Underhåll 2027	Investering 2027	KAE/KUB 2027	Underhåll 2028	Investering 2028	KAE/KUB 2028	Underhåll 2029	Investering 2029	KAE/KUB 2029	
Staffans kyrka																	
Golv trä	0	100	100	0	100												
Stengolv vapenhuset		100	100	0				100									
Kyrkorum stengolv fogning		50	50	0				50									
Mattor konservator		80	80	0	80												
Putsskador fasad		50	50	0	50												
Ny golvbrunn LA2		50	50	0				50									
Fällning+ nytt träd		45	45	0	45												
Vård och underhållsplan		400	400	0				400									
Summa Staffans ka	0	875	100	0	275	0	0	600	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Strömsbro kyrka																	
Besiktning träd		55	55	0	55												
Inköp träd		45	45	0	45												
Träd frakt		20	20	0	20												
Vård och underhållsplan		200	200	0				200									
KAE - fönster/projektering	-413	0	0	0				-413									
Summa Strömsbro ka	-413	320	320	0	120	0	-413	200	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Böna kapell																	
Underhåll utvändigt (fasad, sockel, fönster)	-405	0	0	0				-405									
kyrkobänkar		100	100	0							100						
Uppdatering vård och underhållsplan		200	200	0				200									
Invändigt underhåll (tak, väggar, wc, risk för asbest)	0	300	300	0							300						
Summa Böna kapell	-405	600	600	0	0	0	-405	200	0	0	400	0	0	0	0	0	0
Bomhus kyrka																	
Konvertering till bergvärme	0	10 800	0	10 800		10 800											
Utvändig renovering, yttertak, fasad fönster	0	12 026	12 026	0	12 026												
Vård och underhållsplan		300	300	0				300									
KAE yttre 50 %+ inre 200 tkr	0	0	0	0													
Summa Bomhus ka	0	23 126	12 326	10 800	12 026	10 800	0	300	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Björskyrkan																	
Lokalanpassning 2025	0	0	0	0					0								
Mark, underhåll Parkering (samfällighetsförening)	0	200	200	0	50			50			50			50			
Trädvårdsplan		55	55	0	55												
Björskloppstapelt (föryllning kyrktupp, målning fasad och sockel)	0	0	0	0													
Summa Björskyrkan	0	255	255	0	105	0	0	50	0	0	50	0	0	50	0	0	0
Heliga Trefaldighets kyrka																	
KAE	-38 580	-41 268	0	0				-9 831			-7 660			-10 778			-13 000
Yttre o inre renovering o ombyggnation	0	219 413	43 883	175 530	21 911	87 644		21 972	87 887			0					
Vård och underhållsplan		600	600	0										600			
Summa HT-kyrka	-38 580	178 745	44 483	175 530	21 911	87 644	-9 831	21 972	87 887	-7 660	0	0	-10 778	600	0	-13 000	
Mariakyrkan																	
Tegelfasad omfogning	0	155	155	0				155									
Entrepreni sutteräng byte	0	50	50	0				50									
Avloppsdelar flimning	0	50	50	0													
Lysrörsarmaturer	0	120	120	0				120									
Målning väggar tak byte plastmata entren och souterängsplan	0	1 397	1 397	0							1 397						
WCrenovering	0	511	511	0								511					
Duschrum/personalrum	0	192	192	0								192					
Lysrörsarmaturer, förskola	0	110	110	0				70									
Lekplatsbesiktning	0	10	10	0													
Stenplattor utvändigt	0	10	10	0	10												
Summa Mariakyrkan	0	2 635	2 635	0	10	0	0	395	0	0	2 100	0	0	0	0	0	0
Tomaskyrkan																	
		0	0	0													
Summa Tomaskyrkan	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Övrigt																	
Oförutsett	0	6 000	6 000	0	1 500			1 500			1 500			1 500			
Infoskyltar						750											
Lokal försörjningsplan		400	400	0	400												
Summa Övrigt	0	6 400	6 400	0	1 900	0	0	1 500	0	0	1 500	0	0	1 500	0	0	0
TOTALT:																	
Totalt Gävle församling fastigheter:	-39 398	212 956	67 119	186 330	36 347	98 444	-10 648	25 217	87 887	-7 660	4 050	0	-10 778	2 150	0	-13 000	1 185 415

INVESTERINGS- OCH UNDERHÅLLSPLAN KYRKOGÅRDSENHETEN, FASTIGHET, 2026-2029.

Investerings-och underhållskostnader 2026-2029 i tkr	Åtgärd	Total utgift 2026-2029 i tkr	Totalt underhåll 2026-2029 tkr	Totalt investering 2026-2029 tkr	Underhåll 2026	Investering 2026	Underhåll 2027	Investering 2027	Underhåll 2028	Investering 2028	Underhåll 2029	Investering 2029	
Bomhus kyrkogård													
Likhod	Invändigt puts tak	200	200	0	200								
Summa Bomhus kyrkogård		200	200	0	200	0	0	0	0	0	0	0	
Skogskyrkogården													
Maskinhall	Byte av trasiga fönster	200	200	0	200								
	Måla om portar + kontor	40	40	0			40						
	Pellets Panna - solceller- utredning	100	100	0	100								
Lager/förråd	Lysrörsarmaturer	22	22	0	22								
Gym	Lysrörsarmaturer	31	31	0	31								
Verkstad 2	Lysrörsarmaturer	117	117	0	117								
Dieselförråd	Lysrörsarmaturer	12	12	0			12						
Förråd	Lysrörsarmaturer	145	145	0			145						
Kolumbariet	Puttskador, trappa, besiktning + förstudie	100	100	0	100								
Kolumbariet	Ny bergvärmepump	150	150	0	150								
Skogskolumbariet	Fönster, målning, WC dörr	83	83	0			83						
Ceremoniplatsen byggnad	Målning träpanel	50	50	0					50				
Ceremoniplatsen byggnad	Lysrörsarmaturer	100	100	0					100				
Summa Skogskyrkogården		1 150	1 150	0	720	0	280	0	150	0		0	
Krematoriet													
	Tak och lysrörsarmaturer teknikrum, pannrum, kistmottagn mm	200	200	0	200								
	Tak och lysrörsarmaturer nedre teknikutrymmen	200	200	0			200						
	Eviga Livets Kapell golv	100	100	0	100								
	Kapellen ljudanläggningar	1 500	0	1 500		1 500							
	Invändigt tak	200	200	0	200								
	Uppståndelsens Kapell väntrum WC golv	10	10	0			10						
	Takfönster	100	100	0	100								
	Utlämningsrum urna måla	5	5	0	5								
	Rengöring mossor	70	70	0	70								
	Eviga livets kapell bänk måla	5	5	0	5								
	Innergården projektering	100	100	0	100								
	Måla om hallen NV	100	100	0	100								
	Fallrisk trappa sätta in glas	100	100	0	100								
	Brandåtgärder	400	400	0	300		100						
	Sprickor utredning	100	100	0	100								
	Dränering	10 000	10 000	0	10000								
Summa Krematoriet		13 190	11 690	1 500	11 380	1 500	310	0	0	0	0	0	
Gamla kyrkogården													
Vaktmästarbostaden	Takpannor, byte	350	350	0							350		
Elfrinska gravkapellet	Invändigt väggar och tak, putsning, projektering	908	908	0	908								
	Träggolv, slipning	68	68	0	68								
	Renovering puts källarutrymme	159	159	0	159								
	Renovering WC-utrymme	73	73	0	73								
	El-rot	584	584	0	584								
	Puts och takfotlist, sockel, 2, 8	2 000	2 000	0			2 000						
Enneska gravkapellet	Fasad kalkputs lagning & naturstenssockel 6,7	2 500	2 500	0	2500								
Bårhuset/Ukladan	Byte takbandtäckt plåt	400	400	0			400						
	Renovering av fönster	90	90	0			90						
	Omfogning tegelfasad ink sockel	406	406	0			406						
	Fasad, renovering putsdetaljer	406	406	0			406						
	Renovering portar	80	80	0			80						
	Luftavfuktare	50	50	0			50						
Bängs gravkapell	Rostskador projektera	100	100	0					100				
Material fickor	Tak över materialfickor/ oljeavskiljare maskintvätt -förstudie	1 100	100	1 000	100			1000					
Summa Gamla kyrkogården		8 174	8 274	0	4 392		3 432	1 000	100	0	350	0	
Heliga trefaldighet kyrkogård													
Vaccination almar		19	19	0	18,75								
Anläggning ny askgravslund		21 700	0	21 700		10 850		10 850					
Trädbesiktning		55	55	0	55								
Summa		21 774	74	21 700	74	10 850		10 850		0			
Totalt begravningsvht fastighet:		44 488	21 388	23 200	16 766	12 350	4 022	11 850	250	0	350	0	98 502

INVESTERINGS- OCH UNDERHÅLLSPLAN KYRKOGRÅRDSENHETEN, ÖVRIGT, 2026-2029.

Investerings-och underhållskostnader 2026-2029 i tkr	Total utgift 2026-2029 i tkr	Totalt underhåll 2026-2029 tkr	Totalt investering 2026-2029 tkr	Underhåll 2026	Investering 2026	Underhåll 2027	Investering 2027	Underhåll 2028	Investering 2028	Underhåll 2029	Investering 2029
Kyrkogård											
Underhåll gravar allframtidsavtal (inkl gjutjärn)	400	400	0	100		100		100		100	
Gjutjärnsstaket (återlämnade)	3 600	3 600	0	900		900		900		900	
Återbruk kulturgravar (AL/AP)	3 000	3 000	0	750		750		750		750	
Kulturhistoriska gravvårdar, mm objekt 8001	3 200	3 200	0	800		800		800		800	
Underhåll av konstverk på samtliga begravningsplatser	400	400	0	100		100		100		100	
Asfaltering / Gräsarmering	600	600	0			600					
Bomhus trappa, stenröse	0	0	0								
Uppdatering av bevattningsanläggning Bomhus kyrkogård	0	0	0								
Maskininvesteringar	1 600	0	1 600		1 000		600				
Utvidgning Etapp 1 gravområde, Skogskyrkogården	80 000	0	80 000						80 000		
Erodering pumphus Skogs, Ceremoniplatsen	0	0	0								
Robotgräsklippare	800	0	800		200		200		200		200
Belysning på begravningsplatserna - förstudie 2025	4 000	0	4 000		1 000		1 000		1 000		1 000
Askgravlund, Skogskyrkogården	2 000	0	2 000		2 000						
Summa, kyrkogård	99 600	11 200	88 400	2 650	4 200	3 250	1 800	2 650	81 200	2 650	1 200
Krematoriet											
Ommurning ugn (1,7:e år),var 2 000:e kremation (Häll)	450	450	0			450					
Ommurning ugn (9,5:e år),var 6 000:e kremation (Ommurning)	1 200	1 200	0	1200							
Byte ugnsbotten (2:a år) (2000 kremationer)	350	350	0	175				175			
Byte filterkassetter (3:e år)	200	200	0			200					
Byte koltunna	320	320	0	80		80		80		80	
Uppgradering kremateknik, årligen	1 200	1 200	0	300		300		300		300	
Golvet Det Eviga Livets kapell	750	750	0	750							
Kylanläggning kyrktrummet	500	0	500		500						
Summa, krematoriet	4 970	4 470	500	2 505	500	1 030	0	555	0	380	0
Totalt begravningsvht övrigt:	104 570	15 670	88 900	5 155	4 700	4 280	1 800	3 205	81 200	3 030	1 200

Barnkonsekvensanalys – Budget 2026

Gävle församling

Inledning

Den föreslagna budgeten för 2026 är en fortsättning på 2025.

De ekonomiska förutsättningarna med färre medlemmar och stora kostnadsbärare får konsekvenser i Gävle församling både idag och i framtiden.

Gävle församling genomgår stora förändringar vad gäller lokalförutsättningar men också en planerad omorganisation på personalsidan, vilket kommer påverka barn och ungdomar både på kort- och lång sikt.

Omorganisationen påverkar barn- och unga indirekt då det framför allt är en personalfråga.

De största utmaningarna rör renoveringen av Heliga Trefaldighets kyrka och Bomhus kyrka. Försäljningarna av fastigheterna Tomaskyrkan, Hemlingby kyrka och Strömsbro församlingshus påverkar såväl budget som verksamheten. Dessa byggnader har samlat många barn och ungdomar i olika åldrar under en lång tid, frågor om var och hur verksamheten ska fortgå blir aktuella.

Separata Barnkonsekvensanalyser kommer att genomföras vad gäller aktuella ärenden och beskrivs därför enbart kortfattat här.

Beslutet berör barn och unga

direkt ☒ indirekt ☒

Kommentar:

Beslutet rör främst barn i åldern

0-6 år ☒ 7-12 år ☒ 13-18 år ☒

Kommentar:

Gävle församling berör alla människor som bor och vistas i Gävle, både direkt och indirekt. Upp till 18 års ålder räknas man som barn.

Kartläggning

Barnrättsperspektiv handlar om de rättigheter som barnet har i enlighet med lagstiftning, regler och konventioner. Svenska kyrkan har under en lång tid och på olika sätt engagerat sig för att stärka barnkonventionens ställning i Sverige och den 1 januari 2020 blev barnkonventionen även svensk lag.

Barnets perspektiv är reserverat för barnet självt. Barnets perspektiv är barnets egen berättelse och förståelse av sin situation. I Sverige räknas alla upp till 18 år som barn, så det gäller både barn och ungdomar.

Barnperspektiv i Kyrkoordningen uttrycks att barnen intar en särställning i kristen tro. Vuxna som arbetar professionellt med barn och unga har ofta en särskild barnkompetens som blir en del av deras barnperspektiv. Enligt artikel 3 ska vuxna som fattar beslut om barn tänka på vad som är bäst för barnen och hur beslutet påverkar dem.

I samband med framtagandet av diakonipastoral, konfirmandhandlingsplan och Församlingsinstruktion har omvärldsspaningar och analyser framtagits för att belysa en del av barn och unga människors livsvillkor.

Barnens röst har hörts genom samtal med Svenska Kyrkans Unga i Gävles styrelse i oktober 2025 (se bilaga 1). Statistik har inhämtats från Gävle kommun.

Det är dessa samtal och omvärldsspaningar samt anställdas barnperspektiv som ligger till grund för denna Barnkonsekvensanalys.

Analys

Utifrån ovanstående beskrivning och kartläggning.

1. Innebär beslutet att barns och ungdomars bästa sätts i främsta rummet?

Kommentar:

Tillgång till kyrkorum och församlingslokaler är en grundförutsättning för många barn och unga att få växa i tro och ansvar. Självklart kan man dela tro utanför kyrkans väggar, men tillgång till sakrala rum har en alldeles särskild betydelse. Församlingen behöver förvalta kyrkorum och samlingsplatser på ett klokt sätt, underhåll och reparationer är nödvändiga för att säkerställa att lokalerna är i ett gott skick. I en verklighet där det inte är ekonomiskt hållbart att ha egna kyrkorum och samlingslokaler i varje stadsdel är det viktigt att finna nya vägar att vara kyrka. Samverkan med skolor, föreningslivet och andra aktörer ger nya möjligheter för barn och unga att möta Svenska kyrkan och nya möjligheter att vara just kyrka i Gävle.

Barnets bästa på lång sikt är inte helt enkelt att analysera. Men baserat på det flera barn sagt vid intervjuer och samtal om vad som är viktigt på riktigt i livet, vad de tycker kyrkan ska göra för de som har det svårt och vad de själva gjort när de besökt en kyrka är det ändå rimligt att tänka sig att de svaren också överensstämmer med kommande generationers tankar. De närmsta relationerna är viktigast, där kan kyrkan fungera som en stöttepelare för de vuxnas mående. I glädje, tacksamhet och sorg möter barn kyrkan i de kyrkliga handlingarna. I församlingen är det angeläget att det finns människor som har ett diakonalt förhållningssätt och har tid.

Ungdomar har i samtal (se bilaga 1) också lyft fram betydelsen av relationen till de som ansvarar för gudstjänsterna i församlingen som ett medskick in i omorganisationen. Man vill känna prästen, musikern och kyrkvårdarna. Det blir svårt med relationerna om det byts ut till exempel präst för ofta.

De barn och ungdomar som deltar regelbundet i församlingens verksamhet kan komma att initialt påverkas av lokalförändringar när fastigheter säljs. Ungdomarna från Svenska Kyrkans Unga i Gävle lyfte särskilt fram vikten av kollektivtrafik när verksamheter flyttar till andra lokaler. Det spelar roll om det finns bra busslinjer till och från våra kyrkor.

2. **Innebär förslaget till beslut att sociala, ekonomiska, andliga och kulturella rättigheter beaktas? (I kulturella rättigheter inryms minoritets- och urbefolkningsfrågor).**

Kommentar:

I kristen tro intar barnen en särställning och de behöver därför särskilt uppmärksammas i Svenska kyrkans verksamhet. Gävle församlings grundläggande uppgift är att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utföra diakoni och mission. Verksamhet för barn 0 - 18 år i Gävle församling är kostnadsfri för deltagande.

I samband med att församlingen minskar sitt fastighetsbestånd uppstår stora områden i Gävle som inte har en kyrkobyggnad i sin närhet. Det är en utmaning för barn och unga att ta sig rent fysiskt till kyrkor i andra stadsdelar än man bor i. Kollektivtrafiken är ett viktigt inslag i barn och ungdomars vardag.

Men det är också en utmaning att finna nya sätt att vara kyrka i dessa områden, utan egna lokaler. Samverkan med andra aktörer i samhället är viktiga!

3. **Innebär förslaget till beslut att barns och ungdomars rätt till en god hälsa och utveckling beaktas?**

Kommentar:

Gävle församling har alltid ett ansvar för alla de barn och unga som bor inom församlingen, men även för de barn som vistas här exempelvis under skoltid eller på fritiden. En del i arbetet med att stärka barn och ungas mående handlar om att skapa trygga mötesplatser där det finns möjlighet att möta trygga vuxna som har tid att lyssna. Samverkansavtalen med olika föreningar i Gävle är viktiga delar av arbetet för barn och ungdomars rätt till god utveckling och hälsa.

Gävle församlings två stora kostnadsmassor är fastigheter och personalkostnader. Den ekonomiska utvecklingen visar att det blir färre medlemmar och ökningen av intäkter från kyrkoavgiften är lägre än kostnadsutvecklingen på både fastighets- och personalsidan. Samtidigt har församlingen ansvar att vårda de lokaler som finns, det är en förutsättning för att det ska finnas kyrkor i Gävle för kommande generationer.

Att ha lokaler som är flexibla, tillgängliga och säkra för människor att vistas i är en viktig grundförutsättning.

4. Innebär förslaget till beslut att särskild hänsyn tagits till barns och ungdomars behov utifrån psykiska och fysiska funktionsvariationer?

Kommentar:

Många barn och ungdomar med funktionsvariationer får en känsla av sammanhang i Svenska kyrkan där verksamheten och bemötandet är annorlunda mot för exempelvis skolan. Medarbetares tid och engagemang för att finna vägar till anpassningar och stöd är en viktig del i hur barn och ungdomar med psykiska och fysiska funktionsvariationer har möjlighet att dela tro och liv i församlingen. Det är ingen stor budgetfråga men ändå värd att lyfta då det handlar om fortbildning av både anställda och ideella medarbetare.

I arbetet med renovering av Heliga Trefaldighets kyrka och Bomhus kyrka är tillgänglighetsfrågorna särskilt viktiga.

Det går dock inte att budgetförslaget för 2026 utläsa att det tagits särskild hänsyn till barns och ungdomars behov utifrån psykiska och fysiska funktionsvariationer.

Slutsats

En utmaning i framtagandet med Barnkonsekvensanalysen är att belysa konsekvenser både på kort och lång sikt. Det som kostar mycket idag är ibland en förutsättning för att något ska kosta mindre i framtiden. Och de som är barn idag kommer samlas i Gävles kyrkor som vuxna i framtiden. 2025 var ett år av stora förändringar i församlingens verksamhet och budget, med bland annat avveckling av förskolorna och renovering av Heliga Trefaldighets kyrka. Utöver det initierades en omorganisation för personalen och Strömsbro församlingshus stängdes inför försäljning. Under 2026 utökas personalstyrkan något med 0,75 prästtjänst, 0,5 musikertjänster och en vaktmästartjänst, dessutom tillkommer tre nya chefer för enheterna Gudstjänst, Undervisning och lärande samt Diakoni.

De lokaler som församlingen hyr i Teknikparken för administration kommer inte längre användas utan personalen omlokaliseras till Kyrkans Hus.

Budgetförslaget för 2026 innebär fortsatt stora kostnader för personal och fastighet men det är också en förutsättning för att Gävle församling ska kunna fortsätta arbeta med den grundläggande uppgiften att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission, både på kort- och lång sikt. Det är en komplex situation där kyrkan behöver ta ansvar både för de barn som är barn just nu men också för framtidens barn. Detta blir tydligt inte minst när det gäller renoveringen av Heliga Trefaldighet; just nu kommer renoveringen kosta mycket pengar men det är också förutsättningen för att kyrkan ska kunna stå kvar i framtiden och vara en plats där barn och unga får växa i tro och ansvar i många generationer framåt. Ungdomarna från Svenska Kyrkans Unga i Gävle är bekymrade över de många olika förändringarna på fastighetssidan. Det är tydligt att verksamhet och lokaler hänger samman för ungdomarna, inte bara den verksamhet som man själv tar del av utan om församlingen i stort.

I budgetförslaget för 2026 finns tilltänkta medel för att kunna bedriva barn- och ungdomsverksamhet inom ramen för församlingens grundläggande uppgift. Dock kommer det förmodligen bli påverkan i hur verksamhet kan genomföras utifrån förändrade lokalförutsättningar samt den planerade omorganisationen på personalsidan.

Barnkonsekvensanalys handlar om att, så långt som det är möjligt, göra en bedömning av hur ett visst beslut påverkar barn. Barnkonsekvensanalysen är ett stöd till beslutsfattare som vill ta beslut för barnets bästa.

Sammantaget visar denna Barnkonsekvensanalys att budgetförslaget för 2026 innebär att barn och ungdomar kommer påverkas både på kort- och lång sikt.

Barnkonventionens fyra grundprinciper enligt FN:s barnrättskommitté:

Artikel 2 om förbud mot diskriminering innebär att beslutsfattare och andra som kommer i kontakt med barn måste se till att alla barn, utan åtskillnad av något slag, oavsett barnets eller dess förälders eller vårdnadshavares ras, hudfärg, kön, språk, religion, politiska eller annan åskådning, nationella, etniska eller sociala ursprung, egendom, handikapp, börd eller ställning i övrigt, får lika tillgång till rättigheterna.

Det finns en skyldighet att identifiera enskilda och grupper av barn, som kan vara i behov av särskilda insatser samt att skaffa sig kunskap genom till exempel kartläggningar och statistik.

Artikel 3 om barnets bästa i främsta rummet är den princip som oftast åberopas. Vid alla åtgärder som rör barn, vare sig de vidtas av offentliga eller privata sociala välfärdsinstitutioner skall barnets bästa komma i främsta rummet.

Artikeln innebär en skyldighet att ta hänsyn till barnets bästa och hur barns rättigheter påverkas av beslut, även de beslut som bara indirekt berör barn.

Artikel 6 om barns rätt till liv och utveckling innebär att se till barns utveckling så brett som möjligt: till exempel ekonomiskt, andligt, kulturellt och socialt. Konventionsstaterna erkänner att varje barn har en inneboende rätt till livet. Konventionsstaterna skall till det yttersta av sin förmåga säkerställa barnets överlevnad och utveckling.

Barnkonventionens genomförande innebär att eftersträva optimal utveckling för alla barn.

Artikel 12 om barns rätt att få komma till tals betonar barnets roll som aktiv deltagare i alla insatser för att förverkliga rättigheterna. Konventionsstaterna skall tillförsäkra det barn som är i stånd att bilda egna åsikter rätten att fritt uttrycka dessa i alla frågor som berör barnet, varvid barnets åsikter skall tillmätas betydelse i förhållande till barnets ålder och mognad. För att deltagandet ska vara meningsfullt måste dokument och processer göras tillgängliga för barn. Att ge intryck av att lyssna till barn är något helt annat än att ge deras åsikter betydelse. Delaktighet är ett avgörande verktyg för att kunna förverkliga barnkonventionen.

Kyrkoordningsbestämmelser, lagstiftning eller tidigare beslut som har påverkan på beslutet

Exempel: Lagstiftningen kring KAE, beslut om bidragspolicy som påverkar beslut om enskilda ansökningar.

Minnesanteckningar från samtal med ungdomar på Ungkväll

Barnkonsekvensanalys Budget 2026

Hemlingby kyrka

2025-10-13

Mötet inleds med att Therese Brandt sammanfattar budgethandlingarna för 2026. Det är en blandad grupp ungdomar i åldrarna 15-19 år som deltar i samtalet. Alla 13 är vana Ungkvällsdeltagare i Hemlingby kyrkan och samtalet ägde rum under deras ordinarie ungdomskväll. Några av deltagarna har medverkat i Barnkonsekvensanalyssamtal tidigare och för några är det helt nytt. Under samtalet ansvarade Therese för minnesanteckningar som skedde löpande och ojusterat. Innan vi lämnade mötet sammanfattade Therese muntligt det som framkommer i dokumentet. Elmer Larsson, ordförande i Svenska Kyrkans Unga i Gävle, skrev under dokumentet dagen efter, alltså tisdagen 14 oktober.

I stora delar uppfattas budget 2026 som en fortsättning av budget 2025. Vi pratar lite om vad som hände förra året med förskolornas avveckling och besluten av försäljning av exempelvis Hemlingby kyrka, det sistnämnda har ju påverkat ungdomarna väldigt direkt.

Tre områden framträder som särskilt stora i budgethandlingen och det är också de områden som kom att prägla samtalet mellan ungdomarna på Ungkväll. Det handlade om fastigheter och renoveringar, omorganisationen på personalsidan och om församlingsverksamhet.

Omorganisationen

Det låter ganska rimligt, det är väl bra att utöka lite tjänster. Men vi hoppas att det blir bra med omorganisation eftersom det också gynnar verksamheten- om det blir bra.

Det finns en fråga som rör kyrkvårdar- kommer de att påverkas på något sätt?

Om till exempel prästerna ska jobba i alla kyrkor framöver istället för att man liksom har "sin" kyrka då kommer det kunna påverka oss som firar gudstjänst. Man kanske vill lära känna prästen och så, och då kan det kännas konstigt om personalen ändras ofta

Alla kyrkor är lite olika och det kan påverka vem man träffar där.

Grunden i det hela är att kyrkan är gemenskap och det finns risk för att det blir tokigt om alla ska jobba i alla kyrkor, även om vi förstår grejen med att det är en församling och en gemenskap.

Hur påverkas verksamhetsbudget av omorganisationen? Var hamnar liksom barn- och ungdomsfrågor?

Fastigheter

I Hemlingby kyrka är det inte så mycket verksamhet kvar så det kanske inte spelar så stor roll längre om den säljs, men det är nog värre för Tomaskyrkan som har Tomasmässan och kontinuerlig verksamhet.

Hur är det med Kyrkans hus avtal, ska det sägas upp? Var ska personalen ta vägen?

Vi flyttar verksamheten för Ungkväll till Staffans kyrka när Hemlingby kyrkan stängs. Det

kan bli bra, det blir i alla fall annorlunda. Det spelar roll vilken kyrka som verksamheten är i. Det blir till exempel bättre med busslinjerna i Staffans kyrka. Men det spelar också roll att vi stänger kyrkor för renovering, eller stänger för att sälja.

Heliga Trefaldighets kyrka hade många barn på Himlaskoj till exempel. Men nu är den stängd och när vi bytte från Heliga till Staffan så tappade vi barn som går på himlaskoj. De gick där för att det var nära. Man kanske faktiskt inte alltid kan ta sig till överallt. Flyttar påverkar alltid!

Renoveringarna

Det låter som mycket pengar. Men hur ska man veta att det är värt det?

Risken finns att renoveringskostnaderna kanske äter upp verksamhetspengar på sikt. Man kan ju också i efterhand vara lite klok och tänka; hur hamnade vi i ett sånt läge att vi behöver renovera Heliga Trefaldighets kyrka, Strömsbro kyrka och Bomhus kyrka samtidigt?! Det känns som vi kommer gå back så mycket, både ekonomiskt och församlingsmässigt. Vi stänger ner för att renovera, men kommer det finnas församling kvar på de platserna sen? Kanske är det skillnad på "Måste-renoveringar" och "Vill-renoveringar"? Hur blir det med Björsjökyrkan? Egentligen borde man kanske inte gjort allting samtidigt. Har vi ett krisläge när det gäller byggnader eller känns det bara så? Eller är vi bara på väg mot ett krisläge som förebyggs genom att renovera allt samtidigt och sälja fastigheter?

Verksamhet och församlingsliv

Det är viktigt att det finns verksamhet för alla i kyrkan! Vissa saker kan kanske kännas som småsaker för några men det kan ju vara viktigt för de som deltar. Ett exempel på det är promenadverksamhet, det kan på ytan se ut som en ganska enkel verksamhet som man skulle kunna ta bort kanske. Men för den som deltar på det och som känner gemenskap där är det ju kanske jätteviktigt!

Vi pratar om relationen mellan medlemmar och ekonomi. Therese berättar lite om hur kyrkan får intäkter.

Kanske är det viktigt att satsa på verksamhet som skulle kunna ge nya medlemmar, typ konfirmationsverksamhet. Planscherna på bussarna gjorde skillnad till exempel, vi syntes! Vi måste ju liksom synas om vi ska bli fler!

Samtidigt är det viktigt att vi arbetar för att behålla ungdomarna efter konfirmationen, att det liksom inte bara tar slut. Vi vill ju att de ska stanna kvar också som vuxna medlemmar som betalar!

Gävle, 2025-10-14

Therese Brandt
Sekreterare och Församlingspedagog

Elmer Larsson, Ordförande
Svenska Kyrkans Unga i Gävle

**Svenska
kyrkan**

Gävle
församling

**Kyrkofullmäktige 2025-11-11
Ärende 11**

Ärende 11

Motioner - inkomna

Ärende 12

Rapporter

Kyrkorådets protokoll	2025-06-04, §§ 40-54
	2025-09-09, §§ 55-67
	2025-10-16, §§ 68-84
	2025-10-30, §§ 85-90

Valnämndens protokoll	2025-08-27, §§ 15-18
-----------------------	----------------------

Förslag till beslut

Kyrkofullmäktige beslutar
att redogörelserna läggs till handlingarna.

Protokollen finns i pärm på sammanträdet.